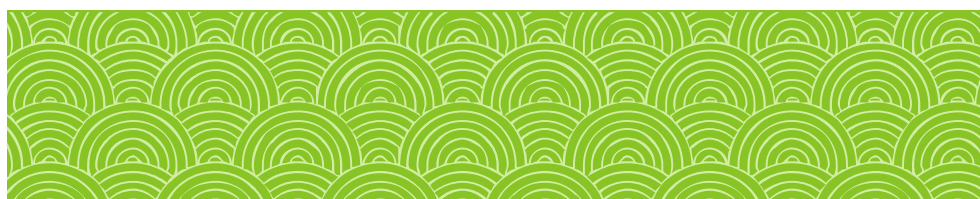
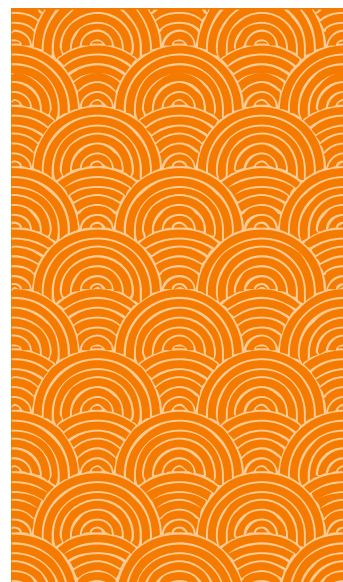

Letno poročilo Katoliške cerkve v Sloveniji 2015

Slovenska škofovska konferenca

Letno poročilo Katoliške Cerkve v Sloveniji 2015

Podatke za objavo je zbralo in uredilo Tajništvo SŠK

Odgovarja: p. dr. Tadej Strehovec OFM, generalni tajnik SŠK

Strokovni pregled: p. dr. Tadej Strehovec OFM, generalni tajnik SŠK

Strokovni pregled zgodovinskih podatkov: dr. France M. Dolinar

Fotografije: arhiv (nad)škofij in njihovih služb, arhiv založbe Družina, arhiv SŠK in spletni viri

Viri podatkov: Tajništvo SŠK, slovenske (nad)škofije, Slovenska karitas, Finančna uprava RS, Ministrstvo za kulturo RS, Statistični urad RS, Državni zbor RS

Ljubljana, december 2015

Spremna beseda: msgr. Andrej Glavan, novomeški škof in predsednik *Slovenske škofovske konference*

Stanje podatkov: 1. januar 2015

Zadnja posodobitev: 31. december 2015

Kratice

CM	Congregatio Missionis
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
KI	Katoliški inštitut
Mt	Evangelij po Mateju
n. p.	Ni podatka
OFM	Ordo Fratrum Minorum
SPŠK	Slovenska pokrajinska škofovska konferenca
SŠK	Slovenska škofovska konferenca
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
VV	Vojaški vikariat pri Slovenski vojski
ZCP	Zakonik cerkvenega prava

Kazalo

Kratice.....	3
Kazalo	4
Spremna beseda.....	6
Uvod	7
1 Cerkev na Slovenskem	8
Oris zgodovine krščanstva na slovenskih tleh	8
Katoliška cerkev v Sloveniji po 15. stoletju	9
Cerkev na Slovenskem po osamosvojitvi Slovenije	9
1.2 Sveti sedež in apostolska nunciatura	11
1.2.1 Papež Frančišek (2013–).....	11
1.2.2 Apostolski nunciji v Republiki Sloveniji.....	11
1.3 Slovenska škofovska konferenca	13
1.3.1 Zgodovina	13
1.3.2 Tajništvo Slovenske škofovske konference.....	14
1.3.3 Prejemniki odličja sv. Cirila in Metoda	15
1.3.4 Svetniški kandidati	16
1.4 Škofije v Cerkvi na Slovenskem.....	18
1.4.1 Metropolija Ljubljana	18
<i>Nadškofija Ljubljana</i>	<i>18</i>
<i>Škofija Koper.....</i>	<i>21</i>
<i>Škofija Novo mesto.....</i>	<i>23</i>
1.4.2 Metropolija Maribor.....	24
<i>Nadškofija Maribor</i>	<i>24</i>
<i>Škofija Celje</i>	<i>27</i>
<i>Škofija Murska Sobota.....</i>	<i>29</i>
Vojaški vikariat	31
1.5 Redovništvo v Cerkvi na Slovenskem	33
1.5.1 Ženske redovne skupnosti	33
1.5.2 Moške redovne skupnosti.....	35
1.5.3 Svetne ustanove in nove oblike Boga posvečenega življenja.....	36
2 Pregled statističnih podatkov	37
Metodološko pojasnilo	37
Svetovna cerkvena statistika (Annuarium Statisticum Ecclesiae).....	37
2.1 Prebivalci in katoličani v Sloveniji	41
Pregled podatkov za Slovenijo 2004–2014.....	42
2.2 Osebe	43
2.2.1 Škofje in duhovniki.....	43
Število katoličanov na duhovnika	47
2.2.2 <i>Stalni diakoni</i>	<i>48</i>

2.2.3 Redovnice, laiške katehistinje in katehisti	49
Laiški katehisti in katehistinje	50
2.3 Zakramenti	52
2.3.1 Sveti krst	52
2.3.2 Prvo sveto obhajilo	55
2.3.3 Sveta birma	56
2.3.4 Sveti zakon.....	57
Primerjava civilno sklenjenih zakonskih zvez, cerkvenih zakonov ter razvez	58
2.3.5 Podeljeni zakramenti v sklopu Vojaškega in Policijskega vikariata	60
2.4 Izobraževanje.....	61
2.4.1 Pregled vpisa v katoliško izobraževalno vertikalno.....	63
2.4.2 Fakulteta za poslovne vede pri Katoliškem inštitutu	63
2.4.3 Starši imajo ustavno pravico vpisati otroke v katoliško šolo	64
2.4.4 Šolstvo v sklopu Cerkve na Slovenskem – Pregled in načini financiranja	65
2.4.5 Seznam katoliških šol v Cerkvi na Slovenskem	65
2.4.6 Katoliške glasbene šole in njihovo financiranje	69
2.4.7 Skavti.....	71
2.5 Cerkveni pevski zbori.....	77
2.6 Sakralna kulturna dediščina.....	78
2.6.1 Število cerkva in sakralnih objektov v Sloveniji.....	78
2.6.2 Koliko sredstev država nameni za sakralno dediščino	78
2.6.3 Sofinanciranje obnove sakralnih spomenikov iz postavk elementarnih nesreč in Zakona o popotresni obnovi Posočja pri Ministrstvu za okolje in prostor	81
2.6.4 Muzeji in arhivi.....	81
2.7 Domovi za starejše občane.....	85
2.8 Delo cerkvenih sodišč.....	87
2.8.1 Ekspertna skupina za reševanje primerov spolnih zlorab	88
2.9. Ekspertna skupina za reševanje spolnih zlorab pri SŠK.....	72
2.10 Slovenska in škofijske karitas	89
2.9.1 Prihodki in odhodki mreže Karitas med letoma 2007 in 2014 (v evrih).....	89
2.9.2 Mreža Karitas v letu 2014	91
2.9.3 Državna sredstva za mrežo Karitas.....	92
2.9.4 Zaposleni v Karitas	92
2.9.5 Viri za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2014	92
2.11 Financiranje in plačevanje davkov Katoliške cerkve	94
2.10.1 Namenska finančna državna pomoč za plačilo prispevkov verskim uslužbencem	94
2.10.2 Prihodki verskih skupnosti od donacije 0,5 % dohodnine	95
2.10.3 Obdavčitev cerkvenih ustanov	96
2.12 Civilna zakonodaja in verske skupnosti v Sloveniji.....	100
2.13 Katoliške laiške organizacije	103
3 Sklep.....	107
4 Naslovi nekaterih pomembnejših ustanov v Cerkvi na Slovenskem	108
5 Slovenske katoliške misije v tujini	112

Spremna beseda

Z veseljem pozdravljam novo brošuro z nekaterimi predstavitvenimi in statističnimi podatki o ustanovah ter življenju in delu Katoliške cerkve v Sloveniji. V njej so pregledno in jasno zajeti osnovni podatki, ki želijo pokazati, kakšna so naša škofijska in župnijska občestva in v kakšnem stanju je krščanstvo v Sloveniji. Statistika niso le suhoparne številke, ampak je pripomoček, s katerim izmerimo srčni utrip naših župnij, skupin, ustanov in uradov.

Prepričan sem, da bo branje podatkov, predstavljenih v knjižici, za marsikoga zanimivo popotovanje v neznani svet. To je okolje, v katerem smo katoličani prisotni in skušamo uresničiti svoje poslanstvo, postati »sol in luč sveta« (prim. Mt 5,13.14). Včasih v naša občestva zaide duh malodušja in strahu, saj nekatere številke upadajo: vedno manj je posvečenih oseb in podeljenih zakramentov. Toda na drugi strani lahko opazimo povečanje števila vpisanih v katoliške izobraževalne ustanove, vedno več je aktivnih laikov in prostovoljcev, mreža Caritas pa na prepoznaven način pomaga ljudem v stiski.

S tem gradivom želimo slovenski škofje spodbuditi vse, ki se dnevno trudijo v Gospodovem vinogradu, da bi lažje opazili, kako naša verska skupnost raste. Naša občestva temeljijo na prostovoljnem delu in živijo po zaslugi številnih dobrotnikov. Za številkami se skrivajo konkretni obrazi, ki darujejo Cerkvi in Bogu svoj čas in sposobnosti.

Krščansko življenje se ne more ustaviti samo pri številkah, grafih in preglednicah, zato predstavljamo širok nabor podatkov, ki pozornemu bralcu razkrivajo vitalnost naših občestev in predanost Cerkve na Slovenskem služenju Gospodu z oznanjevanjem, bogoslužjem in dobrotelnostjo.

Želim si, da bi tudi s pomočjo teh podatkov kot občestvo odkrili svoje pomanjkljivosti ter jih na novo ovrednotili in spremenili v priložnosti.

Ob objavi statističnih podatkov se iskreno zahvaljujem vsem, ki so podatke zbrali in jih posredovali ter pripomogli k boljšemu pregledu stanja krščanstva na Slovenskem. Zahvaljujem se Tajništvu SŠK, ki je usklajevalo delo, uredilo podatke in jih pripravilo za končno objavo. Bog povrni!

msgr. Andrej Glavan,
novomeški škof in predsednik SŠK

Uvod

Začetek jeseni je za Slovence pomemben čas, saj na poljih, v vinogradih in sadovnjakih pobiramo pridelek celoletnega dela. V vseh ustanovah začnemo pouk in načrtujemo delo za prihodnje leto. Na Slovenski škofovski konferenci smo se odločili, da uporabimo to priložnost za ovrednotenje minulih let ter tako pregledamo in ocenimo že opravljeno delo. Osredotočili smo se na obdobje 2004–2014, saj vstop v novo tisočletje po besedah svetega papeža Janeza Pavla II. predstavlja hvaležen spomin na preteklost in spogledovanje s prihodnostjo (prim. apostolsko pismo *Ob začetku novega tisočletja*, 1). Pogled kristjana pa se ne sme ustavljati pri dejstvih, številkah ali grafih, ampak mora iskati in zreti obličje vstalega Kristusa, saj bi bilo sicer naše pričevanje nezadostno (prim. *Ob začetku novega tisočletja*, 16).

Za katoliško občestvo Cerkve na Slovenskem je letošnje leto pomembno, saj prinaša dolgo pričakovano in načrtovano knjižico statističnih podatkov Cerkve na Slovenskem. V preteklosti je bil projekt večkrat odložen, zato je predstavitev teh podatkov toliko bolj dragocena in dobrodošla. Za pomoč se zahvaljujem vsem sodelavcem, ki so po škofijah skrbeli za zbiranje in pošiljanje podatkov. Hvala vsem, ki so s svojim znanjem in talenti pomagali pri nastajanju končnega poročila, ter tistim, ki so s svojimi pripombami spodbudili objavo.

Tokrat predstavljamo Cerkev na Slovenskem v strnjeni obliki z osnovnimi zgodovinskimi podatki, številkami in ustanovami. Knjižica je sestavljena iz dveh delov, saj predstavlja Cerkev na Slovenskem najprej po škofijah kot temeljnih enotah, nato pa še s statističnimi podatki. Marsikdo bi si želel še več številke ali podrobnejšo predstavitev, drugi pa bi kaj izpustili. Pozornemu bralcu bo izbor zadostoval, da si bo lahko ustvaril podobo našega občestva.

Za predstavljenimi dejstvi, strukturami in številkami stojijo živa krščanska občestva in njihovi člani, ki so Jezusa Kristusa sprejeli za svojo »Pot, Resnico in Življenje« (prim. Jn 14,6). Občestva se porajajo iz zakramenta svetega krsta, s katerim kristjani postajajo del Cerkve kot vesoljnega Božjega ljudstva, in se utrjujejo z močjo zakramenta svete evharistije. Tako lahko kot del Cerkve v slovenskem okolju in trenutku pogumno in verodostojno pričujejo za svojo vero in upanje, da je Jezus Prvi in Zadnji in Živi, ki je bil mrtev, a živi na veke vekov in ima ključ smrti in podzemlja (prim. Raz 1,17–18).

p. dr. Tadej Strehovec OFM,
generalni tajnik SŠK

1 Cerkev na Slovenskem

Zavetnik slovenskih dežel: sv. Jožef (goduje 19. marca)

Narodno svetišče: Brezje (bazilika Marije Pomagaj)

Prebivalci v Sloveniji (stanje 1. julija 2014):¹ 2.061.923

Katoliški verniki po državnem popisu leta 2002: 1.135.626 (57,8 %)

Katoliški verniki po cerkveni statistiki za leto 2014: 1.523.040 (73,8 %)

Župnije: 784 teritorialnih župnij in ena personalna bolniška župnija v Ljubljani

Cerkve: 2.386

Kapele in znamenja: 515

Skupaj cerkev in znamenj: 2.901

Oris zgodovine krščanstva na slovenskih tleh

Na današnjem slovenskem ozemlju je krščanstvo izpričano vsaj od konca 3. stoletja dalje. V rimskih naselbinah po Sloveniji so arheologi odkrili vrsto škofijskih sedežev (Tergeste, Capris, Emona, Celeia in Petoviona) ter številne kultne objekte, ki so bili v veliki meri uničeni v obdobju preseljevanja narodov. Naši predniki so se s krščanstvom seznanili prek krščanskih staroselcev, ki se niso odselili, in prek občasnih potujočih misijonarjev. Misijonska akcija širših razsežnosti se je začela z odločitvijo karantanskega kneza Boruta (+ 749) za krščanstvo, ki je menihom iz samostana sv. Petra v Salzburgu omogočila organizirano misijonsko dejavnost na širšem območju takratne Karantanije. Okrog leta 753 je salzburški pokrajinski škof Modest za svoj sedež izbral Gospo Sveto na Koroškem. Manj znana je dejavnost oglejskih misijonarjev tistega časa.

Po posredovanju Pipina Malega in Karla Velikega leta 796 oziroma 811 je bila reka Drava določena za mejo med oglejsko in salzburško nadškofijo. Salzburški nadškofje so obsežno ozemlje svoje nadškofije upravljali s pomočjo generalnih vikarjev s škofovskim posvečenjem (*»lastniške«* škofije Krka na Koroškem, Seckau in Lavant), oglejski pa s pomočjo samostanskih središč (Stična, Gornji Grad in Kostanjevica). Škofje v Trstu, Kopru in Pičnu so bili sufragani oglejskega patriarha. Osrednji cerkveni središči izven slovenskega narodnega prostora sta onemogočili, da bi dediščina svetih bratov Cirila (826 (827)–869) in Metoda (812 (815)–885) na našem ozemlju pustila trajnejše sadove. Zaradi političnih interesov habsburških vladarjev pa tudi razmeroma velika ljubljanska škofija, ustanovljena 1461–62, ni mogla v celoti prevzeti vloge osrednjega cerkvenega središča v slovenskem prostoru.

¹ Vir: Statistični urad RS.

Katoliška cerkev v Sloveniji po 15. stoletju

Kritičen odnos protestantizma do prenove cerkvenega in verskega življenja ter oblikovanje knjižnega jezika v 16. stoletju pomeni za Slovence kakovostni napredek. Politična rekatolizacija in katoliška prenova sta omogočili oblikovanje višjega šolstva (jezuitski kolegiji) ter skladen razvoj izobraževalnega sistema, ki je Slovence enakovredno vključeval v takratno kulturno Evropo. Cerkvene reforme Marije Terezije (1717–1780) in Jožefa II. (1741–1790) so poenotile in racionalizirale cerkveno upravo. Ljubljana je po teh reformah za kratek čas (1788–1807) postala nadškofija in sedež metropolije za jugozahodni del Habsburške monarhije. Obenem pomeni to obdobje razcvet slovenskega slovstva (Marko Pohlin, Jurij Japelj, Blaž Kumerdej, Tomaž Linhart in Valentin Vodnik). 19. stoletje sta zaznamovali svetniška osebnost škofa bl. Antona Martina Slomška (1800–1862) – prenos sedeža škofije v Maribor, pedagoški pisatelj in pesnik – in osebnost Antona Alojzija Wolfa (1782–1859) – Alojzijevišče, financiranje prevoda *Svetega pisma* in slovarjev. Intenzivnost verskega življenja sredi 19. stoletja dokazujejo številni slovenski misijonarji, ki so po zgledu Friderika Ireneja Barage (1797–1868) in Ignacija Knobleharja (1819–1858) odhajali v Severno Ameriko in Afriko. Na prehodu v 20. stoletje so se na slovenskih katoliških shodih izoblikovala družbena prizadevanja z namenom uveljaviti katoliške vrednote na vseh področjih javnega življenja.

Obe svetovni vojni sta boleče zarezali v versko, cerkveno in kulturno življenje slovenskega naroda. Prva je usodno razdelila slovensko ozemlje in ga prepustila nasilnemu potujčevanju italijanskih fašistov in pozneje nemških nacistov, druga pa je Slovence med seboj usodno idejno razdelila. Meje škofij so se po 2. svetovni vojni sčasoma prilagodile državnim mejam. Leta 1961 je papež Janez XXIII. (1958–1963) Ljubljano povzdignil v nadškofijo, Pavel VI. (1963–1978) pa leta 1968 v metropolijo s sufragansko škofijo v Mariboru. Po določitvi meje med Italijo in Jugoslavijo leta 1977 je papež Pavel VI. koprsko škofijo združil s tržaško in ji pridružil povojne apostolske administrature za ozemlja goriške, tržaške in reške škofije.

Cerkev na Slovenskem po osamosvojitvi Slovenije

Slovenski škofije so leta 1983 znotraj *Jugoslovanske škofovske konference* ustanovili *Slovensko pokrajinsko škofovsko konferenco*, ki jo je Sveti sedež leta 1993 potrdil kot samostojno *Slovensko škofovsko konferenco*.

Po izpeljanih škofijskih sinodah v zadnjem desetletju 20. stoletja je Cerkev na Slovenskem med letoma 1997 in 2002 izvedla plenarni zbor, ki je Cerkev na Slovenskem usmeril v 21. stoletje. Papež Benedikt XVI. (2005–2013) je 7. aprila 2006 mariborsko škofijo povzdignil v nadškofijo in sedež metropolije tudi za novoustanovljeni škofiji v Celju in Murski Soboti. Na ozemlju ljubljanske nadškofije je bila istočasno ustanovljena novomeška škofija in skupaj s koprsko pridružena ljubljanski metropoliji.

Papež Janez Pavel II. (1978–2005) je Slovenijo po osamosvojitvi in ustanovitvi samostojne škofovske konference obiskal dvakrat, in sicer leta 1996 in leta 1999, ko je v Mariboru razglasil prvega slovenskega bl. škofa Antona Martina Slomška. Leta 2008 je v Celju potekal slovenski pastoralni dan pod geslom *Za življenje – za družino*, leta 2010 pa je prav tako v Celju potekal prvi slovenski evharistični kongres, med katerim je bil za blaženega razglašen tudi prvi slovenski

mučenec Alojzij Grozde (1923–1943). Leta 2011 so bile v Sarajevu za blažene razglašene drinske mučenke, med katerimi sta bili dve Slovenki: bl. s. Marija Krizina Bojanc in bl. s. Marija Antonija Fabjan.

1.2 Sveti sedež in apostolska nunciatura

1.2.1 Papež Francišek (2013–)

Jorge Mario Bergoglio, član Družbe Jezusove, se je rodil 17. decembra 1936 v Argentini. Leta 1998 je postal nadškof v glavnem mestu Buenos Aires, kardinal pa leta 2001. 13. marca 2013 je bil izvoljen za 266. papeža Katoliške cerkve. Petrov sedež je tako zasedel prvi jezuit in Neevropejec. Izbral si je ime Francišek.

Rodil se je v Buenos Airesu staršem italijanskega rodu. Študij kemije je končal z diplomom. V Villa Devotu je vstopil v bogoslovje, 11. marca 1958 pa v noviciat v Družbi Jezusovi. Humanistične študije je leta 1963 končal v Čilu. 1964–1965 je poučeval književnost in psihologijo, 1967–1970 pa je v San Miguelu študiral teologijo. Duhovniško posvečenje je prejel 13. decembra 1969.

31. julija 1973 je bil izvoljen za provinciala argentinskih jezuitov; to službo je opravljal do leta 1979. Leta 1980 je bil premeščen v San Miguel, kjer je bil šest let rektor semenišča. Obenem je bil župnik v kraju San José v škofiji San Miguel. Marca 1986 je odšel na študij v Nemčijo. Po vrnitvi v domovino je bil v Cordobi duhovni voditelj in spovednik.

20. maja 1992 je bil imenovan za pomožnega škofa v Buenos Airesu, posvečenje v tamkajšnji stolnici pa je prejel 27. junija 1992. Za nadškofa pomočnika iste nadškofije je bil imenovan 3. junija 1997. Ob smrti kardinala Antonija Quarracina je 28. februarja 1998 postal krajevni nadškof. Hkrati je bil tudi ordinarij za vernike vzhodnega katoliškega obreda, ki so prebivali v Argentini in niso imeli stika s svojim škofom.

Papež Janez Pavel II. (1978–2005) ga je 21. februarja 2001 imenoval za kardinala. V letih 2005–2011 je bil predsednik Argentinske škofovske konference. Odločno se je zavzemal za kulturo življenja in nasprotoval evtanaziji.

Kardinal Bergoglio je v rimski kuriji opravljal različne službe. Bil je član Kongregacije za kler, Kongregacije za bogoslužje in disciplino zakramentov, Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Bil je tudi član Komisije za Latinsko Ameriko in Papeškega sveta za družino.

Kardinali so kardinala Jorga Mario Bergoglia 13. marca 2013 v petem krogu glasovanja izvolili za 266. rimskega škofa in pastirja vesoljne Cerkve. Izbral si je ime Francišek.

1.2.2 Apostolski nunciji v Republiki Sloveniji

Apostolski nunciji, ki jih je Sveti sedež imenoval od osamosvojitve Slovenije do danes:

- nadškof msgr. dr. Juliusz Janusz, naslovni škof Caorle; za šestega apostolskega nuncija v samostojni Republiki Sloveniji je bil imenovan 10. februarja 2011,
- nadškof msgr. dr. Santos Abril y Castelló (2003–2011),
- nadškof msgr. dr. Giuseppe Leanza (2002–2003),
- nadškof msgr. dr. Marian Oleš (2001–2002),
- nadškof msgr. dr. Edmond Farhat (1995–2001),
- nadškof msgr. dr. Pierluigi Celata (1992–1995).

Sedež apostolske nunciature v Republiki Sloveniji

Ulica Janeza Pavla II, 21

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 (0)1 433 92 04

Faks: +386 (0)1 431 51 30

E-pošta: apostolska.nunciatura@rkc.si

Spletna stran: <http://katoliska-cerkev.si/sveti-sedez>

1.3 Slovenska škofovska konferenca

Škofovska konferenca je zbor škofov Katoliške cerkve določenega naroda ali ozemlja, v okviru katerega škofje opravljajo svoje poslanstvo v obliki pastoralne, bogoslužne, katehetske in drugih dejavnosti. *Slovenska škofovska konferenca* (SŠK) predstavlja najvišjo ustanovo Katoliške cerkve v *Republiki Sloveniji*. Predstavlja krajevno Cerkev v odnosih do države, Svetega sedeža in drugih krajevnih Cerkev ter v mednarodnih organizacijah. Njeno ozemlje sovпада z državnimi mejami.

1.3.1 Zgodovina

Slovenski škofje so bili do ustanovitve samostojne *Slovenske škofovske konference* 19. februarja 1993 z drugimi škofi na območju nekdanje Jugoslavije povezani v *Jugoslovansko škofovsko konferenco*, znotraj katere je bila 20. junija 1983 ustanovljena *Slovenska pokrajinska škofovska konferenca* (SPŠK).

Slovenski škofje so na seji 25. julija 1992 pripravili osnutek statuta samostojne *Slovenske škofovske konference*. Papež Janez Pavel II. (1978–2005) je po pridobitvi pozitivnega mnenja *Kongregacije za škofove* in *Urada za odnose z državami pri Državnem tajništvu Svetega sedeža* 19. februarja 1993 v skladu z normami in določbami cerkvenega prava potrdil statut samostojne *Slovenske škofovske konference*, 20. februarja 1993 pa je *Kongregacija za škofove* izdala dekret o njeni ustanovitvi. S tem je Cerkev na Slovenskem dobila večjo pravno trdnost in samostojnost. Statut *Slovenske škofovske konference* ureja njeno naravo in namene, plenarna zasedanja, določa stalni svet škofov, naloge tajništva ter druge službe in komisije, ki po presoji konference zagotavljajo bolj učinkovito delovanje. Dopolnjen je bil leta 1999 in 2010.

Papež Benedikt XVI. je 7. aprila 2006 v Cerkvi na Slovenskem ustanovil tri nove škofije (v Celju, Murski Soboti in Novem mestu). Dotedanjo mariborsko škofijo je povzdignil v nadškofijo in metropolijo ter tako preoblikoval enotno cerkveno pokrajino v Sloveniji. Na novo imenovani škofje so bili maja in junija 2006 tudi umeščeni.

Prvi predsednik *Slovenske škofovske konference* je bil ljubljanski nadškof metropolit msgr. dr. Alojzij Šuštar (1993–1997), drugi pa ljubljanski nadškof metropolit msgr. dr. Franc Rode CM, nekdanji prefekt *Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja* (1997–2004). Tretji predsednik je bil od 7. decembra 2004 mariborski škof msgr. dr. Franc Kramberger, ki je leta 2006 ob ustanovitvi nove nadškofije in metropolije postal nadškof metropolit. Četrti je bil od 16. marca 2007 dalje ljubljanski nadškof metropolit msgr. mag. Alojz Uran, peti pa od 11. januarja 2010 do 31. julija 2013 ljubljanski nadškof metropolit msgr. dr. Anton Stres CM. 31. julija 2013 je bil za predsednika izvoljen novomeški škof msgr. Andrej Glavan.

Slovensko škofovsko konferenco leta 2015 sestavljajo naslednji člani:

- msgr. Andrej Glavan, novomeški škof in predsednik SŠK,
- msgr. dr. Stanislav Lipovšek, celjski škof in podpredsednik SŠK,
- msgr. dr. Jurij Bizjak, koprski škof,
- msgr. mag. Alojzij Cvikel DJ, mariborski nadškof metropolit,
- msgr. dr. Anton Jamnik, ljubljanski pomožni škof,
- msgr. mag. Metod Pirih, upokojeni koprski škof,

- msgr. dr. Anton Stres CM, upokojeni ljubljanski nadškof,
- msgr. dr. Peter Štumpf SDB, murskosoboški škof,
- msgr. dr. Franc Šuštar, ljubljanski pomožni škof,
- msgr. dr. Marjan Turnšek, upokojeni mariborski nadškof,
- msgr. Stane Zore OFM, ljubljanski nadškof metropolit,

- p. dr. Tadej Strehovec OFM, generalni tajnik SŠK.

Nekdanji člani SŠK:

- msgr. dr. Franc Kramberger,
- nj. em. kard. dr. Franc Rode CM,
- msgr. dr. Jožef Smej,
- msgr. mag. Alojz Uran.

Nekdanja generalna tajnika SŠK:

- prof. dr. Anton Štrukelj (1993–2002),
- msgr. dr. Andrej Saje (2003–2013).

Pokojni člani SŠK:

- msgr. Jožef Kvas,
- msgr. dr. Alojzij Šuštar,
- msgr. dr. Franc Perko.

1.3.2 *Tajništvo Slovenske škofovske konference*

Ciril-Metodov trg 4, p. p. 1990

1001 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 (0)1 420 47 55

Faks: +386 (0)1 231 56 43

E-pošta: ssk@rkc.si; info@rkc.si

Spletna stran: <http://www.ssk.si>

Facebook: <https://www.facebook.com/skofovskakonferenca>

Twitter: [@katoliskacerkev](https://twitter.com/katoliskacerkev)

1.3.3 Prejemniki odličja sv. Cirila in Metoda

Člani *Slovenske pokrajinske škofovske konference* (SPŠK) so 18. junija 1985 sprejeli sklep o cerkvenem odlikovanju za zvesto služenje Cerкви na Slovenskem. Odlikovanje, sestavljeno iz okrogle bronaste plakete z reliefno podobo sv. Cirila in Metoda in diplome, se podeljuje osebam ali ustanovam, ki so se izkazale s posebej zvestim služenjem Cerкви med Slovenci. Odlikovanec ima pravico, da eden od slovenskih škofov zanj opravi pogrebno sveto mašo po krajevni navadi in vodi pogrebne obrede, če svojci pravočasno obvestijo škofa, v čigar škofiji bo pokop.

Odličje sv. Cirila in Metoda so prejeli:

1. Stiška opatija – 1985;
2. dr. Janez Oražem, ravnatelj ljubljanskega bogoslovja in profesor na TEOF – 1985;
3. Papeški slovenski zavod *Slovenik* – 1985;
4. akademik dr. Anton Trstenjak, profesor na TEOF – 1986;
5. dipl. ing. Jožef Kregar, arhitekt – 1988;
6. g. Hubert Patzelt, podpornik stiškega samostana – 1988;
7. g. Jožef Požauko, gradbeni tehnik – 1989;
8. msgr. Lojze Kozar, pisatelj in župnik v Odrancih – 1990;
9. g. Hinko Podkrižnik, restavrator, kipar in pozlatar – 1990;
10. akademik dr. Primož Ramovš, skladatelj – 1991;
11. dr. Marijan Zadnikar, umetnostni zgodovinar – 1991;
12. dr. Julij Savelli, zborovodja v Buenos Airesu, Argentina – 1992;
13. Mohorjeva družba Celje – 1992;
14. msgr. Franc Bole, urednik mesečnika *Ognjišče* in direktor *Slovenske Karitas* – 1994;
15. p. Miha Žužek DJ, družinska pastoralna – 1994;
16. g. Vili Rogelj, zborovodja v Belgiji – 1995;
17. g. Andrej Šter, voditelj in koordinator Vlade RS za organizacijo obiska papeža Janeza Pavla II. leta 1996 – 1995;
18. g. Janez Zagorc, graditelj Slovenskega verskega središča v Adelajdi – 1998;
19. ga. Chiara Lubich, ustanoviteljica *Marijinega dela* – 1999;
20. msgr. Jože Trošt, skladatelj, zborovodja in vzgojitelj, ravnatelj *Orglarske šole* ter profesor na TEOF – 2000;
21. g. Anton Jenko, orglarski mojster – 2001;
22. g. Marijan Rebernik, knjižničar na *Papeški univerzi Gregoriana* – 2001;
23. g. Jože Kopeinig, voditelj Doma duhovnih vaj (Katoliški dom prosvete) v Tinjah in predsednik *Mohorjeve družbe* v Celovcu – 2001;
24. Frančiškovi bratje (frančiškani) v Avstraliji – 2001;
25. don Pierino Gelmini, ustanovitelj skupnosti *Srečanje* – 2001;
26. g. Stane Jarm, akademski kipar – 2001;
27. msgr. Maksimilijan Jezernik, prvi rektor Papeškega slovenskega zavoda *Slovenik* – 2001;
28. Družba sv. Uršule (uršulinke), vzgojno-izobraževalno in katehetsko-pastoralno poslanstvo – 2002;
29. katoliški tednik *Družina* – 2002;
30. s. dr. Mirjam Praprotnik HKL, misijonarka v Albaniji in na Kosovu – 2002;
31. prelat prof. Franc Kralj, Malo semenišče v Vipavi in Škofijska gimnazija v Vipavi – 2002;

32. prof. Jože Mlakar, Škofijska klasična gimnazija v Šentvidu nad Ljubljano – 2003;
33. ing. Brane Košir, Škofijska orglarska delavnica Maribor – 2005;
34. p. Vital Vider DJ, ustanovitelj gibanja *Najina pot* – 2005;
35. dr. Štefan Falež, prvi veleposlanik Republike Slovenije pri Svetem sedežu – 2006;
36. dr. Edi Gobec, Slovensko raziskovalno središče v Ameriki – 2007;
37. prof. Angela Tomanič, organistka in zborovodkinja – 2007;
38. s. Karmen Ocepek OSU, *Skupnost slovenskih katehistinj in katehistov* – 2007;
39. Janez Krajnc, organist in skladatelj – november 2007;
40. akademik Jože Maček – november 2007;
41. misijonar Pedro Opeka – december 2008;
42. dr. Rafko Valenčič, urednik *Cerkvenih dokumentov* – marec 2010;
43. dr. Marjan Smolik, liturgik, bibliotekar itd. – marec 2010;
44. Miha Legan, restavrator in rezbar – marec 2010;
45. Anton Homar, ekonom Zavoda sv. Stanislava – 2010;
46. dr. Ivan Rebernik, za izredne zasluge na področju diplomatske, vzgojne in bibliotekarske dejavnosti – 2011;
47. Don Boskovi salezijanci za projekt Oratorij – 2011;
48. Alojz Rebula, pisatelj, esejist in prevajalec – 2014;
49. Silvester Čuk, soustanovitelj in urednik revije *Ognjišče* – 2014;
50. Slovenska katoliška misija v Münchnu ob 70-letnici delovanja – 2015;
51. Slovenska karitas ob 25. obletnici delovanja – 2015.

1.3.4 Svetniški kandidati

V Cerkvi na Slovenskem trenutno poteka 13 postopkov za razglasitev blaženih oziroma svetnikov za skupaj 67 kandidatov.

Cerkev na Slovenskem

- Mučenci 20. stoletja (iz več slovenskih škofij) – postulator je p. dr. Metod Benedik OFMCap. Večina kandidatov je predstavljena v knjigi z naslovom *Palme mučeništva: ubiti in pomorjeni slovenski duhovniki, redovniki in bogoslovci in nekateri verni laiki*, Celje 1994 (avtorji so Anton Pust, Zdravko Reven in Božidar Slapšak). Število mučencev 20. stoletja po škofijah je: Maribor 12, Ljubljana 30, Koper 9.

Škofija Murska Sobota

- Danijel Halas (24. junij 1908–16. marec 1945), mučenec, duhovnik v Veliki Polani. Postulatorka je Andreja Červek. Po končanem škofijskem postopku je bila leta 2014 dokumentacija predana Kongregaciji za zadeve svetnikov.

Nadškofija Ljubljana

- Anton Strle (21. januar 1915–20. oktober 2003), duhovnik, teolog, spovednik in prevajalec. Postulator je p. dr. Andrej Pirš FSO.
- Anton Vovk (19. maj 1900–6. julij 1963), ljubljanski škof. Postulator je msgr. dr. Blaž Jezeršek. Oktobra 2007 se je končal škofijski postopek; maja 2008 je bilo gradivo predano Kongregaciji za zadeve svetnikov.

Nadškofija Maribor

- Cvetana Priol (16. februar 1922–11. avgust 1973), učiteljica glasbe iz Maribora, mistikinja. Postulator je p. dr. Vinko Škafar OFMCap.
- Bl. Anton Martin Slomšek (26. november 1800–24. september 1862), škof in prvi slovenski blaženi. Za blaženega je bil v Mariboru razglašen 19. septembra 1999.

Škofija Novo mesto

- Friderik Irenej Baraga (28. junij 1797–19. januar 1868), misijonar, škof v mestu Marquette (zvezna država Michigan, ZDA). Kontaktna oseba v Sloveniji je Miloš Košir, župnik v Trebnjem.
- Bl. Alojzij Grozde (27. maj 1923–1. januar 1943), laik, mučenec. Za blaženega je bil razglašen 13. junija 2010 v Celju. Postulator je mag. Igor Luzar.

Redovne skupnosti

- Janez Frančišek Gnidovec CM (29. september 1873–3. februar 1939), škof v Skopju. Vicepostulator je Janez Cerar CM.
- P. Vendelin Vošnjak OFM (13. september 1861–18. marec 1933), doma iz Konovega pri Velenju, deloval v Zagrebu.
- Andrej Majcen SDB (30. september 1904–30. september 1999), duhovnik in misijonar. Kongregacija za zadeve svetnikov je novembra 2008 izdala dekret *nihil obstat*, da se sme začeti škofijski postopek. Vicepostulator je Anton Ciglar SDB.
- Blažene drinske mučenke: bl. s. Marija Krizina Bojanc (23. januar 1885–15. december 1941) in bl. s. Marija Antonija Fabjan (23. januar 1907–15. december 1941). Med drinskimi mučenkami so še: Hrvatica s. Marija Jula Ivanišević, predstojnica samostana na Palah, s. Marija Bernadeta Banja madžarskega rodu in starejša s. Marija Berchmana Leidenix iz Avstrije. 24. septembra 2011 so bile v Sarajevu razglašene za blažene.

Tržaška škofija

- Božji služabnik Jakob Ukmar (13. julij 1878–2. november 1971), tržaški duhovnik, filozof, teolog in poliglot. Junija 2009 je bila sklenjena škofijska faza postopka, julija 2009 pa je bilo gradivo predano Kongregaciji za zadeve svetnikov.
- Francesco Bonifacio (7. september 1912–11. september 1946), duhovnik, mučenec. Za blaženega je bil v Trstu razglašen 4. oktobra 2008. Ni bil slovenskega, ampak italijanskega rodu. Na seznam smo ga uvrstili, ker je živel v Piranu, ko tam (še) ni bilo slovenske države.

1.4 Škofije v Cerkvi na Slovenskem

Katoliška cerkev v Sloveniji je razdeljena na šest teritorialnih uprav, (nad)škofije, ki so združene v dve metropoliji: ljubljansko in mariborsko.

1.4.1 Metropolija Ljubljana

Ljubljansko metropolijo sestavljajo Nadškofija Ljubljana, Škofija Koper ter Škofija Novo mesto.

Nadškofija Ljubljana

Leto ustanovitve: 1461

Zavetnika: sv. Ciril in Metod (godujeta 5. julija)

Stolnica: sv. Nikolaj (obletnica posvetitve 8. maja)

Glavna romarska pot: Brezje (bazilika Marije Pomagaj)

Zgodovinski opis

Ljubljansko škofijo je 6. decembra 1461 ustanovil cesar **Friderik III. (1415–1493)**, 6. septembra naslednjega leta pa jo je potrdil papež Pij II. (1458–1464). Cesar si je pridržal pravico imenovanja ljubljanskih škofov in enajstih kanonikov v dvanajstčlanskem stolnem kapitlju. Od leta 1533 so imeli ljubljanski škofje pravico do knežjega naslova. V času jožefinskih reform so bile meje škofije zaokrožene na ljubljansko in novomeško okrožje, škofija pa za kratek čas povzdignjena v nadškofijo in sedež metropolita za jugovzhodni del habsburškega cesarstva (1788–1807). V nadškofijo jo je leta 1961 znova povišal papež Janez XXIII. (1958–1963), v sedež metropolije s sufraganom v Mariboru pa leta 1968 papež Pavel VI. (1963–1978). Leta 1977 je postala sufragan ljubljanske metropolije tudi obnovljena škofija v Kopru. Ob spremembi cerkvene ureditve v Sloveniji je bila 7. aprila 2006 na ozemlju ljubljanske škofije ustanovljena nova škofija v Novem mestu in skupaj s koprsko škofijo vključena v ljubljansko metropolijo.

Nadškof metropolit msgr. Stane Zore OFM

Imenovanje: 4. oktober 2014

Posvečenje: 23. november 2014

Škofovsko geslo: »*Veselite se v Gospodu*«

Škof msgr. dr. Franc Šuštar

Ljubljanski pomožni škof (od 2015)

Škofovsko geslo: »*Gospod je blizu*«

Škof msgr. dr. Anton Jamnik

Ljubljanski pomožni škof (od 2006)

Škofovsko geslo: »*Vi ste moji prijatelji*«

Nekdanji ljubljanski nadškofje

Apostolski administrator

msgr. Andrej Glavan, novomeški škof (2013–2014)

Škofovsko geslo: »*Karkoli vam reče, storite*«

Nadškof metropolit msgr. dr. Anton Stres CM

Upokojeni ljubljanski nadškof metropolit (upokojen 2013)

Škofovsko geslo: »*Vse zaradi evangelija*«

Nadškof msgr. mag. Alojz Uran

Upokojeni ljubljanski nadškof metropolit (upokojen 2009)

Škofovsko geslo: »*Da, Oče*«

Nadškof metropolit msgr. dr. Franc Rode CM

Upokojeni ljubljanski nadškof metropolit (2004 imenovan za prefekta Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja)

Škofovsko geslo: »*Stati inu obstat*«

Pokojni ljubljanski (nad)škofje 20. stoletja:

- msgr. dr. Alojzij Šuštar (1980–1997),
- msgr. dr. Jožef Pogačnik (1963–1980),
- msgr. Anton Vovk (1959–1963),
- msgr. dr. Gregorij Rožman (1930–1959),
- knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič (1898–1930).

Kratka predstavitev nadškofije

Ozemlje: 6.134 km²

Število prebivalcev: 786.345

Število katoličanov: 548.924 (69,81 %)

Arhidiakonati: 4

Dekanije: 17 (Cerknica, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kranj, Litija, Ljubljana Center, Ljubljana Moste, Ljubljana Šentvid, Ljubljana Vič/Rakovnik, Radovljica, Ribnica, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Vrhnika in Zagorje)

Župnije: 233 teritorialnih, 1 personalna

Duhovniki: 296, redovni duhovniki 136

Redovnice: 331

Kontaktne podatke

Nadškofija Ljubljana

Ciril-Metodov trg 4, p. p. 1990

1001 Ljubljana, Slovenija

Tel.: +386 (0)1 23 42 600

Faks: +386 (0)1 23 14 169

E-pošta: nadskofija.ljubljana@rkc.si

Spletna stran: <http://lj.rkc.si>

Škofija Koper

Leto ustanovitve: 1977

Zavetnik: sv. Jožef, delavec (goduje 1. maja)

Stolnica: Marijino Vnebovzetje (obletnica posvetitve 7. novembra)

Konkatedrala v Novi Gorici: Kristus Odrešenik

Glavna romarska pot: Sveta gora (bazilika svetogorske Kraljice)

Zgodovinski opis

Papež Pavel VI. (1963–1978) je leta 1977 razdružil koprsko škofijo od tržaške in ji priključil dele goriške, tržaške in reške škofije, ki so z novimi mejami po 2. svetovni vojni prišle pod *Socialistično federativno republiko Jugoslavijo*. S tem je obnovil že obstoječo koprsko škofijo, ki je nastala že v 6. stoletju. Od 8. stoletja do leta 1184 je bil sedež te škofije prazen, upravljali pa so jo škofje iz Trsta. Tudi med letoma 1810 in 1830 je bil sedež škofije izpraznjen; 1830–1977 je bila koprška škofija združena v personalno unijo s tržaško škofijo. Leta 1965 so se v *Apostolsko administracijo za Slovensko Primorje* združile apostolske administrature za slovenski del: goriška, tržaško-koprška in reška škofija.

Papež Pavel VI. je ozemlje dotedanje apostolske administrature, ki je obsegala slovenska ozemlja goriške nadškofije ter tržaške in reške škofije, združil v novo škofijo Koper, ki jo je pridružil ljubljanski cerkveni pokrajini (metropoliji). Prvi škof obnovljene škofije je postal msgr. dr. Janez Jenko (1977–1987).

Škof msgr. dr. Jurij Bizjak

Koprski škof (od 2012)

Škofovsko geslo: »*Pogum, vse ljudstvo v deželi*«

Škof msgr. mag. Metod Pirih

Upokojeni koprski škof (od 2012)

Škofovsko geslo: »*Vate zaupam*«

Pokojni koprsko-tržaški škofje 20. stoletja:

- msgr. dr. Janez Jenko (1977–1987),

- msgr. Anton Santin (1938–1975),

- msgr. Luigi Fogar (1923–1936),
- msgr. Angel Bartolomasi (1919–1922),
- msgr. Andrej Karlin (1910–1919),
- msgr. Franc Ksaver Nagl (1902–1910),
- msgr. Andrej Marija Šterk (1896–1902).

Kratka predstavitev škofije

Ozemlje: 4.306 km²

Število prebivalcev: 270.145

Število katoličanov: 169.289 (62,67 %)

Dekanije: 11 (Dekani, Idrija – Cerčno, Ilirska Bistrica, Kobarid, Koper, Kraška dekanija, Nova Gorica, Postojna, Šempeter, Tolmin in Vipava)

Župnije: 189

Duhovniki: 139, redovni duhovniki 27

Redovnice: 46

Kontaktne podatki

Škofija Koper

Trg Brolo 11, p. p. 114

6001 Koper, Slovenija

Tel.: +386 (0)5 611 72 05

Faks: +386 (0)5 627 10 59

E-pošta: skofija.koper@rkc.si

Spletna stran: <http://kp.rkc.si>

Škofija Novo mesto

Leto ustanovitve: 2006

Zavetnik: sv. Jožef (goduje 19. marca)

Stolnica: sv. Nikolaj (6. december)

Glavna romarska pot: Zaplaz (Marijino vnebovzetje)

Zgodovinski opis

Škofijo Novo mesto je 7. aprila 2006 ustanovil papež Benedikt XVI. Prvi novomeški škof je postal dotedanji ljubljanski pomožni škof msgr. Andrej Glavan, ki je vodenje škofije prevzel 10. junija 2006. Ozemlje novomeške škofije je bilo odcepljeno od južnega dela ljubljanske nadškofije.

Škof msgr. Andrej Glavan

Novomeški škof (od 2006)

Škofovsko geslo: *»Karkoli vam reče, storite«*

Kratka predstavitev škofije

Ozemlje: 2.159 km²

Število prebivalcev: 161.442

Število katoličanov: 134.605 (83,38 %)

Dekanije: 6 (Črnomelj, Kočevje, Leskovec, Novo mesto, Trebnje in Žužemberk)

Župnije: 71

Duhovniki: 82, redovni duhovniki 12

Redovnice: 47

Kontaktne podatki

Škofija Novo mesto

Kapiteljska ulica 1, p. p. 182

8001 Novo mesto, Slovenija

Tel.: +386 (0)7 384 44 00

Faks: +386 (0)7 384 44 16

E-pošta: skofija.novo.mesto@rkc.si

Spletna stran: <http://www.skofija-novomesto.si>

1.4.2 Metropolija Maribor

Mariborsko metropolijo sestavljajo Nadškofija Maribor, Škofija Celje ter Škofija Murska Sobota.

Nadškofija Maribor

Leto ustanovitve: 1228

Zavetnik: sv. Andrej (goduje 30. novembra)

Stolnica: sv. Janez Krstnik (obletnica posvetitve 19. oktobra)

Glavna romarska pot: Ptujška Gora (bazilika Marije zavetnice)

Zgodovinski opis

Lavantinsko škofijo je leta 1228 ustanovil salzburški nadškof Eberhard II. (1170–1246). Cesar Jožef II. (1741–1790) jo je ohranil, vendar popolnoma preuredil. Na Koroškem je dobila velikovško okrožje (vzhodni del dežele), na Štajerskem pa celjsko okrožje. Lavantinski škof bl. Anton Martin Slomšek (1800–1862) je pri papežu Piju IX. (1846–1878) in pri cesarju Francu Jožefu I. (1830–1916) dosegel novo ureditev škofije: koroški del je prepustil celovski škofiji, od graške škofije pa je dobil mariborsko okrožje na Štajerskem. Sedež lavantinske škofije je 4. septembra 1859 prenesel v Maribor. Leta 1923 so pod upravo lavantinskega škofa prešle nekatere župnije graške, celovške in sombotelske škofije, ki so po seržemenskem dogovoru pripadle Sloveniji. *Sveti sedež* je leta 1924 lavantinsko škofijo izločil iz salzburške metropolije in jo neposredno podredil sebi. Leta 1964 so bile lavantinski škofiji pridružene župnije, ki so bile od leta 1923 pod upravo lavantinskega škofa. Tega leta se je lavantinska škofija preimenovala v mariborsko-lavantinsko škofijo. Leta 1994 je pod upravo mariborskega škofa prišlo tudi slovensko ozemlje župnij Razkrižje in Štrigova. Papež Benedikt XVI. je na ozemlju škofije Maribor 7. aprila 2006 ustanovil dve škofiji: celjsko in murskosoboško, mariborsko škofijo pa je povišal v nadškofijo in metropolijo s sufraganskima škofijama Celje in Murska Sobota.

Nadškof metropolit msgr. mag. Alojzij Cvikl DJ

Imenovanje: 14. marec 2015

Posvečenje: 26. april 2015

Škofovsko geslo: »Iz teme bo zasvetila luč«

Nekdanji mariborski (nad)škofje

Apostolski administrator

škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek, celjski škof (administrator 2013–2015)

Škofovsko geslo: »*V ljubezni in resnici*«

Nadškof metropolit msgr. dr. Marjan Turnšek

Upokojeni mariborski nadškof metropolit (od 2013)

Škofovsko geslo: »*Bog je ljubezen*«

Nadškof metropolit msgr. dr. Franc Kramberger

Mariborski škof (od 1980)

Upokojeni mariborski nadškof metropolit (upokojen 2011)

Škofovsko geslo: »*Zgodi se tvoja volja*«

Škof msgr. dr. Jožef Smej

Mariborski pomožni škof (od 1983)

Upokojeni mariborski pomožni škof (upokojen 2009)

Škofovsko geslo: »*Milosti polna, spomni se*«

Pokojni mariborski škofje 20. stoletja:

- msgr. Maksimilijan Držečnik (1946–1978),

- msgr. dr. Ivan Jožef Tomažič (1933–1949),

- msgr. dr. Andrej Karlin (1923–1933),

- msgr. dr. Mihael Napotnik (1889–1922).

Kratka predstavitev nadškofije

Ozemlje: 3.682 km²

Število prebivalcev: 417.250

Število katoličanov: 353.625 (84,75 %)

Naddekanati: 5 (bistriško-konjiški, koroški, mariborski, ptujsko-ormoški in slovenjegoriški)

Dekanije: 12 (Maribor, Dravograd – Mežiška dolina, Dravsko polje, Jarenina, Lenart v Slovenskih goricah, Ptuj, Radlje – Vuzenica, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Stari trg, Velika Nedelja in Zavrč)

Župnije: 143

Duhovniki: 132, redovni duhovniki 53

Redovnice: 43

Cerkve in kapele: 351

Kontaktni podatki

Nadškofija Maribor

Slomškov trg 19

2000 Maribor, Slovenija

Tel.: +386 (0)590 80 100

Faks: +386 (0)590 80 111

E-pošta: nadskofija.maribor@rkc.si, ordinariat@slomsek.net,

Spletna stran: <http://www.nadskofija-maribor.si>

Škofija Celje

Leto ustanovitve: 2006

Zavetnik: bl. Anton Martin Slomšek (goduje 24. septembra)

Sozavetnika: sv. Maksimilijan, sv. Ema

Stolnica: sv. Danijel (obletnica posvetitve 26. decembra)

Glavna romarska pot: Petrovče (bazilika Marijinega obiskanja)

Zgodovinski opis

Škofijo Celje je 7. aprila 2006 ustanovil papež Benedikt XVI. Ozemlje celjske škofije je bilo odcepljeno od zahodnega in jugozahodnega dela mariborske (nad)škofije. Prvi škof ordinarij je postal dotedanji mariborski pomožni škof msgr. dr. Anton Stres, ki je škofijo prevzel 21. maja 2006. Škofovski sedež je bil zaradi imenovanja škofa Stresa za mariborskega nadškofa pomočnika in pozneje za ljubljanskega nadškofa od 31. januarja 2009 izpraznjen. Naslednik, msgr. dr. Stanislav Lipovšek, je bil imenovan 15. marca 2010.

Škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek

Celjski škof (od l. 2010)

Škofovsko geslo: *»V ljubezni in resnici«*

Nekdanji celjski škof

Škof msgr. dr. Anton Stres CM

Celjski škof (2006–2009)

Škofovsko geslo: *»Vse zaradi evangelija«*

Kratka predstavitev škofije

Ozemlje: 2.711 km²

Število prebivalcev: 287.881

Število katoličanov: 223.362 (77,59 %)

Naddekanati: 4 (celjski, kozjanski, savinjsko-šaleški in savski)

Dekanije: 11 (Braslovče, Celje, Gornji Grad, Kozje, Laško, Nova Cerkev, Rogatec, Šaleška dolina, Šmarje pri Jelšah, Videm ob Savi in Žalec)

Župnije: 112

Duhovniki: 99, redovni duhovniki 33

Redovnice: 32

Cerkve: 333

Kontaktni podatki

Škofija Celje

Prešernova ulica 23

3000 Celje, Slovenija

Tel.: +386 (0)590 80 600

Faks: +386 (0)590 80 609

E-pošta: ordinariat@skofija-celje.si

Spletna stran: <http://www.skofija-celje.si>

Škofija Murska Sobota

Leto ustanovitve: 2006

Zavetnik: sv. Metod (goduje 5. julija)

Stolnica: sv. Nikolaj (obletnica posvetitve 26. julija)

Glavna romarska pot: Turnišče (sv. Marija Vnebovzeta)

Zgodovinski opis

Škofijo Murska Sobota je 7. aprila 2006 ustanovil papež Benedikt XVI. Ozemlje murskosoboške škofije je bilo odcepljeno od severovzhodnega dela tedanje mariborske škofije. Prvi murskosoboški škof je postal msgr. dr. Marjan Turnšek, ki je upravljanje škofije prevzel 10. junija 2006. Po premestitvi v Maribor je bil za njegovega naslednika 28. novembra 2009 imenovan dotedanji mariborski pomožni škof msgr. dr. Peter Štumpf.

Škof msgr. dr. Peter Štumpf SDB

Murskosoboški škof (od 2009)

Škofovsko geslo: »*S teboj, Mati Marija*«

Nekdanji murskosoboški škof

Škof msgr. dr. Marjan Turnšek

Murskosoboški škof (2006–2009)

Škofovsko geslo: »*Bog je ljubezen*«

Kratka predstavitev škofije

Ozemlje: 1.104 km²

Število prebivalcev: 120.777

Število katoličanov: 93.235 (77,2 %)

Dekanije: 3 (Lendava, Ljutomer in Murska Sobota)

Župnije: 36

Duhovniki: 50, redovni duhovniki 7

Redovnice: 20

Kontaktni podatki

Škofija Murska Sobota

Gregorčičeva ulica 4

9000 Murska Sobota, Slovenija

Tel.: +386 (0)590 80 620

Faks: +386 (0)590 80 622

E-pošta: ordinariat@skofija-sobota.si

Spletna stran: <http://www.skofija-sobota.si>

Vojaški vikariat

Leto ustanovitve: 2000

Zavetnik: sv. Modest

Zgodovinski opis

Delo pripadnikov Vojaškega vikariata temelji na zgodovinskih izkušnjah in bogati tradiciji, ki je slovenski narod gmotno, narodnostno ter duhovno vzgajala in dvigala. Letnica v simbolu (745) nas povezuje s krstom prvih karantanskih knezov Gorazda in Hotimirja.

Dan Vojaškega vikariata praznujemo 21. septembra, ker je bil na ta dan leta 2000 podpisan prvi sporazum, temelj rednega dela. Delo na področju duhovne oskrbe sega v čas osamosvojitvene vojne. V sestavo TO je bil vpoklican tudi takratni ljubljanski stolni kaplan msgr. dr. Jože Plut. Štiri projektne skupine so pripravljale pravne in praktične podlage za začetek rednega zagotavljanja duhovne oskrbe v SV. Na podlagi Ustave RS in mednarodno sprejetih splošnih človekovih pravic sta bila podpisana sporazuma med Vlado RS in Slovensko škofovsko konferenco za Katoliško cerkev ter Evangeličansko cerkvijo. Urejata gmotno oskrbo in kadre. Tako kot v vojskah zahodnih držav in članicah Nata je bila tudi pri nas sprejeta odločitev, da je treba vojaku ponuditi oporo na vseh področjih njegovega življenja. Uvedba redne duhovne oskrbe je dobila pravno podlago tudi v Zakonu o obrambi, Zakonu o službi v SV in v Pravilih službe. Konkretno delovanje urejata Pravilnik o zagotavljanju duhovne oskrbe in Ukaz o organizaciji Vojaškega vikariata.

Duhovno oskrbo med uniformiranimi državljani v Sloveniji podpira *Društvo sv. Modesta*, ki sodeluje pri organizaciji dogodkov, kot so srečanje družin, dan *Vojaškega vikariata*, romanja h koreninam naše kulture in vere itd.

Matej Jakopič,

vojaški vikar (od 2015)

Nekdanji vojaški vikar

msgr. dr. Jože Plut,

vojaški vikar (2000–2015)

Kratka predstavitev vikariata

Vojaški vikariat redno zagotavlja duhovno oskrbo pripadnikom Slovenske vojske (SV) ter njihovim družinskim članom in s tem omogoča življenje pripadnikom SV, skladno s temeljnimi človekovimi pravicami – pravico do življenja v skladu z vestjo, prepričanjem ali vero in možnostjo izpovedovanja vere zasebno in javno, individualno ter skupaj z drugimi. V letu 2014 je v sklopu vojaškega vikariata delovalo 11 oseb (6 pastoralnih asistentov in 5 vojaških duhovnikov), v sklopu policijskega pa en duhovnik.

Kontaktni podatki

Vojaški vikariat

Vojkova cesta 55

1000 Ljubljana

Tel.: 01 471 10 49

Faks: 01 471 15 99

Spletna stran: <http://www.slovenskavojska.si/struktura/sile-za-podporo-poveljevanja/organizacijske-enote-pri-gssv/vojaski-vikariat/> ter www.modest.si

Naloge Vojaškega vikariata:

- pripadnikom SV in njihovim družinskim članom – ne glede na njihovo vero ali svetovni nazor – zagotavlja doma, v času vojaških vaj v Sloveniji in tujini, na mednarodnih operacijah in v poveljstvih zavezništva duhovno oskrbo, če to želijo;
- pripadnikom SV zagotavlja možnost za pogovor, nasvet ali spoved;
- svetuje poveljujočim glede verskih, religijskih in moralnih vprašanj;
- skrbi za človekovo dostojanstvo v času življenja, umiranja in po smrti;
- organizira duhovna, kulturna, verska in družabna srečanja ter romanja pripadnikov SV ter njihovih družinskih članov doma in v tujini;
- zagotavlja zakramentalno podporo pripadnikom SV ter njihovim družinskim članom, če to želijo;
- sodeluje z lokalnimi verskimi skupnostmi in ustanovami civilne družbe (vključno z veterani in svojci padlih v vojni za Slovenijo) doma in v mednarodnih operacijah, na misijah ter na področju duhovne oskrbe sodeluje tudi v mednarodnem okolju;
- sodeluje pri drugih projektih s področja skrbi za pripadnike SV in njihove družinske člane.

1.5 Redovništvo v Cerкви na Slovenskem

V Sloveniji deluje 12 moških in 17 ženskih redovnih skupnosti ter 6 svetnih ustanov oziroma novih oblik Bogu posvečenega življenja. Redovne skupnosti so v svojem delovanju samostojne, sodelujejo pa v Konferenci redovnih ustanov Slovenije (KORUS). KORUS je cerkvena ustanova, ki jo je v duhu II. vatikanskega zbora potrdila Kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Člani Konference so višji predstojniki in predstojnice ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega življenja, ki delujejo v Sloveniji. Glavna naloga KORUSA je zagotavljanje skupnega predstavnštva redovnikov in redovnic pri cerkvenih in civilnih oblasteh. Podrobnejši podatki o redovnikih in redovnicah so prikazani v posameznih kategorijah v poglavju 2.

Kontaktne podatki

Konferenca redovnih ustanov Slovenije

Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/433-53-23

Spletna stran: www.korus.rkc.si

E-pošta: korus@rkc.si

1.5.1 Ženske redovne skupnosti

Hčere Marije Pomočnice

Rakovniška ulica 21

1000 Ljubljana

Sestre svetega Križa

Mala Loka 8

1230 Domžale

Marijine sestre

Hrenova ulica 10

1000 Ljubljana

Klarise

Samostanska pot 51

3331 Nazarje

Skupnost Loyola

Apnenik 6

8310 Šentjernej

Karmeličanke

Sora 20

1215 Medvode

Frančiškanke Brezmadežnega spočetja

Ulica Pohorskega bataljona 32

2310 Slovenska Bistrica

Hčere krščanske ljubezni – usmiljenke

Pod bregom 22, Šentjakob

1000 Ljubljana Črnuče

Marijine sestre

Mekinčeva ulica 12

1000 Ljubljana

Šolske sestre de Notre Dame

Šišenska cesta 56

1000 Ljubljana

Sestre križniškega reda

Trg Jakoba Babiča 3

9240 Ljutomer

Šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja

Strmi pot 4

1000 Ljubljana

Uršulinke

Pustovrhova ulica 11

1000 Ljubljana

Zagrebške usmiljenke

Šutna 16

1241 Kamnik

Mala Frančiškova družina

Černetova ulica 17

1000 Ljubljana

Družina Kristusa Odrešenika

Šmartinska cesta 6

1000 Ljubljana

Inštitut Frančiškank Marijinih misijonark

Mirje 7

1000 Ljubljana

Misijonarke ljubezni

Kališnikov trg 7

1131 Ljubljana

Don Boskove prostovoljke

Dragonijeva ulica 6

2000 Maribor

Karmeličanke

Sora 20

1215 Medvode

Karmeličanke

Rogovila 1

8216 Mirna Peč

Inštitut manjših sester Marije Brezmadežne

Sveta gora 2

5250 Solkan

Dominikanke sv. Katarine Sienske

Petrovče 211

3301 Petrovče

1.5.2 Moške redovne skupnosti

Dominikanci

Savinjska cesta 9

3310 Žalec

Družba Jezusova – jezuiti

Vodnikova 279

1117 Ljubljana

Kapucini

Mekinčeva ulica 3

1000 Ljubljana

Misijonska družba – lazaristi

Maistrova ulica 2

1000 Ljubljana

Minoriti

Minoritski trg 1

2250 Ptuj

Kartuzijani

Drča 1

8310 Šentjernej

Križniški red

Velika Nedelja 14

2274 Velika Nedelja

Salezijanci

Rakovniška ulica 6

1000 Ljubljana

Klaretinci

Frankolovo 6

3213 Frankolovo

Frančiškani

Prešernov trg 4

1000 Ljubljana

Cistercijani

Stična 17

1295 Ivančna Gorica

Benediktinci

Lackova cesta 264

2341 Limbuš

1.5.3 Svetne ustanove in nove oblike Bogu posvečenega življenja

Don Boskove prostovoljke

Rakovniška 6

1000 Ljubljana

Družina Kristusa Odrešenika

Šmartinska 6

1000 Ljubljana

Duhovna družina »Delo«

Kotna pot 8, Voglje

4208 Šenčur

Sestre Corpus Christi

Čateška ul. 12

8250 Brežice

Manjše sestre sv. Frančiška

Lokvica 23

5291 Miren

Skupnost Emanuel

Ul. stare pravde 11

1000 Ljubljana

2 Pregled statističnih podatkov

Metodološko pojasnilo

V poročilu so strnjeno predstavljeni podatki o osebah in ustanovah Katoliške cerkve v Sloveniji. Krajšemu predstavitevemu opisu kategorije ali poglavja sledita shematični in grafični prikaz podatkov v preglednici. Če ni drugače označeno, *Letno poročilo Katoliške cerkve v Sloveniji 2015* zajema podatke za desetletje 2004–2014.

Ponekod statistični podatki zajemajo daljšo, drugod krajšo dobo. Pri njihovi uporabi in prikazu smo bolj kot časovni obseg upoštevali kakovost. Podatke, ki niso zanesljivi ali bi prikazali le delno sliko, smo izpustili in bodo morda uporabljeni v prihodnjih izdajah letnega poročila. Podatki so bili v želji po čim večji pristnosti in verodostojnosti večinoma navzkrižno preverjeni pri sekundarnih virih, vendar je mogoče, da je prišlo do napak pri njihovem pošiljanju, prepisovanju ali štetju.

Vhodne podatke so posredovale posamezne (nad)škofije; pridobile so jih od župnij, organizacij in ustanov. Prikaz številke svetovne cerkvene statistike ter primerjalnih vrednosti za druge države (npr. število krstov, število redovnic ipd.) je vzet iz publikacije *Annuario Statisticum Ecclesiae 2013*. Podatki za določeno leto predstavljajo stanje na dan 31. december. Ostali podatki so pridobljeni s spletnih strani ustanov, Statističnega urada RS, publikacij in Svetega sedeža. Če vrednost za določen podatek v primerjavi s preteklim letom narašča, je v oklepaju označena z znakom +, če upada, pa z znakom -.

Svetovna cerkvena statistika (*Annuario Statisticum Ecclesiae*)²

Vsako leto Sveti sedež izda obsežno zbirko statističnih podatkov za Katoliško cerkev po vsem svetu, ki kažejo, da se krščanstvo v svetovnem merilu širi, le v Evropi in Severni Ameriki številke ostajajo enake ali se pri posameznih postavkah zmanjšujejo. Prikaz podatkov odseva stanje na dan 31. december 2013.

Svetovno prebivalstvo

31. decembra 2013 je svetovno prebivalstvo štelo 7.093.798.000 oseb, kar je 70.421.000 oseb več kot v predhodnem letu. Globalno naraščanje tudi v tem letu zajema vse celine, z najopaznejšim povečanjem v Aziji (+27.776.000) in Afriki (+23.808.000), nato sledijo Amerika (+17.865.000), Evropa (+289.000) in Oceanija (+683.000).

² Vir: *Secretaria Status – Rationarium Generale Ecclesiae, Annuario Statisticum Ecclesiae*, Libreria Editrice Vaticana, februar 2015.

Število katoličanov

31. decembra 2013 je bilo na svetu 1.253.926.000 katoličanov, kar je 25.305.000 več kot v predhodnem letu. Naraščanje je opazno na vseh celinah, najbolj pa izstopata Amerika (+15.051.000) in Afrika (+7.637.000), sledijo Azija (+2.161.000), Evropa (+285.000) ter Oceanija (+171.000). Odstotek katoličanov se je tako povečal za 0,19 %, kar pomeni 17,68% delež svetovnega prebivalstva. Glede na razporeditev po celinah je bilo povečanje zabeleženo v Ameriki (+0,38 %), Afriki (+0,29 %), Aziji (+0,03 %), Evropi (+0,03 %), rahel upad pa v Oceaniji (-0,01 %).

Prebivalci in število katoličanov na duhovnika

Število prebivalcev na duhovnika se je tudi v tem letu povečalo za skupno 180 oseb in doseglo vrednost 13.752. Vrednosti po celinah so se tako kot v prejšnjih letih povečale v Ameriki (+132), Evropi (+49) in Oceaniji (+147). Upad je bil zabeležen v Afriki (-506) ter Aziji (-360). Število katoličanov na duhovnika se je skupaj povečalo za 54 oseb in znaša 3.019. Povečalo se je v Ameriki (+115), Evropi (+21) in Oceaniji (+38), znižalo pa v Aziji (-17) in Afriki (-17).

Teritorialne uprave in misijske postojanke

Teritorialnih uprav³ ali delnih Cerkva je 2.9898, kar je 8 več kot v preteklem letu. Nove škofije oziroma teritorialne uprave so bile ustvarjene v Afriki (+2), Ameriki (+1), Aziji (+1), Evropi (+3) in Oceaniji (+1). Misijonskih postojank z redno navzočnostjo duhovnika je 1.871 (+24 v primerjavi s prejšnjim letom; več jih je v Afriki (+26), Aziji (+58) in Oceaniji (+2), manj pa v Ameriki (-49) in Evropi (-13)). Postojank brez duhovnika z rednim bivališčem je 133.869, kar je več za 3.074. Na novo so bile ustanovljene v Afriki (+1.569), Ameriki (+802), Aziji (+584) in Oceaniji (+121). Edini upad je bil v Evropi (-2).

Škofje

Skupno število škofov se je povečalo za 40, vseh skupaj je 5.173. V nasprotju s prakso zadnjih let, ko se je zmanjševalo število škofov iz redovniških vrst, se je v letu 2013 povečalo tako število škofov, ki prihajajo iz vrst škofijskih duhovnikov (skupaj 3.945, +28), kakor tudi število redovnikov (skupaj 1.228, +12).

Duhovniki

Število škofijskih in redovnih duhovnikov na svetu se je povečalo za 1.035 oseb in tako znaša 415.348 oseb. Razen v Evropi (-2.283) in Oceaniji (-3) se njihovo število povečuje: Afrika (+1.693), Amerika (+188) in Azija (+1.440). Število škofijskih duhovnikov se je povečalo za 971, skupaj jih je 280.532. Število se najbolj povečuje v Afriki (+1.186), sledijo Amerika (+539), Azija (+900) in Oceanija (+19). Zmanjšuje pa se v Evropi (-1.673). Število redovnih duhovnikov se je povečalo za 64, vseh je 134.816. Ustalil se je trend zadnjih let; število se povečuje v Afriki (+507) in Aziji (+540), znižuje pa v Ameriki (-351), Evropi (-610) in Oceaniji (-22).

³ Pojem *teritorialne uprave* ali delne Cerkve zajema (nad)škofije, apostolske administrature, eparhije, ozemeljske prelature, opatije, vikariate, apostolske prefekture, misijonske postojanke *sui iuris* ipd. (prim. ZCP, kann. 369–372).

Stalni diakoni

Število stalnih diakonov se je povečalo za 1.091, vseh je 43.195. Ponovno se je najbolj povečalo v Ameriki (+684) in Evropi (+373), sledijo Afrika (+8), Azija (+8) in Oceanija (+18). Na svetu je 42.650 škofijskih ter 545 redovnih stalnih diakonov. Število stalnih diakonov se je v desetletju 2003–2013 povečalo z 29.000 na sedanjih 43.195. Pomenljiv je tudi podatek, da jih 97,4 % deluje v Evropi in Ameriki.

Redovniki in redovnice

Število redovnikov, ki niso duhovniki, se je zmanjšalo za 61, vseh je 55.253. Povečanje je zabeleženo v Ameriki (+45), Aziji (+167) in Oceaniji (+78), upad pa v Afriki (-218) in Evropi (-133). Tudi v letu 2013 se je ohranilo upadanje števila redovnic, in sicer za 8.954; tako je bilo vseh skupaj 693.575. Število redovnic se je ponovno povečalo v Afriki (+1.293) in Aziji (+172), znižalo pa v Ameriki (-4.548), Evropi (-5.662) in Oceaniji (-209).

Svetne ustanove

Število članov moških svetnih ustanov se je zmanjšalo za 59 oseb; 31. decembra 2013 je bilo vseh skupaj 712. Število se je povečalo samo v Afriki (+2), znižalo pa v Ameriki (-15), Aziji (-8) in Evropi (-38), medtem ko se v Oceaniji ni spremenilo. Ženske svetne ustanove so zabeležile upad za 747 oseb; sedaj jih je 23.955. Število se je povečalo v Afriki (+66) in Aziji (+3), upadlo pa v Ameriki (-270), Evropi (-545) in Oceaniji (-1).

Laiški misijonarji in katehisti

Na svetu deluje 367.679 laiških misijonarjev. V zadnjem letu je njihovo število naraslo za 5.191 na štirih celinah: v Afriki (+31), Ameriki (+3.083), Aziji (+990) in Evropi (+1.088). Edini upad je bil zabeležen v Oceaniji (-1).

Število katehistov se je zmanjšalo za 13.057 oseb; ob koncu leta 2013 jih je bilo 3.157.568. Opazno se je povečalo v Afriki (+24.091) in Aziji (+4.529), na preostalih celinah pa je njihovo število upadlo: Amerika (-24.091), Evropa (-1.072) in Oceanija (-1.225).

Bogoslovci

Število škofijskih in redovnih bogoslovcev se je na svetovni ravni zmanjšalo za 1.800 oseb; vseh je je 118.251. Povečalo se je samo v Afriki (+164), drugod pa se je njihovo število zmanjšalo: Amerika (-1.180), Azija (-372), Evropa (-354) in Oceanija (-58). Škofijskih bogoslovcev je 71.537 (-452 v primerjavi s predhodnim letom), število redovnih bogoslovcev pa je 46.714 (-1.348). Podatki za škofijske bogoslovce kažejo povečanje v Afriki (+238) in Aziji (+10), medtem ko se njihovo število zmanjšuje v Ameriki (-507), Evropi (-154) in Oceaniji (-39). Število redovnih bogoslovcev se zmanjšuje na vseh celinah: v Afriki (-74), Ameriki (-673), Aziji (-382), Evropi (-200) in Oceaniji (-19).

Malosemeniščniki

Število vseh malosemeniščnikov – škofijskih in redovnih – se je zmanjšalo za 775; 31. decembra 2013 jih je bilo 101.928. Njihovo število se je povečalo v Ameriki (+42), Aziji (+407) in Oceaniji (+9), medtem ko se je znižalo v Afriki (-233) in Evropi (-1.000). Število vseh škofijskih malosemeniščnikov je 78.556 (-1.398), redovnih pa 23.372 (+623).

Izobraževalne in vzgojne ustanove

Katoliška Cerkev upravlja 73.263 vrtcev, ki jih obiskuje 6.963.669 otrok; 96.822 osnovnih šol, ki jih obiskuje 32.254.204 otrok; 45.699 srednjih šol, ki jih obiskuje 19.407.417 dijakov. 2.309.797 učencev je vpisanih v višje šole, 2.727.940 pa na katoliške univerze.

Zdravstvene in dobrodelne ustanove

Vseh zdravstvenih in dobrodelnih ustanov, ki jih upravlja Katoliška cerkev, je 116.185. Razdeljene so v naslednje kategorije:

- 5.034 bolnišnic: največ jih je v Ameriki (1.495) in Afriki (1.167), sledijo Azija (1.134), Evropa (1.032) ter Oceanija (206);
- 16.627 zdravstvenih dispanzerjev: Afrika (5.252), Amerika (4.751), Azija (3.558), Evropa (2.530) ter Oceanija (536);
- 611 bolnišnic za gobavce;
- 15.518 domov za ostarele: Afrika (630), Amerika (3.679), Azija (2.530), Evropa (8.158) in Oceanija (521);
- 9.770 sirotišnic: Afrika (1.292), Amerika (2.219), Azija (3.944), Evropa (2.200) in Oceanija (115);
- 12.082 otroških jasli: Afrika (2.641), Amerika (3.412), Azija (3.498), Evropa (2.408) in Oceanija (123);
- 14.391 poročnih posvetovalnic: Afrika (1.774), Amerika (5.747), Azija (892), Evropa (5.715) in Oceanija (263);
- 3.896 vzgojnih centrov s prilagojenimi programi ali za otroke s posebnimi potrebami: Afrika (264), Amerika (1.763), Azija (666), Evropa (1.103) in Oceanija (100) ter
- 38.256 drugih dobrodelnih ustanov ali centrov.

2.1 Prebivalci in katoličani v Sloveniji

V Sloveniji je bilo konec leta 2014 2.062.731 prebivalcev, od tega 1.523.040 katoličanov, kar predstavlja 73,8% delež. V šestih (nad)škofijah je delovalo 11 (nad)škofov, 1066 škofijskih in redovnih duhovnikov, 519 redovnic, 626 laičkih katehistinj in katehistov ter 29 stalnih diakonov. V 459 župnijskih in območnih karitas je več kot 10.000 prostovoljcev pomagalo 106.294 ljudem v stiski.

Po podatkih Statističnega urada RS se je število prebivalcev v letu 2013 v več kot polovici slovenskih občin zmanjšalo. V Ljubljani, po številu prebivalcev in površini največji občini, se je število prebivalcev v letu 2013 povečalo za skoraj 2.900 (+1,0 %), na blizu 286.000. Število prebivalcev se je povečalo še v 77 drugih občinah od 212.

Povečanje prebivalstva lahko pripišemo večjemu priseljevanju. Delež tujih državljanov med prebivalci se je v letu 2014 povečal za 0,3 odstotne točke na 4,9 %. V obalno-kraški statistični regiji je imel tuje državljanstvo vsak dvanajsti prebivalec, v pomurski pa vsak stoti. Delež državljanov držav članic Evropske unije med vsemi pri nas živečimi tujimi državljani se je leta 2013 izrazito povečal (s 7,6 % na 16,9 %), delež državljanov držav, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije, pa se je zmanjšal (s 86,3 % na 76,8 %). Gre predvsem za posledico uvrščanja hrvaških državljanov med državljane EU, saj se je sredi leta 2013 Hrvaška vključila v EU.⁴

Število katoličanov se je v Sloveniji v zadnjih desetih letih zmanjšalo za 95.427 (-5,89 %). Ta podatek se odraža pri krstih, saj se je njihovo število med letoma 2004 in 2014 zmanjšalo za 1.401 (-12 %), na drugi strani pa se je v minulem desetletju število rojstev povečalo za 3.150, število prebivalstva Slovenije pa za več kot 60.000 oseb. Razlika v desetletju 2004–2014 med rojstvi in krsti znaša 102.369 otrok.

Zmanjševanje števila krstov in posledično tudi pripadnikov Katoliške cerkve ni samo slovenski pojav, pač pa zajema celotno Evropo in zahodni svet. V Franciji se je število krstov v zadnjih desetih letih zmanjšalo za 95.178 (-24,7 %),⁵ v Nemčiji pa med letoma 2000 in 2013 za 68.256 (-29,3 %). Pri tem lahko opazimo, da je stopnja zmanjševanja krstov v Sloveniji v enakem obdobju za polovico nižja kot v dveh največjih evropskih državah.⁶

⁴ Vir: SURS.

⁵ Vir: Conférence des Évêques de France, *Guide 2014 de l'Église catholique en France*, Fleurs-Mame, 2015.

⁶ Vir: Secretaria Status – Rationarium Generale Ecclesiae, *Annuarium Statisticum Ecclesiae*, Libreria Editrice Vaticana, februar 2015.

Pregled podatkov za Slovenijo 2004–2014

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Skupaj dekanije	62	62	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Skupaj župnije	791	791	791	791	791	791	785	785	785	785	785
Skupaj prebivalci⁷	1.996.819	2.006.389	2.011.464	2.020.022	2.027.107	2.042.335	2.049.261	2.050.189	2.055.496	2.059.114	2.062.731
Skupaj katoličani⁸	1.618.467	1.602.119	1.593.825	1.591.214	1.582.682	1.577.014	1.569.119	1.557.276	1.554.355	1.543.114	1.523.040
Katoličani v %	81	79,8	79,2	78,7	78	77,2	76,5	75,9	75,6	74,9	73,8

⁷ Vir: SURS.

⁸ Vir: Letna poročila slovenskih škofij *Universalis Ecclesiae Annus Census*.

2.2 Osebe

V statističnem pregledu smo posebno pozornost namenili skupinam oseb, ki delujejo v Cerkvi na Slovenskem.⁹ Ob tem lahko najboljše zaznamo, da se struktura vernosti in populacije spreminja.

2.2.1 Škofje in duhovniki

Št. škofov ¹⁰	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Koper	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ljubljana	6	4	3	3	2	2	3	3	3	1	3
	Maribor	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Murska Sobota	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Novo mesto	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Skupaj	12	9	11	11	10	10	11	11	11	9	11

Škofjski duhovniki (samo inkardinirani; tudi delujoči izven škofije)	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	114	111	110	106	103	101	102	101	99
	Koper	159	163	156	157	152	153	149	149	144	142	139
	Ljubljana	407	413	319	317	319	316	311	308	306	300	296
	Maribor	319	320	152	151	151	149	148	144	139	133	132
	Murska Sobota	0	0	50	54	51	51	52	52	53	51	50
	Novo mesto	0	0	98	94	88	86	86	86	81	81	82
	Skupaj	885	896	889	884	871	861	849	840	825	808	798

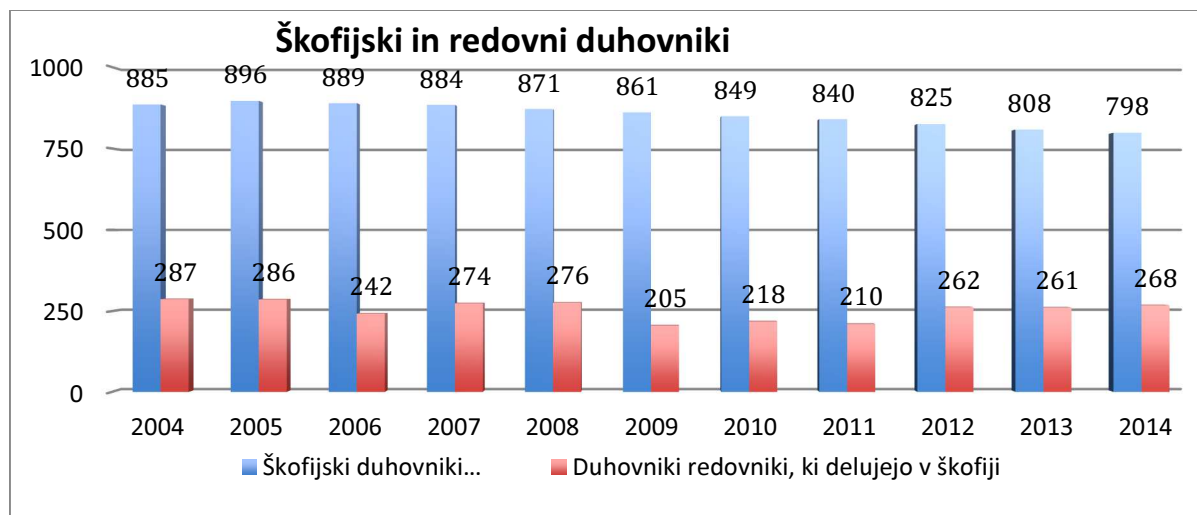
⁹ Vir: Letna poročila slovenskih škofij *Universalis Ecclesiae Annus Census*.

¹⁰ Vir: Letna poročila slovenskih škofij *Universalis Ecclesiae Annus Census*.

Duhovniki redovniki, ki delujejo v škofiji	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	14	14	14	14	14	14	14	14	33
	Koper	26	31	28	27	31	24	30	29	30	28	27
	Ljubljana	168	166	113	149	148	140	149	143	140	142	136
	Maribor	93	89	58	58	55	n.p.	n.p.	n.p.	55	57	53
	Murska Sobota	0	0	12	10	11	9	9	10	9	7	7
	Novo mesto	0	0	17	16	17	18	16	14	14	13	12
	Skupaj	287	286	242	274	276	205	218	210	262	261	268

Škofijski in redovni duhovniki	1172	1182	1131	1158	1147	1066	1067	1050	1087	1069	1066
--------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

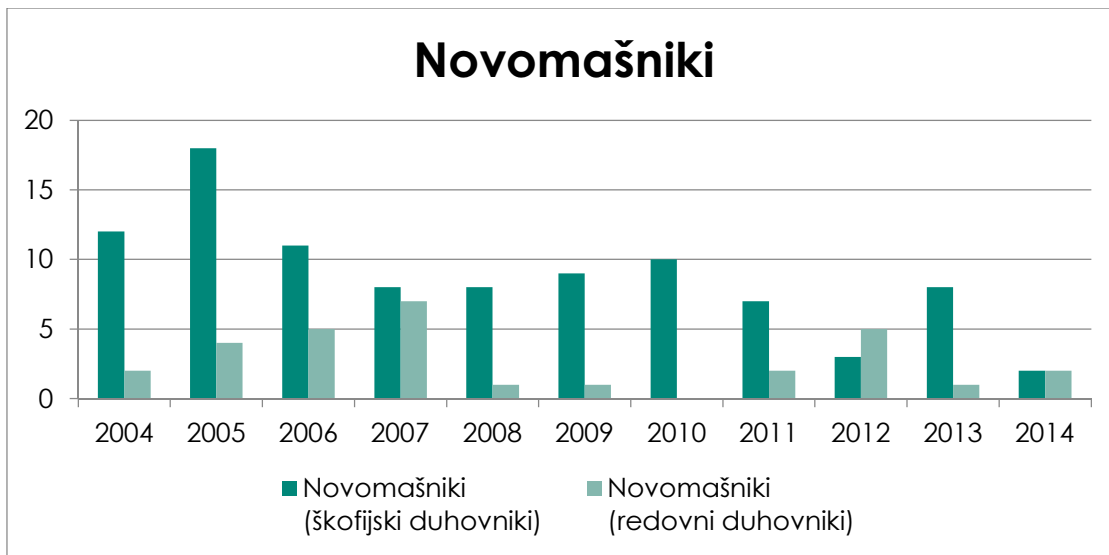
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Škofijski duhovniki	885	896	889	884	871	861	849	840	825	808	798
Redovni duhovniki	287	286	242	274	276	205	218	210	262	261	268

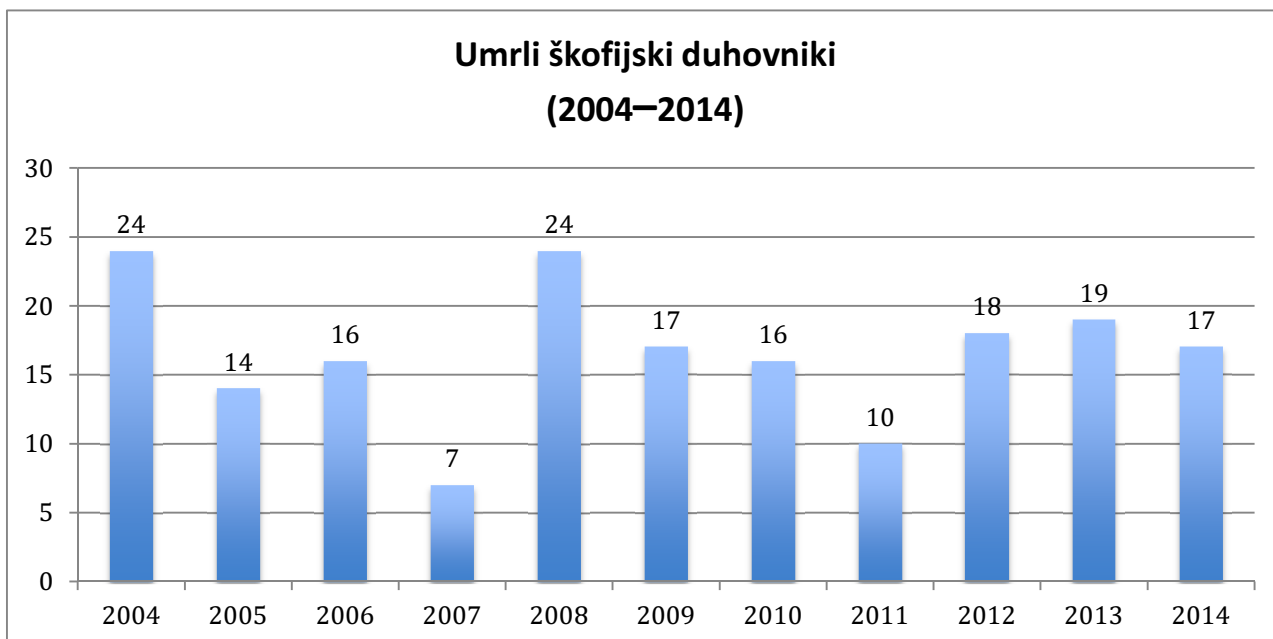
Število škofijskih in redovnih duhovnikov se je 2004–2014 zmanjšalo za 106: od tega 87 škofijskih in 19 redovnih duhovnikov oziroma 9 %. V navedenem obdobju je bilo posvečenih 96 škofijskih duhovnikov, umrlo pa jih je 182. Leta 2004 je bilo v Sloveniji 92 škofijskih bogoslovcev, leta 2014 pa 52. Najnižje število smo zabeležili leta 2011, ko so imele vse slovenske škofije 48 bogoslovcev. Pri redovnikih opažamo pozitiven pojav, da se od leta 2009 gibanje obrača navzgor in se število posvečenih redovnikov povečuje.

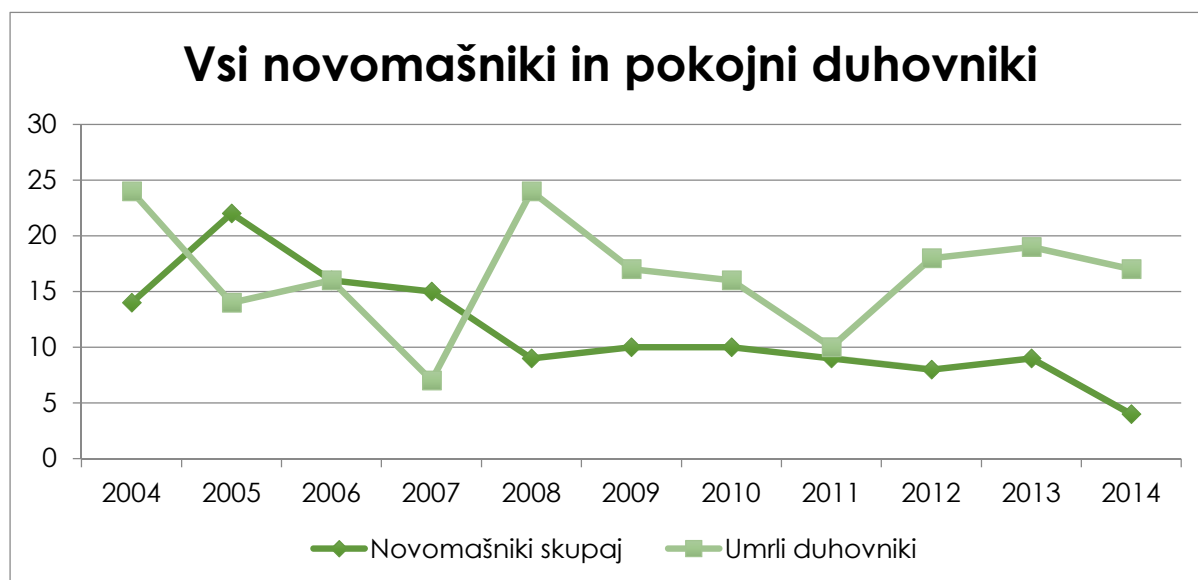
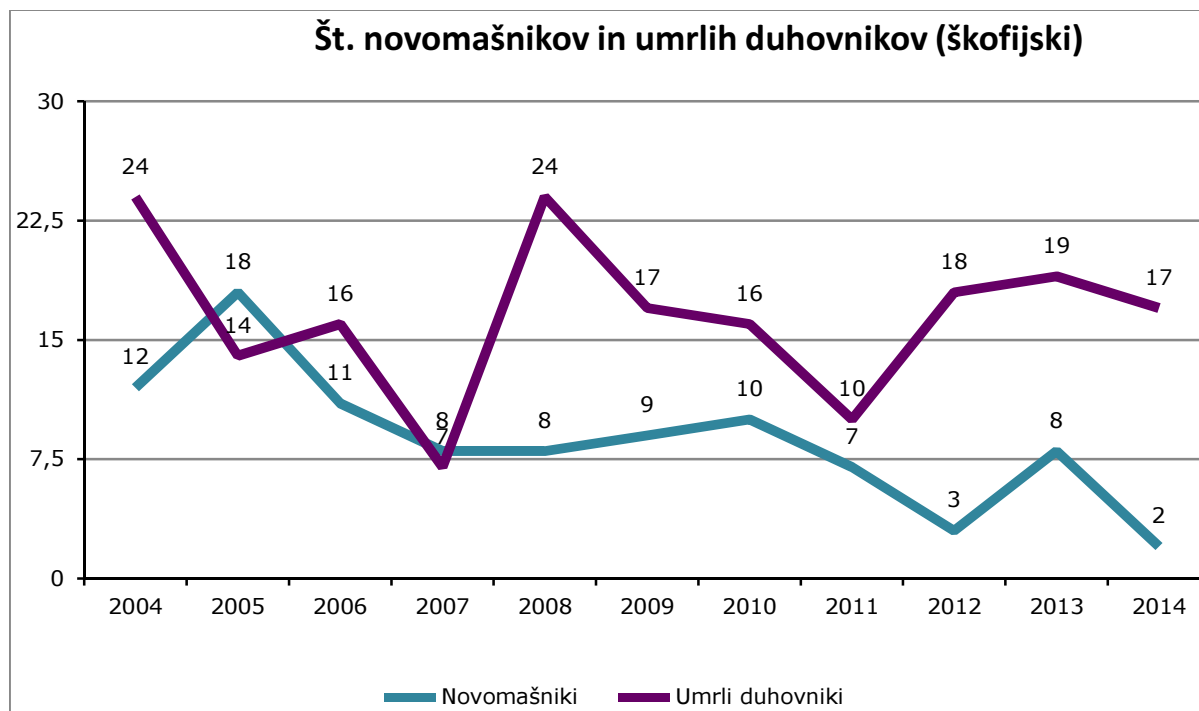
Število novomašnikov (brez tujine, po uradnih podatkih škofij)

Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Škofijski duhovniki	12	18	11	8	8	9	10	7	3	8	2
Redovni duhovniki	2	4	5	7	1	1	0	2	5	1	2
Skupaj	14	22	16	15	9	10	10	9	8	9	4

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Umrli škofijski duhovniki	24	14	16	7	24	17	16	10	18	19	17

Število katoličanov na duhovnika

Da bi dobili jasnejšo sliko delovanja duhovnikov, postavimo v korelacijo število katoličanov in število duhovnikov, delujočih v Sloveniji. Tako lahko ocenimo razmerje oseb, ki delujejo v pastorali, in število vernikov ter vzpostavimo primerjavo s Cerkvijo po svetu. Kljub temu pa je končna številka le eden od kazalcev, saj ne vključuje stalnih diakonov, katehistin in katehistov ter številnih drugih laikov, ki duhovnikom dejavno in redno pomagajo pri njihovem delu.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Katoličani	1.618.467	1.602.119	1.593.825	1.591.214	1.582.682	1.577.014	1.569.119	1.557.276	1.554.355	1.543.114	1.523.040

Krsti	13607	13664	13749	13444	13603	13622	14184	13621	12848	12144	11874
Duhovniki	1.172	1.182	1.131	1.158	1.147	1.066	1.067	1.050	1.087	1.069	1.066
Povprečno št. katoličanov na duhovnika	1.380	1.355	1.409	1.374	1.379	1.479	1.470	1.483	1.429	1.443	1.428

Primerjava podatkov s Francijo in Nemčijo nam pokaže, da se je število duhovnikov v Franciji med letoma 2001 in 2012 zmanjšalo s 24.251 na 16.830 (-30,6 %), v Nemčiji s 17.129 leta 2000 na 14.490 leta 2013 (-15,4 %), v Avstriji pa z 2.646 leta 2006 na 2.504 (-5,36 %) leta 2013. Kakor v Sloveniji se je tudi v omenjenih državah povečalo število stalnih diakonov in drugih laikov, ki so dejavni v pastoralnem življenju Cerkve. Povprečno število katoličanov na duhovnika v Sloveniji je v evropskem povprečju (1.559) ter je primerljivo s številom v sosednjih državah. V svetovnem merilu je povprečje 3.019 katoličanov na duhovnika:

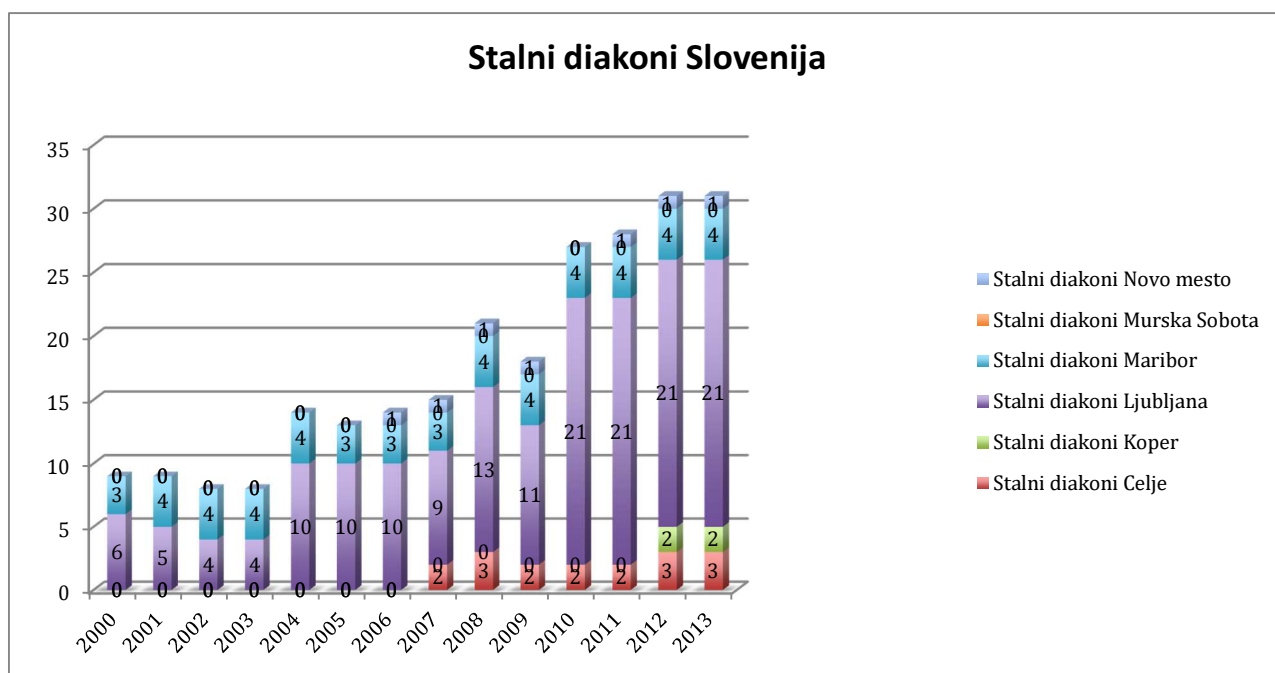
- Afrika: 4.931,
- Severna Amerika: 1.805,
- Južna Amerika: 7.057,
- Azija: 2.225,
- Oceanija: 2.092.

2.2.1 Stalni diakoni

Povečuje se število stalnih diakonov, ki vedno bolj prevzemajo vlogo pastoralnih pomočnikov na župnijah in škofijah. V desetletju 2004–2014 se je njihovo število povečalo s 14 na 29. V grafu so prikazani podatki za obdobje 2000–2013 s številom diakonov po škofijah.

Stalni diakoni (pregled po škofijah)

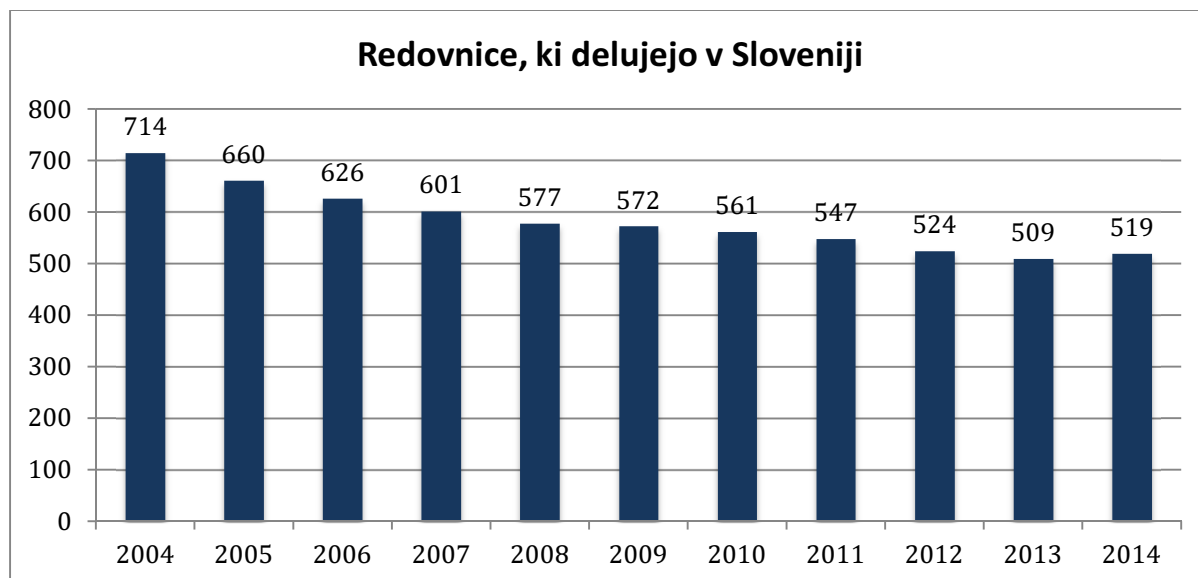
Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celje	0	0	0	2	3	2	2	2	3	3	3
Koper	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
Ljubljana	10	10	10	9	13	11	21	21	21	21	20
Maribor	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4
Murska Sobota	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Novo mesto	0	0	1	1	1	1	0	1	1	1	n.p.
Skupaj	14	13	14	15	21	18	27	28	31	31	29

2.2.2 Redovnice, laiške katehistinje in katehisti

Katehetsko-pastoralno vlogo redovnic po župnijah vedno pogosteje prevzemajo laiki in laikinje, saj so nosilci veroučne kateheze in se njihovo število povečuje. Natančne evidence ali ločene statistike o tem delu ni, čeprav bi bila koristen pripomoček pri vpogledu na področje, ki raste in se hitro razvija. Število laiških katehistinj in katehistov se je med letoma 2004 in 2014 povečalo s 505 na 626. Močan upad beležimo med redovnicami, saj se je njihovo število v enakem obdobju zmanjšalo s 714 na 519 (-27,31 %). Leta 2012 je število katehistinj in katehistov prvič preseglo število redovnic. Nekatere redovne skupnosti v Sloveniji so zaprle svoje samostane, druge so priključene sosednjim provincam.

	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Redovnice, ki delujejo v škofiji	Celje	0	0	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	32
	Koper	68	72	70	63	60	53	51	51	52	49	46
	Ljubljana	526	464	431	414	398	395	390	380	357	353	331
	Maribor	120	124	74	77	69	67	64	58	55	51	43
	Murska Sobota	0	0	18	14	15	17	16	16	20	19	20
	Novo mesto	0	0	33	33	35	40	40	42	40	37	47
	Skupaj:		714	660	626	601	577	572	561	547	524	509

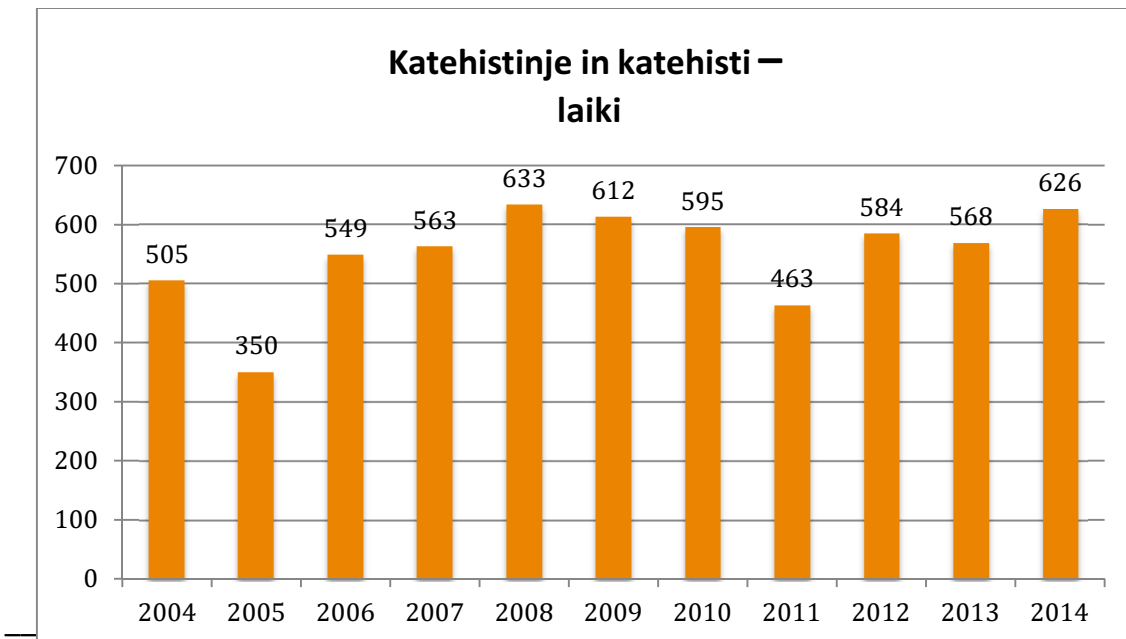
Zmanjševanje števila redovnic je evropski pojav, ki je zajel vse države stare celine, razen Bosne in Hercegovine, Bolgarije, Estonije, Gruzije, Latvije, Makedonije in San Marina.¹¹ Za primerjavo smo prikazali podatke o številu redovnic v sosednjih državah in državah Vzhodne Evrope. Njihovo število v obdobju 2006–2013 se je spremenilo, kot prikazuje spodnja preglednica.

Država	Št. redovnic leta 2006	Št. redovnic leta 2013	Razlika v letih 2006–2013 v %
Avstrija	4.888	4.273	-12,58
Italija	98.965	84.443	-14,67
Madžarska	1.168	852	-27,05
Hrvaška	3.674	3.320	-9,64
Nemčija	31.151	24.667	-20,81
Češka	1.755	1.266	-27,86
Slovaška	2.603	2.257	-13,29
Poljska	23.039	20.911	-9,24
Slovenija	626	519	-17,09

Laiški katehisti in katehistinje

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Št. katehistov in katehistinj	505	350	549	563	633	612	595	463	584	568	626

¹¹ *Annuario Statisticum Ecclesiae* 2013, 222–223.

V tem poglavju bi si želeli še več podatkov, ki bi boljše prikazali, kako slovenski verniki občutijo pripadnost Cerkvi: npr. število mladinskih animatorjev, udeležencev molitvenih in duhovnih skupin, pripadnikov gibanj in katoliških društev ter udeležencev tečajev na zakon. Našteto ostaja izziv, kako pridobiti in ovrednotiti te podatke, da bi lahko prikazali celostno podobo stanja vernosti pri nas.

2.3 Zakramenti

2.3.1 Sveti krst

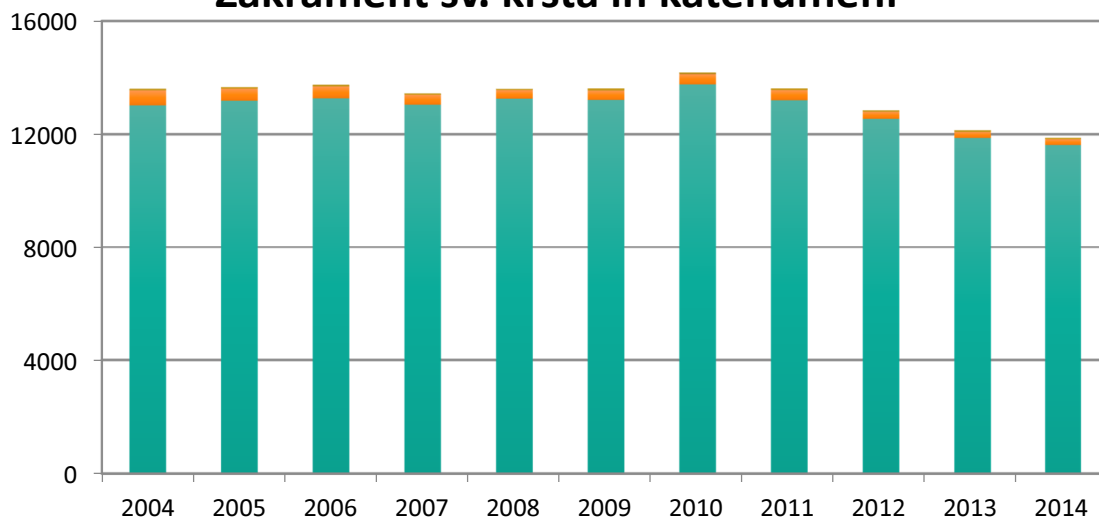
V grafih so prikazani krsti otrok (do 7 let), krsti katehumenov (nad 7 let) ter primerjava krstov otrok in katehumenov. V preglednici so predstavljeni podatki za posamezne škofije, v skupni seštevek pa so dodani podatki za Vojaški vikariat.

Število podeljenih zakramentov svetega krsta po škofijah

Št. krstov	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	2161	2126	2070	1977	2671	2193	1822	1767	1783
	Koper	1247	1229	1235	1278	1307	1296	1322	1209	1209	1089	1093
	Ljubljana	5733	5856	4633	4698	4759	4710	4553	4545	4226	4110	3874
	Maribor	6041	6101	3062	2998	2953	3099	3114	3128	3172	3021	3028
	Murska Sobota	0	0	827	737	822	832	803	775	801	680	728
	Novo mesto	0	0	1353	1208	1346	1301	1302	1353	1316	1206	1114

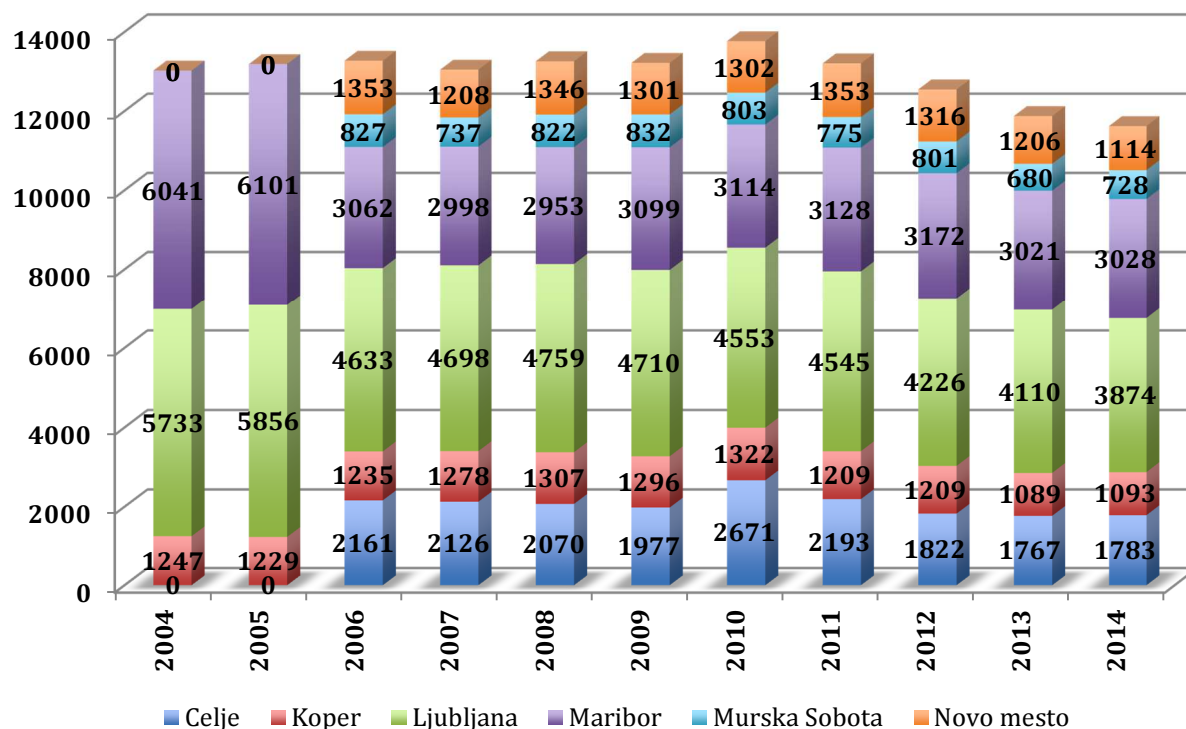
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Krst otrok	13021	13186	13271	13045	13257	13215	13765	13203	12546	11873	11620
Krst katehumenov	525	422	419	350	301	329	363	358	248	208	205
Krst – Vojaški vikariat	61	56	59	49	45	78	56	60	54	63	49
Vsi krsti skupaj	13607	13664	13749	13444	13603	13622	14184	13621	12848	12144	11874
Razmerje katehumeni/krsti v %	4,03	3,2	3,15	2,68	2,27	2,48	2,63	2,71	1,98	1,75	1,76

Zakrament sv. krsta in katehumeni

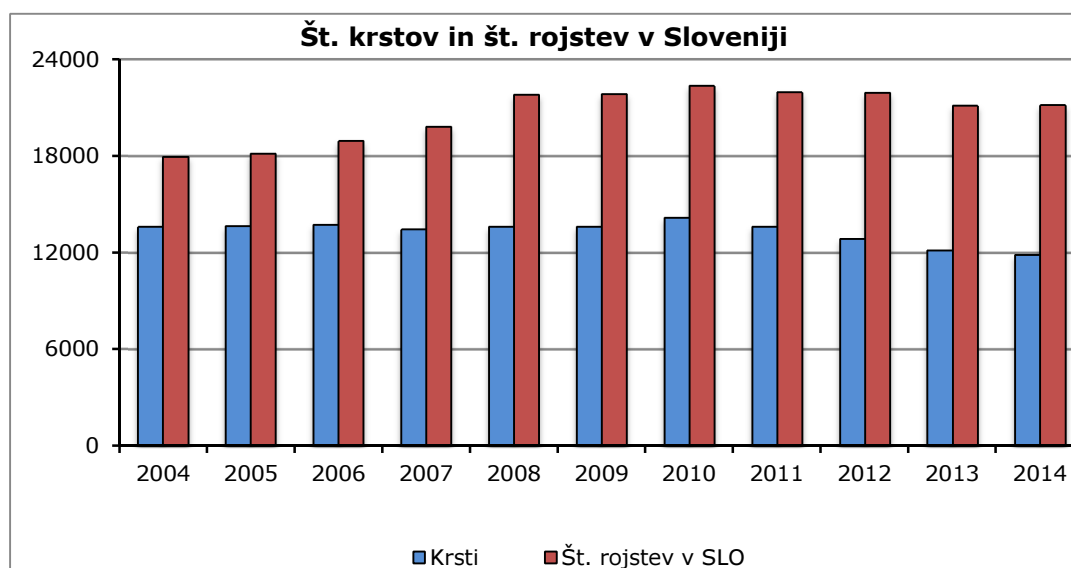
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
■ Krsti VV	61	56	59	49	45	78	56	60	54	63	49
■ Katehumeni	525	422	419	350	301	329	363	358	248	208	205
■ Krsti	13021	13186	13271	13045	13257	13215	13765	13203	12546	11873	11620

Število krstov po škofijah

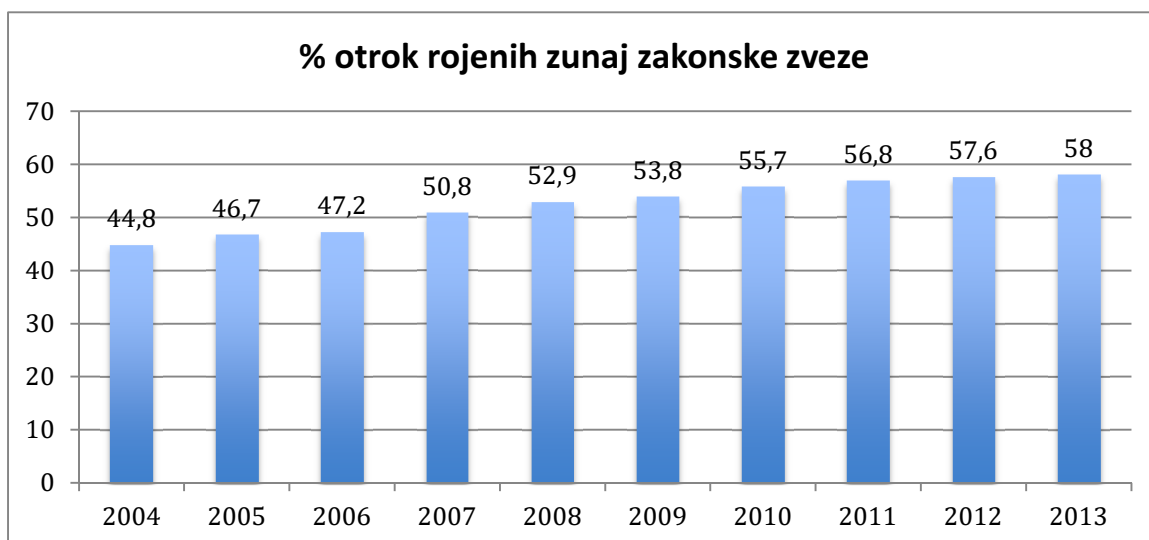
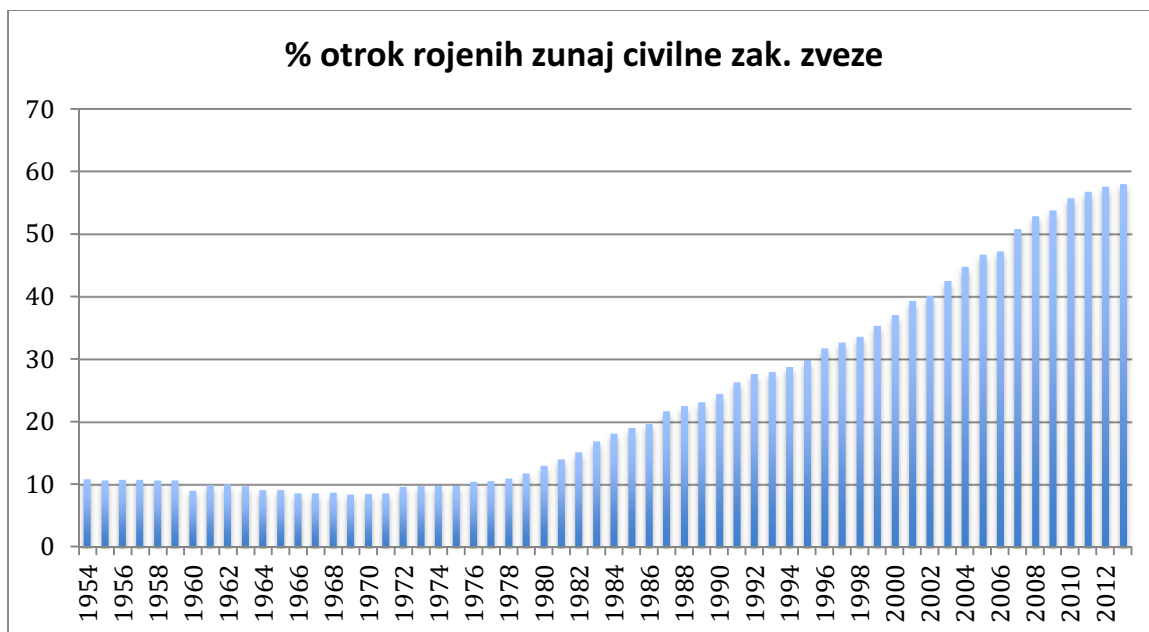
Podatki o podeljenem zakramentu svetega krsta izražajo enakomeren upad v celotni Sloveniji. V analiziranem desetletju se je število krstov zmanjšalo za 1.733.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Skupaj
Št. krstov	13607	13664	13749	13444	13603	13622	14184	13621	12848	12144	11874	146.360
Št. rojstev v Sloveniji	17961	18157	18932	19823	21817	21856	22343	21947	21938	21111	21165	223.206
% krščenih glede na št. novorojenih	72,5	72,62	70,09	65,8	60,76	60,46	61,60	60,15	57,18	56,24	54,9	

Čeprav se je v Sloveniji med letoma 2005 in 2010 število rojstev povečalo, se je število krstov zmanjšalo. Posledično se je povečal razkorak med številom rojenih otrok in številom krstov. Enak trend je opazen tudi pri razmerju med civilnimi in cerkvenimi porokami. Če je bil leta 2003 količnik razlike med cerkvenimi in civilnimi porokami 1,8, je bil ta leta 2014 2,35. Zakramenti so eden izmed pokazateljev odnosa, ki ga imajo katoličani do vere.

Pogled na podeljene zakramente v številkah sicer kaže splošno zniževanje, toda odstotki odražajo enakomerno število skozi celotno analizirano dobo desetih let. Odstotek obhajil se je v primerjavi z drugimi zakramenti v analiziranem obdobju zvišal za 2 %, razmerje med sklenjenimi cerkvenimi porokami in ostalimi zakramenti pa je ostalo skoraj enako.

2.3.2 Prvo sveto obhajilo

Število podeljenih prvih svetih obhajil se je v desetletju 2004–2014 znižalo z 11.917 na 9.069 (-23,9 %).

Prvo sv. obhajilo	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	1988	1972	1661	1763	2137	1606	1461	1550	1491
	Koper	1214	1234	1189	1147	1232	1100	1155	1007	1007	961	893
	Ljubljana	4861	5102	3984	3958	3887	3709	3599	3453	3282	3278	3065
	Maribor	5842	5740	2813	2570	2563	2367	2399	2342	2344	2237	2156

	Murska Sobota	0	0	925	750	738	671	671	681	726	640	625
	Novo mesto	0	0	1121	1072	1085	1063	1051	970	960	891	839
Skupaj		11917	12076	12020	11469	11166	10673	11012	10059	9780	9557	9069

2.3.3 Sveta birma

Število prvoobhajancev je v desetletju 2004–2014 prešlo z 11.917 na 9.069 (-23,89 %), število birm pa v enakem obdobju s 14.788 na 10.557 (-28,61 %). Grafični prikaz birm je nekoliko okrnjen, saj ena od škofij ni posredovala podatkov za leto 2010.

	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Birme	Celje	0	0	2176	1872	2097	1816	2184	1828	1869	1580
Koper		1509	1412	1109	1155	1232	1068	1092	1077	1055	937	1093
Ljubljana		6076	5543	4845	3767	4778	3418	n.p.	3175	4167	3151	3926
Maribor		7203	5590	2722	3086	2786	2766	2633	2349	2360	2177	2142
Murska Sobota		0	0	945	891	788	847	812	825	689	776	551
Novo mesto		0	0	1140	1463	1014	1403	848	1038	953	1054	1032
Vojaški vikariat		35	21	38	34	12	26	31	25	34	26	25
Skupaj:		14823	12566	12975	12268	12707	11344	7600	10317	11127	9701	10582

Upadanje števila svetih krstov, prejetanja zakramentov in nasploh oddaljevanje od verskega življenja so povezani z načinom življenja družbe in družin. V Sloveniji se povečuje število otrok, rojenih zunaj zakonske zveze. Če je bilo leta 1954 le 10,9 % prvorojenih otrok rojenih zunaj zakonske zveze, jih je bilo leta 2004 44,8 %, leta 2013 pa 58 %. Število se je najbolj povečalo v sedemdesetih in osemdesetih letih minulega stoletja.¹² Starši, ki se ne odločijo za cerkveno poroko, se bodo manj verjetno odločili za krst otroka ter pozneje za vpis k župnijskemu verouku in vzgojo v veri.

Spremembe v načinu izražanja vernosti in udejstvovanja v verskem življenju so izraz družbeno-političnih sprememb minulih desetletji in celotnega stoletja, ki so vnesle sekularizem, laicizem in oddaljevanje od verskih vrednot. Soočamo se s prvo generacijo mladih odraslih, ki jim je vera tuja ali povsem tuja. Mednarodne raziskave kažejo na dejstvo, da je generacija, rojena po letu 1980 (t. i.

¹² Vir: SURS.

generacija Y ali tudi *millenium generation* ter delno generacija X), prva, ki ji vera in verska pripadnost nista več samoumevni.¹³ Omenjena generacija čuti manjšo versko pripadnost do Katoliške cerkve, se redkeje udeležuje bogoslužja in se posledično ne odloča za krščanski način življenja. Po drugi strani se vernost in duhovnost večata, vendar bolj kot element psihološke opore, ki daje upanje v težkih trenutkih in je razumljena kot splošna duhovnost.

2.3.4 Sveti zakon

Število sklenjenih krščanskih zakonov se je zmanjšalo s 3.597 leta 2004 na 2.645 v letu 2014 (-26,46 %).

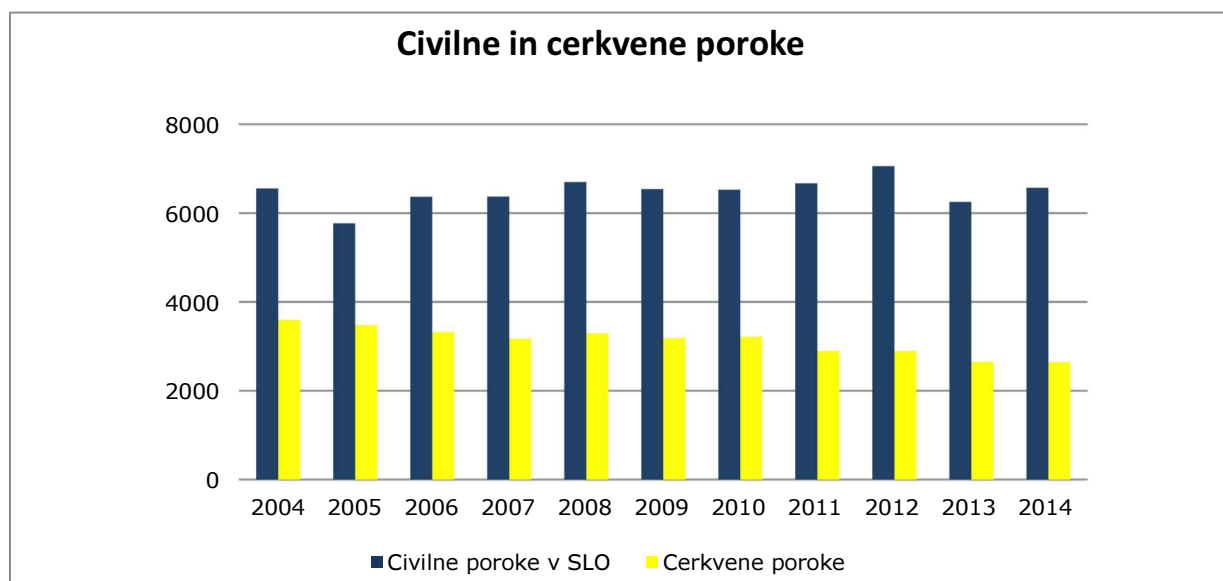
Cerkvene poroke	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	455	439	416	358	530	367	411	354	400
	Koper	447	475	453	396	447	438	403	366	370	293	318
	Ljubljana	1668	1589	1220	1192	1224	1202	1123	1070	1030	920	879
	Maribor	1482	1417	680	629	645	668	657	614	583	604	572
	Murska Sobota	0	0	218	182	209	171	178	162	176	190	181
	Novo mesto	0	0	303	338	356	349	329	319	327	297	295
	VV	19	14	13	21	16	20	19	17	20	19	19
Skupaj:		3616	3495	3342	3197	3313	3206	3239	2915	2917	2677	2664

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Št. civilnih porok	6558	5769	6368	6373	6703	6542	6528	6671	7057	6254	6571
Št. cerkvenih porok	3597	3481	3329	3176	3297	3186	3220	2898	2897	2658	2645
% cerkvenih porok glede na civilne	55	60	52	50	49	49	49	43	41	43	40

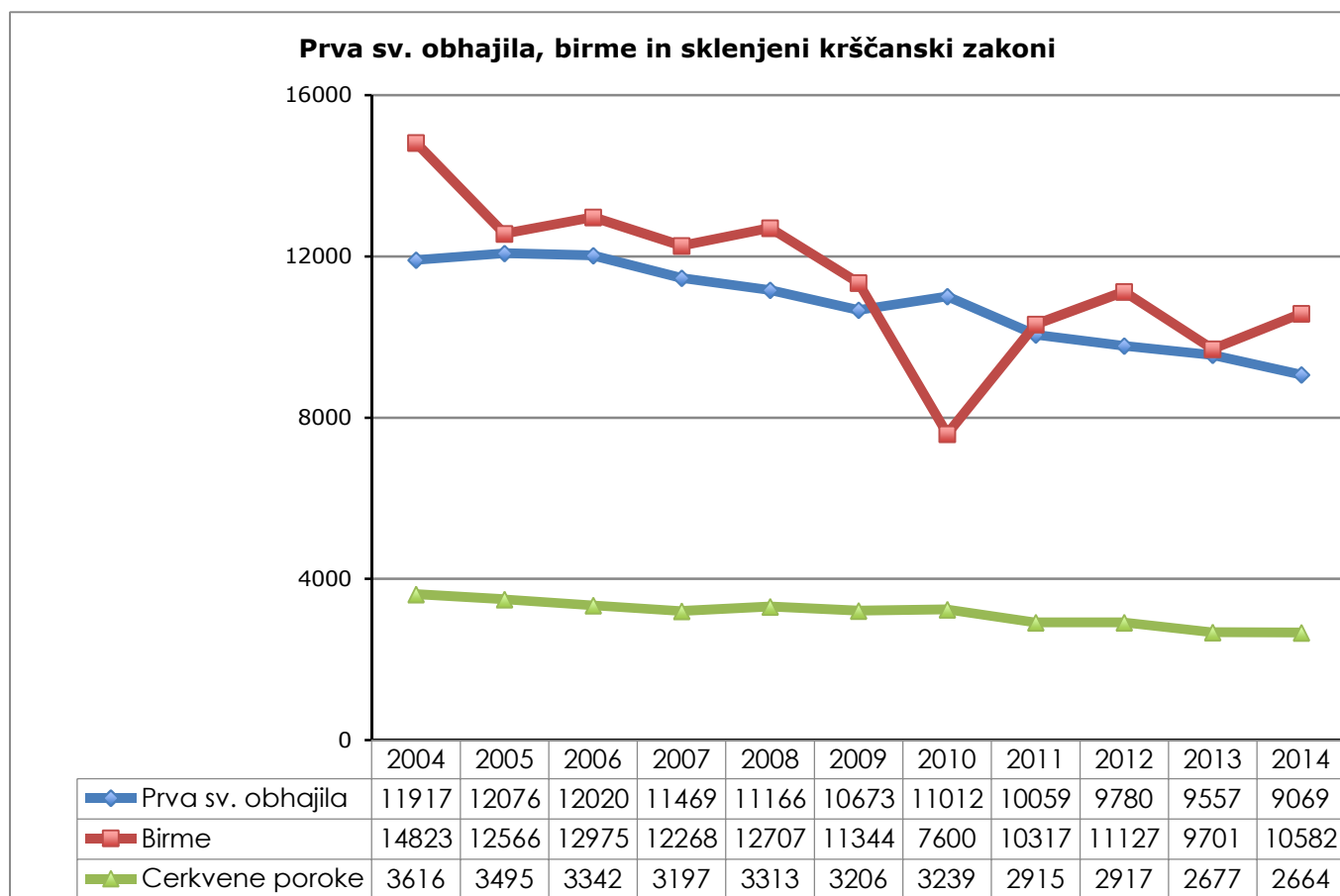
¹³ P. Segatti, G. Brunelli, *Ricerca de Il Regno sull'Italia religiosa: da cattolica a genericamente cristiana*, v: *Il Regno/attualità* n.10, 2010, 351; A. Cooperman et al., *Religion Among the Millennials*, v: PEW Reserach Center – <http://www.pewforum.org/files/2010/02/millennials-report.pdf>.

Primerjava civilno sklenjenih zakonskih zvez, cerkvenih zakonov ter razvez

	Sklenitve civilnih zak. zvez v RS	Cerkvene poroke	Delež cerkvenih porok na civilne poroke v %	Civilne razveze
2004	6558	3597	54,85	2411
2005	5769	3481	60,34	2647
2006	6368	3329	52,28	2334
2007	6373	3176	49,84	2617
2008	6703	3297	49,19	2246
2009	6542	3186	48,70	2297
2010	6528	3220	49,33	2430
2011	6671	2898	43,44	2298
2012	7057	2897	41,05	2509
2013	6254	2658	42,50	2351
2014	6571	2645	40,25	2469

Število krstov, prvih obhajil in cerkvenih porok se zmanjšuje tudi v ostalih evropskih državah, zato lahko govorimo o splošnem pojavu, ki je zajel staro celino. Povsem drugačno sliko ponuja krščanstvo v Aziji, Afriki in Južni Ameriki, kjer je gibanje ravno obratno.

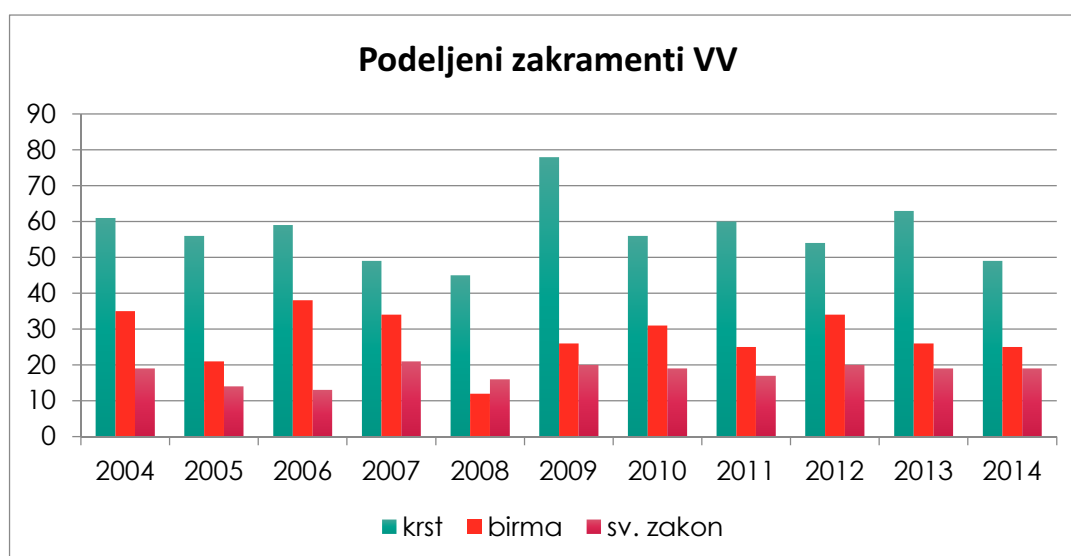
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prva sv. obhajila	11917	12076	12020	11469	11166	10673	11012	10059	9780	9557	9069
Birme	14823	12566	12975	12268	12707	11344	7600	10317	11127	9701	10582
Cerkvene poroke	3616	3495	3342	3197	3313	3206	3239	2915	2917	2677	2664
obhajila+birme+poroke	30302	28102	28286	26879	27158	25177	21801	23249	23770	21890	22271
% obhajil	39	43	42	43	41	42	51	43	41	44	41
% birm	49	45	46	46	47	45	35	44	47	44	47
% cerkvenih porok	12	12	12	12	12	13	15	12	12	12	12

2.3.5 Podeljeni zakramenti v okviru Vojaškega in Policijskega vikariata

Nosilci vojaške pastorale pripravljajo pripadnike Slovenske vojske in njihove družinske člane na zakramente in jih prav tako tudi podeljujejo.¹⁴

Podeljeni zakramenti 2004–2014 (skupaj za Vojaški in Policijski vikariat)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
krst	61	56	59	49	45	78	56	60	54	63	49	630
birma	35	21	38	34	12	26	31	25	34	26	25	307
sv. zakon	19	14	13	21	16	20	19	17	20	19	19	197
Skupaj vsi podeljeni zakramenti	115	91	110	104	73	124	106	102	108	108	93	1134

¹⁴ Prim. Plut Jože, *Za pravice človeka*. Ljubljana 2002, DZS, 232.

2.4 Izobraževanje

Vzgojno-izobraževalne ustanove v škofiji	Škofija	200 4	200 5	200 6	200 7	200 8	200 9	201 0	201 1	201 2	201 3	201 4
	Celje	0	0	1	1	1	3	3	3	3	3	3
	Koper	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ljubljana	12	12	11	12	15	15	16	15	17	17	18
	Maribor	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2	4
	Murska Sobota	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Novo mesto	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupaj:		14	14	17	19	22	24	25	24	26	25	28

Otroci v škofijskih/župnijskih vrtcih	Škofija	200 4	200 5	200 6	200 7	200 8	200 9	201 0	201 1	201 2	201 3	201 4
	Celje	0	0	82	84	83	142	172	179	179	178	171
	Koper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ljubljana	504	494	548	627	770	827	859	918	895	863	967
	Maribor	0	0	21	72	145	145	171	169	169	161	169
	Murska Sobota	0	0	57	57	57	75	88	90	89	85	86
	Novo mesto	0	0	40	42	42	42	42	55	54	54	54
Skupaj:		504	494	748	882	109 7	123 1	133 2	141 1	138 6	134 1	144 7

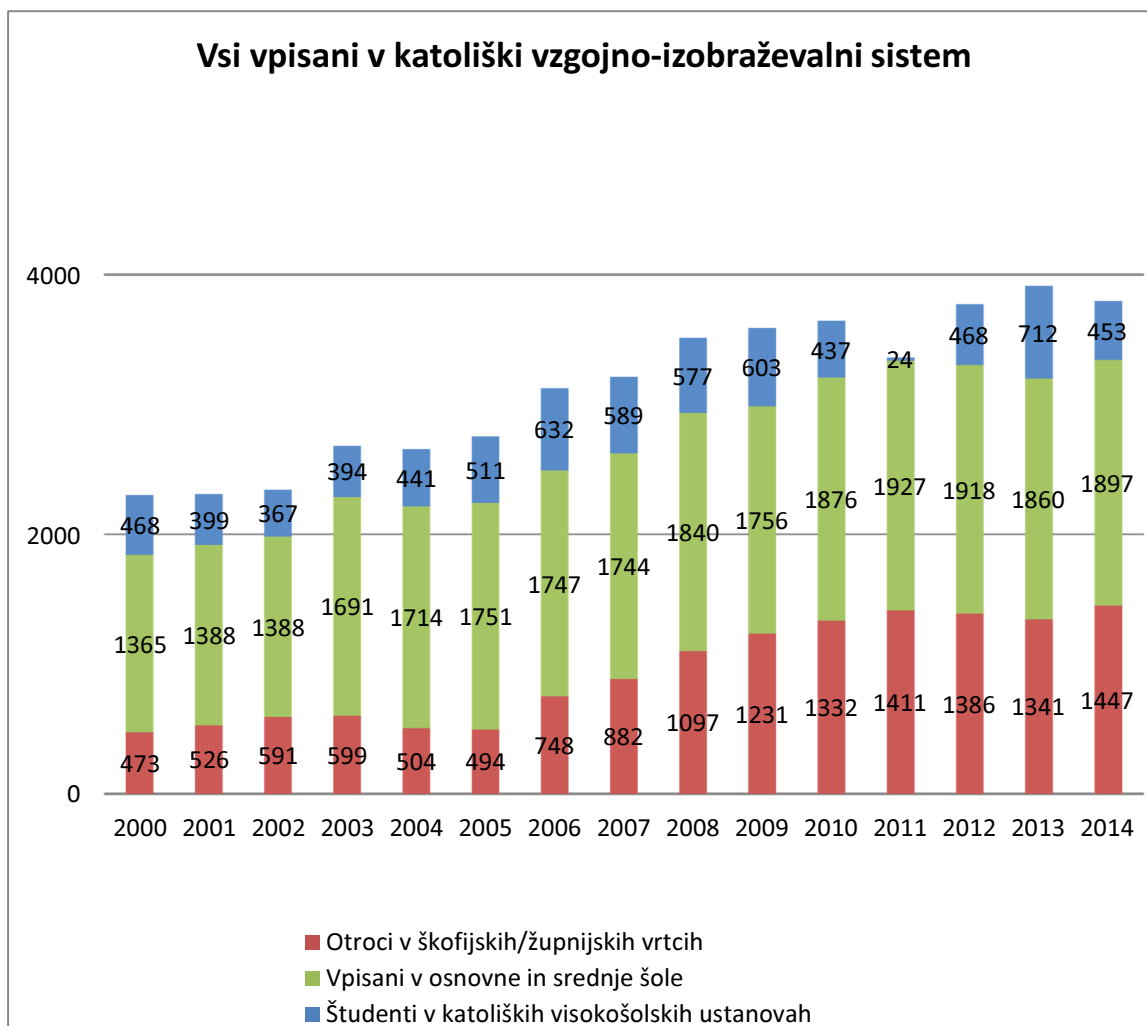
Vpisani v osnovne in srednje šole	Škofija	200 4	200 5	200 6	200 7	200 8	200 9	201 0	201 1	201 2	201 3	201 4
	Celje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Koper	303	312	312	319	323	335	313	323	290	263	260

	Ljubljana	935	969	973	965	1067	959	1097	1142	1194	1218	1263
	Maribor	476	470	462	460	450	462	466	462	434	379	374
	Murska Sobota	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Novo mesto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj:	1714	1751	1747	1744	1840	1756	1876	1927	1918	1860	1897	

Študenti v katoliških visokošolskih ustanovah	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Celje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Koper	0	0	0	0	0	0	0	0	n.p.	n.p.	0
	Ljubljana	441	511	632	589	577	603	437	24	468	507	357
	Maribor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205	96
	Murska Sobota	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Novo mesto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj:	441	511	632	589	577	603	437	24	468	712	453	
Vsi vpisani v katoliško šolsko vertikalo		2659	2756	3127	3215	3514	3590	3645	3362	3772	3913	3797
% vseh vpisanih kat. vrtci		18,95	17,92	23,92	27,43	31,22	34,29	36,54	41,97	36,74	34,27	38,11
% vseh vpisanih kat. OŠ in SŠ		64,46	63,53	55,87	54,25	52,36	48,91	51,47	57,32	50,85	47,53	49,96
% vseh vpisanih kat. visoke šole		16,59	18,54	20,21	18,32	16,42	16,80	11,99	0,71	12,41	18,20	11,93

V desetletnem obdobju ki ga analiziramo, je Cerkev močno napredovala na področju vzgoje in izobraževanja. Število vpisanih v vse stopnje katoliških šol in zavodov je leta 2004 znašalo 2.659, leta 2014 pa 3.797 (+ 30 %). Katoliške šole so prepoznane kot ustanove, ki nudijo kakovostne učne programe, celostno formacijo na duhovnem področju in pozitivno okolje za študij.

2.4.1 Pregled vpisa v katoliško izobraževalno vertikalno

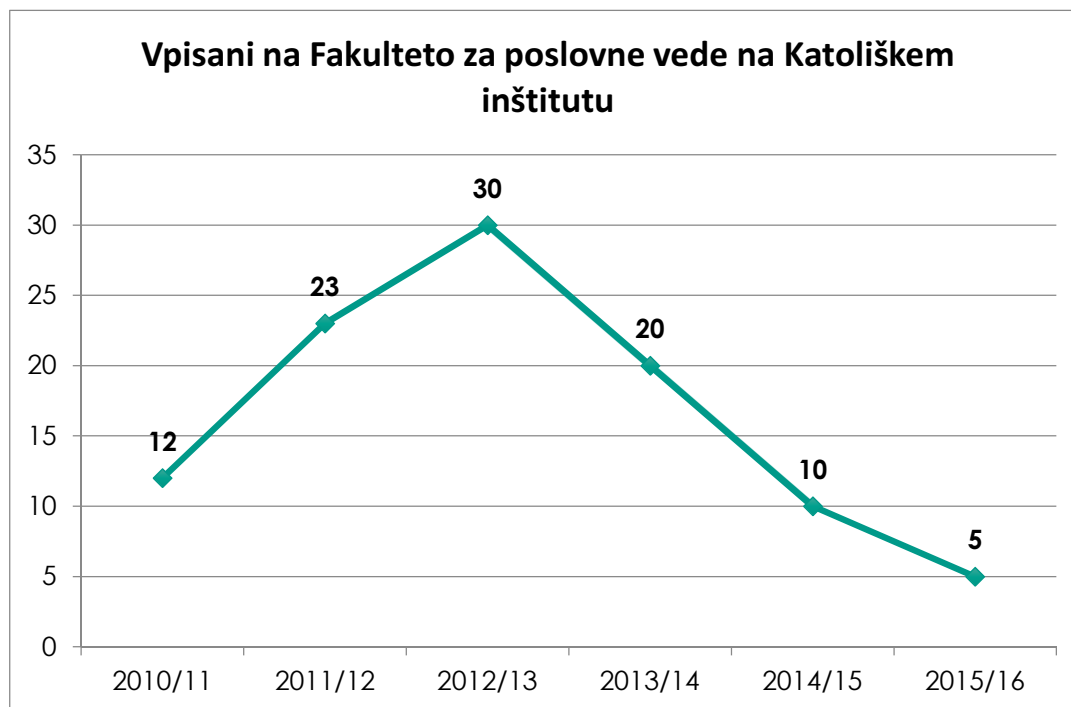

Razvoj in širjenje katoliških vzgojno-izobraževalnih ustanov je eden od pokazateljev pridobljene svobode delovanja Katoliške cerkve, da ima svoje šole, kamor starši lahko vpišejo otroke in jim tako omogočijo tudi duhovno formacijo. Podatki ne zajemajo niti vpisanih v katoliške glasbene šole niti študentov ali dijakov, ki bivajo v katoliških študentskih domovih in obiskujejo državne izobraževalne ustanove.

2.4.2 Fakulteta za poslovne vede pri Katoliškem inštitutu

Fakulteta za poslovne vede deluje v sklopu Katoliškega inštituta. Po sklepu SŠK jo je ustanovil Katoliški inštitut v sklopu organizacije katoliškega visokega šolstva. Oktobra 2014 so bile ustanoviteljske pravice s SŠK prenesene na Nadškofijo Ljubljana. Študij na Fakulteti za poslovne vede je doslej uspešno sklenilo 17 diplomantov prve in druge generacije. Študij je usmerjen k posamezniku; poteka v majhnih skupinah v povezavi s prakso; program izvajajo v tutorski obliki s poudarkom na individualnosti, prilagodljivosti in samostojnem problemskem reševanju nalog.

Akad. leto	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Št. vpisanih	12	23	30	20	10	5

2.4.3 Starši imajo ustavno pravico vpisati otroke v katoliško šolo

Starši oziroma nosilci starševskih pravic (npr. posvojitelji) razpolagajo s človekovo pravico in temeljno svoboščino, da svoje otroke versko in moralno vzgajajo. To pristojnost in odgovornost jim priznava in nalaga tretji odstavek 41. člena Ustave RS. Otroci si torej ne morejo sami izbrati svoje vere in pripadnosti določeni cerkvi ali drugi verski skupnosti. O tem (npr. o sv. krstu, obiskovanju svete maše in verouka) za svoje otroke odločajo starši. V to svobodo staršev ne smejo posegati niti drugi ljudje ali organizacije (npr. sorodniki, civilnodružbena gibanja) niti država s svojo zakonodajo ter javni uslužbenci s svojimi odločitvami in dejanji (npr. socialni delavci, vzgojitelji in učitelji).

Ker prvi odstavek 57. člena Ustave RS vsem ljudem priznava tudi človekovo pravico in temeljno svoboščino do svobodnega izobraževanja, se pristojnost in odgovornost staršev razteza še na odločanje o izobraževanju njihovih predšolskih in osnovnošolskih otrok. Podobno kot v primeru včlanitve v določeno cerkev ali drugo versko skupnost, starši avtonomno odločajo, v kateri vrtec ali osnovno šolo bodo vpisali svoje otroke. Zasebne cerkvene ali verske šole so pri tem pomembno sredstvo za uresničevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin iz 41. in 57. člena Ustave RS ter bistveni sestavni del pojmovanja demokratične družbe, kot je opozorilo Ustavno sodišče RS v svoji odločbi U-I-269/12-24 z dne 4. decembra 2014.

Pristojnost in odgovornost staršev, da odločajo o verski in moralni vzgoji svojih otrok ter njihovem predšolskem in osnovnošolskem izobraževanju, velja vsaj do dopolnjenega 14. leta. Ob tem je Ustavno sodišče RS v svoji odločbi U-I-92/01 z dne 28. februarja 2002 opozorilo, da ta pristojnost in odgovornost staršev ne pomeni popolnega izključevanja otrok od soodločanja o njihovi vzgoji in izobraževanju. Ustavno sodišče RS starše namreč spodbuja k pogovoru z otroki o teh vprašanjih, ki imajo pomemben vpliv na njihovo odraščanje, razvoj oziroma prihodnje samostojno življenje.

2.4.4 Šolstvo v sklopu Cerkve na Slovenskem – Pregled in načini financiranja

V okviru Cerkve na Slovenskem in prek njenih pravnih oseb (škofije, župnije, redovne skupnosti ipd.) deluje:

- 1 visokošolski zavod – *Katoliški inštitut* (od države ne prejema sredstev, financira se samo z donacijami; *Fakulteta za poslovne vede*, ki deluje v okviru KI, pa se financira z donacijami in šolninami);
- Teološka fakulteta, ki je članica Univerze v Ljubljani;
- 10 študentskih domov (imajo možnost uveljavljanja subvencije, ki pa je nižja kakor za državne domove);
- 4 dijaški domovi (delna subvencija države kakor za zasebnike);
- 4 katoliške gimnazije;
- 2 katoliški osnovni šoli;
- 10 glasbenih šol;
- 20 vrtcev.

V letu 2014 je bilo v katoliške vzgojne in izobraževalne ustanove vpisanih 3.797 oseb. Na tem področju v zadnjem desetletju opazamo povečanje števila vpisanih, saj je na vseh ravneh naraslo za več kot 1.000 enot.

Delež zasebnega šolstva v Sloveniji na srednješolski ravni znaša 2,4 %, na osnovnošolski ravni pa 0,2 %.

2.4.5 Seznam katoliških šol v Cerkvi na Slovenskem

Visoko šolstvo

Katoliški inštitut

Ciril-Metodov trg 9, 1000 Ljubljana

<http://www.katoliski-institut.si>

Teološka fakulteta

Poljanska cesta 4, p. p. 2007, 1001 Ljubljana

<http://www.teof.uni-lj.si>

Papeški slovenski zavod Slovenik
Pontificio Collegio Sloveno
Via Appia Nuova 884, IT – 00178 Roma

Katoliški študentski domovi v Sloveniji

Škofija Koper

Študentski center Jadro

Destradijev trg 10 a, 6000 Koper
info@jadro.si

Nadškofija Ljubljana

Študentski dom Janeza Frančiška Gnidovca

Štula 23, 1210 Ljubljana Šentvid
http://jfg.stanislav.si/

Študentski dom Vincencij

Tabor 12, 1000 Ljubljana
http://www.sdv.lazaristi.si

Antonov študentski dom Vič

Tržaška cesta 85, 1000 Ljubljana

Frančiškov študentski dom

Černetova ulica 17, 1000 Ljubljana
http://www.zupnija-siska.si/fsd/

Študentski dom Uršula

Ulica Josipine Turnograjske 8
p. p. 1618, 1001 Ljubljana
http://ursulinke.rkc.si/sd-ursula

Študentski dom Alojzije Domajnko

Gornji trg 21
1000 Ljubljana
studentskidom.ad@gmail.com

Nadškofija Maribor

Študentski dom sv. Elizabete

Strossmayerjeva ulica 17
2000 Maribor
http://sde.solske-sestre.si/

Frančiškanski študentski dom Maribor

Ulica škofa Maksimiljana Držečnika 7
2000 Maribor
http://www.bazilika.info

Srednje šolstvo

Zavod Antona Martina Slomška

Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor

<http://www.slomskov-zavod.si>

Škofijska gimnazija Vipava

Gimnazija in dijaški dom

Goriška cesta 29, 5271 Vipava

<http://www.sgv.si>

Zavod sv. Frančiška Saleškega

Želimplje 46, 1291 Škofljica

<http://www.zelimplje.si>

Zavod sv. Stanislava

Štula 23, 1210 Ljubljana – Šentvid

<http://www.stanislav.si>

Osnovno šolstvo

Osnovna šola Alojzija Šuštarja

Štula 23, 1210 Ljubljana – Šentvid

<http://www.stanislav.si>

Osnovna šola montessori Maribor

Vrbanska 30, 2000 Maribor

www.slomskov-zavod.si

Zavod Salesianum – OE Glasbena šola Rakovnik

Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana

<http://glasbena.rakovnik.si>

Katoliški vrtci

Društvo vzgojiteljev in vzgojiteljic katoliških vrtcev

Voljčeva cesta 22, 1360 Vrhnika

Škofija Celje

Vrtec Danijelov levček

Aškerčeva ulica 7 a, 3000 Celje

Škofija Koper

Vrtec Antonina

Vodnikova ulica 13, 6250 Ilirska Bistrica

Nadškofija Ljubljana

Angelin vrtec

Ulica Josipine Turnograjske 8, p. p. 1618, 1001 Ljubljana

Antonov vrtec

Škovine 1, 4228 Železniki

<http://www.antonov-vrtec.si>

Baragov vrtec

Baragov trg 1, 4000 Kranj

Marijin vrtec

Trg Davorina Jenka 14, 4207 Cerklje na Gorenjskem

Miklavžev vrtec

Pavšičeva ulica 30, 1370 Logatec

Rahelin vrtec – Hiša otrok Montessori

Preška cesta 33 a, 1215 Medvode

<http://montessori.zupnija-preska.si>

Vrtec Dobrega pastirja

Štula 23, 1210 Ljubljana Šentvid

<http://vrtec.stanislav.si>

Vrtec Dominik Savio

Ljubljanska cesta 34, 1230 Domžale

Vrtec Nazaret

Mekinčeva ulica 12, 1000 Ljubljana

Vrtec pri Sv. Ani – Žiri

Loška cesta 59, 4226 Žiri

Župnijski zavod sv. Jurija – Vrtec Sončni žarek

Stara Loka 67, 4220 Škofja Loka

www.soncnizarek.net

Župnijski vrtec Vrhnika

Voljčeva cesta 21, 1360 Vrhnika

<http://www.zupnijski-vrtec.si/>

Nadškofija Maribor

Hiša otrok – vrtec Montessori

Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor

Zavod sv. Jerneja – Vrtec Blaže in Nežica Slovenska Bistrica

Trg Alfonza Šarha 6, 2310 Slovenska Bistrica

Škofija Murska Sobota

Miklavžev zavod, Murska Sobota

Gregorčičeva ulica 2a, 9000 Murska Sobota

Zasebni vrtec Lavra

Gregorčičeva ulica 2a, 9000 Murska Sobota

Škofija Novo mesto

Petrov vrtec

Šentpeter 26, 8222 Otočec

2.4.6 Katoliške glasbene šole in njihovo financiranje

Na področju katoliškega glasbenega šolstva v Sloveniji deluje 10 ustanov, ki jih lahko razdelimo v tri skupine:

- 5 t. i. zasebnih ali katoliških glasbenih šol (*Glasbena šola v Zavodu sv. Stanislava* v Ljubljani, *Glasbena šola Rakovnik*, *Glasbena in baletna šola Antona Martina Slomška* v Mariboru, *Glasbena šola Beltinci*, *Zasebna glasbena šola v samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj*);
- *Konservatorij za glasbo Jurij Slatkonja* v Novem mestu ter
- 4 orglarske šole (*Orglarska šola* v Ljubljani, *Orglarska šola sv. Jožefa* v Celju, *Šola za cerkveno glasbo* v Murski Soboti, *Nadškofijska orgelska šola Maribor* – od leta 2011 deluje v okviru *GBŠ Antona Martina Slomška* v Mariboru).

Glasbena šola v Zavodu sv. Stanislava je financirana za opravljanje javno veljavnega programa osnovnega glasbenega izobraževanja s strani ministrstva 85 % za plače, s strani Mestne občine Ljubljana (MOL) 85 % za delno poplačilo stroškov, s strani šolnin 15 % za plače in tekoče stroške storitev in materiala (električna energija, ogrevanje, pisarniški material ipd.). V realnosti so deleži v celotnem financiranju naslednji: *Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport* (MIZŠ) 65 %, MOL 5 % ter prispevek staršev 30 %.

Glasbena šola Rakovnik prejema subvencijo s strani države za plače v višini 85 % ter prispevek MOL za potne stroške, prevoze, ogrevanje, vodo in elektriko približno v višini 70 %.

Podatki za *Glasbeno in baletno šolo Antona Martina Slomška* v Mariboru so iz oktobra 2011: 65,80 % prejema s strani MIZŠ, 4,21 % s strani občin, 28,70 % prispevajo starši, drugi dohodki pa znašajo 1,27 %. Šola za plače sicer dobi 85 % sredstev od države, kar v celotnem financiranju pomeni dobrih 65 % vseh prihodkov.

Konservatorij za glasbo Jurij Slatkonja deluje v okviru zasebnega zavoda *Friderik I. Baraga*, ki ga je ustanovila *Škofija Novo mesto*. Na konservatoriju poučujejo programe osnovnošolskega in srednješolskega glasbenega izobraževanja, deluje pa na podlagi sklepa *Zavoda za šolstvo RS*, po katerem je njegov program »javno veljaven program umetniške gimnazije«. Ker *Zavod Friderik I. Baraga* ni ustanovil umetniške gimnazije, država delovanja *Konservatorija* ne financira. Financiranje konservatorija omogočajo gojenci s plačilom pogodbeno določene šolnine, škofija kot ustanovitelj zavoda in donatorji s svojimi prispevki.

Glasbena šola Beltinci se financira 67% s sredstvi MIZŠ, lokalne skupnosti prispevajo 10,3 %, starši 22 %, *Škofija Murska Sobota* pa 0,7 % (sofinanciranje programa *Šole za cerkveno glasbo*, ki deluje v okviru *GŠ Beltinci*).

Nekateri ravnatelji omenjajo, da je bil opravljen izračun, ki kaže, da zasebne glasbene šole v primerjavi z javnimi glasbenimi šolami dobijo le 56 % denarja.

2.4.7 Skavti

Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS) je s skoraj 4.500 člani in 800 voditelji v lokalnih enotah – stegih po vsej Sloveniji ena največjih mladinskih organizacij v državi. Svoje poslanstvo in naloge izpolnjujejo po skavtski metodi. Ta predpostavlja načrtovan vzgojni program in prostovoljno združevanje otrok in mladih. Elementi metode so: skavtska obljuba in zakoni, samovzgoja, dejavnosti na prostem, učenje z delom, delo v majhnih skupinah, dejaven odnos med mladimi in odraslimi, služenje bližnjemu ter simbolna govorica. ZSKSS je bil ustanovljen 31. marca 1990.

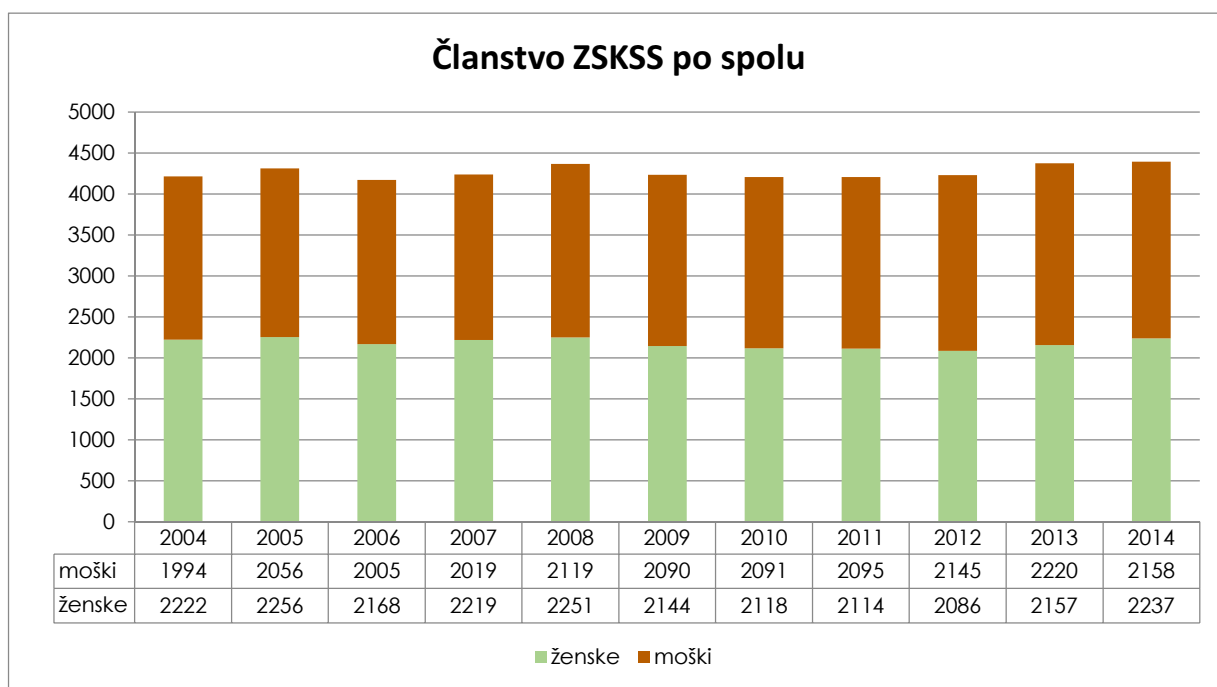
Poslanstvo ZSKSS je s pomočjo skavtske metode prispevati k polnemu telesnemu, spoznavnemu, duhovnemu, čustveno-motivacijskemu, moralnemu in družbenemu razvoju mladih, da bodo lahko postali zrele osebnosti, odgovorni državljani ter dejavni člani krajevnih, narodnih in mednarodnih skupnosti.

Vrednote ZSKSS so: optimizem in veselje do življenja, čut za drugega, prijateljstvo in ljubezen, vera in pripadnost Cerkvi, telesno, duševno in duhovno zdravje ter samospoštovanje, svoboda, odgovornost in kritično mišljenje, ustvarjalnost in pobudništvo, spoštljiv odnos do narave, čut do domovine in odnos do družine, povezanost s svetom.

Članstvo ZSKSS po spolu in po vejah

LET O	Skupa j	Žensk e	Mošk i	Bobri in bobrovk e	Volčiči in volkuljic e	Izvidniki in vodnice	Popotniki in popotnice	Voditel ji	Drugi člani
200 4	4216	2222	1994	n. p.	789	1743	975	709	0
200 5	4312	2256	2056	n. p.	887	1736	910	778	1
200 6	4173	2168	2005	n. p.	922	1634	834	783	0
200 7	4238	2219	2019	n. p.	884	1728	835	783	8
200 8	4370	2251	2119	n. p.	924	1753	894	797	2
200 9	4234	2144	2090	n. p.	880	1715	841	718	80
201 0	4209	2118	2091	n. p.	835	1647	835	773	61
201 1	4209	2114	2095	36	878	1606	821	792	76

2012	4231	2086	2145	36	820	1812	735	760	68
2013	4377	2157	2220	74	901	1820	745	782	55
2014	4395	2237	2158	105	896	1834	705	813	42

Število stegov ZSKSS

2004	71
2005	72
2006	70
2007	70
2008	66
2009	68
2010	67
2011	66
2012	66
2013	66
2014	66

Članstvo ZSKSS po vejah

Največji dogodki/projekti v ZSKSS:

Leto izvedbe	Naziv projekta/dogodka	Kraj	Število udeležencev
1991	Luč miru iz Betlehema	celotna Slovenija	vsako leto okoli 5000 udeležencev
1992	Dan Zemlje	celotna Slovenija	vsako leto okoli 2500 udeležencev
1994	Skupna pot se začne v mojem srcu – srečanje PP	Kamnik	250 udeležencev
1995	Vetrovi – vseslovensko srečanje RP	Litija	500 udeležencev
1996	Jakec – nočno orientacijsko tekmovanje	Logatec	vsako leto do 800 udeležencev
1996	Srečanje IV in PP ob papeževem obisku	Postojna	
1997	Prvo slovensko srečanje volčičev in volkuljic	Škofja Loka	500 udeležencev
1998	Posočje – pomoč po potresu	Posočje	160 udeležencev

1999	Vihar upanja – prvi potovalni tabor voditeljev	Slovenska Bistrica	200 udeležencev
2000	Prvi BUM prijateljstva – poletni tabor za invalide ter vojne in druge sirote iz Bosne	Portorož, Ankaran	vsako leto okoli 60 udeležencev
2001	Briga me!	Novo mesto	600 udeležencev
2001	Zlata Žaba – skavtski filmski festival	Domžale	vsako leto okoli 400 udeležencev
2006	Glej daleč – drugi potovalni tabor voditeljev	Reteče pri Škofji Loki	450 udeležencev
2007	Evropska skavtska konferenca	Portorož	450 udeležencev
2007	BUM stoletja – 100-letnica skavtstva	Ljubljana	1000 udeležencev
2008	1. slovenski skavtski jamboree	Želimlje	3500 udeležencev
2009	Organizacija ICCS-EM konference	Celje	60 udeležencev
2010	Otvoritev Skavtskega okoljskega centra	Kočevski rog	200 udeležencev
2011	Piškotek dobrotek – vseslovensko srečanje volčičev in volkuljic ob zaključku vzgojnega namena	Ivančna Gorica	600 udeležencev
2011	IV izziv – vseslovensko srečanje izvidnikov in vodnic ob zaključku vzgojnega namena	Novo mesto	610 udeležencev
2011	Odrolaj – vseslovensko srečanje popotnikov in popotnic	Planina Podvežak	280 udeležencev
2011	Marmeljada – tradicionalno dvodnevno srečanje primorskih skavtinj in skavtov.	Postojna	500 udeležencev
2012	22. februar bo dober dan	celotna Slovenija	vsako leto okoli 4000 udeležencev
2012	Ogenj v meni – srečanje vseh voditeljev	Šmihel pod Nanosom	700 voditeljev
2013–2015	Okoljski tabori za družine	Kočevski rog	več kot 500 udeležencev
2013	Pobarvaj me – zaključek celoletnih PP projektov ter vseslovensko srečanje PP	Logatec	okoli 200 udeležencev

2015	Vodi svoj kanu – vseslovensko srečanje popotnikov in popotnic	Reteče pri Škofji Loki	250 udeležencev
------	---	------------------------	-----------------

Odrasli skavti Slovenije so formalno organizirani od leta 2001 v *Združenje bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov* (ZBOKSS). Delujejo v 22 bratovščinah (2014).

Združenje bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov je prostovoljno, neodvisno, nestransko, nepridobitno, interesno in vzgojno združenje, ki skrbi za razvoj skavtstva med odraslimi in temelji na načelih, ki jih je leta 1907 zapisal ustanovitelj skavtstva Robert Baden Powell in jih je leta 1922 v Parizu potrdila Mednarodna skavtska konferenca. Namen Združenja je spodbujati člane k ohranjanju zvestobe skavtski obljubi in zakonom ter širjenju skavtskega duha v okolju, kjer živijo. Člani se zavzemajo za dejavno pomoč mladinskim skavtskim organizacijam ter prispevajo k stalnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju prebivalcev okolja, v katerem živijo.

Cilji *Združenja* so:

- ohraniti skavtsko obljubo in skavtske zakone;
- širjenje skavtskega duha v širšem in ožjem okolju;
- nuditi pomoč mladinskim skavtskim organizacijam v lokalnih skupnostih, v državi in po svetu;
- prispevati k družbenemu razvoju;
- skrbeti za duševni, delovni in telesni razvoj članov ter vseh ostalih prebivalcev v okolju.

Št. članov ZSKSS in ZBOKSS

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov	4216	4312	4173	4238	4370	4234	4209	4209	4231	4377	4395
Odrasli skavti (Združenje bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov)	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	250	274	309	318

Št. članov ZSKSS in ZBOKSS

2.5 Cerkevni pevski zbori

Letos je bil opravljen poskus zbiranja statističnih podatkov o cerkvenih pevskih zborih; odziv je prinesel le delne rezultate. Slovenci imamo močno tradicijo zborovskega petja, trenutni podatki pa kažejo, da so cerkveni pevski zbori še vedno pomembni nosilci kulturnega dogajanja po župnijah. Po dostopnih podatkih je v letu 2014 v šestih slovenskih škofijah na področju sakralne glasbe delovalo 23.100 oseb. Njihova naloga pogosto presega zgolj vlogo sodelovanja pri bogoslužju. V prihodnjem tovrstnem poročilu bi bilo smiselno nameniti več prostora cerkveni glasbi in njenim ustvarjalcem.

	Škofija	Št. pevcev	Št. organistov	Št. drugih glasbenikov	Skupaj
Cerkvena glasba po škofijah v letu 2014	Celje	3168	356	145	3669
	Koper	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
	Ljubljana	10641	542	n.p.	11183
	Maribor	4020	205	85	4310
	Murska Sobota	1434	68	42	1544
	Novo mesto	2250	138	6	2394

2.6 Sakralna kulturna dediščina

Poglavje kulturne dediščine Cerkve na Slovenskem ali tudi sakralne kulturne dediščine je izrednega pomena, saj ima Katoliška cerkev v Sloveniji v lasti in posesti 2.901 cerkev in drugih sakralnih objektov, kar predstavlja 80 % slovenske kulturne dediščine. Pogosto gre za enkratne mojstrovine in umetniške stvaritve, ki nam jih lahko zavidajo tudi veliki narodi. Naši predniki so jih skozi stoletja ohranjali in obnavljali ter s tem gojili tudi pripadnost slovenstvu in narodu. To nacionalno bogastvo pa zahteva stalno skrb in vzdrževanje. Poglavju sakralne kulturne dediščine smo namenili več prostora bodisi zaradi obsega in pomena bodisi zaradi nepoznavanja med verniki. S tem želimo vsaj delno predstaviti velik pomen tega dela Cerkve na Slovenskem.

Dragi stroški konservatorski in restavratorskih posegov ter redno vzdrževanje zahtevajo veliko naporov in sredstev lokalnih skupnosti, pogosto majhnih župnij ali samostanov, ki jim je sakralna dediščina dragocena, a v veliko finančno breme. V nadaljevanju je predstavljenih nekaj splošnih podatkov, ki pomagajo vsaj delno orisati to razvejano področje.

2.6.1 Število cerkva in sakralnih objektov v Sloveniji

V Sloveniji je 2.901 cerkva in kapel ter znamenj.¹⁵

Po stanju registra *Ministrstva za kulturo* o vpisani sakralni kulturni dediščini iz januarja 2009 je v Sloveniji 6.157 sakralnih enot (cerkve, kapele, zidana znamenja in križi).

2.6.2 Koliko sredstev država nameni za sakralno dediščino

Od leta 1992 do 2012 je bilo za konservatorsko-restavratorske posege iz državnega proračuna v RS sofinancirano:

- 503 cerkva Katoliške cerkve;
- 18 kapel Katoliške cerkve, 23 znamenj, 27 samostanov (od teh 12 v prvotni funkciji), 7 župnišč oziroma škofijskih stavb ter 2 kalvariji.

Iz zemljiške knjige kot uradne evidence *Republike Slovenije* za področje nepremičnin je razvidno, da imajo pravne osebe Katoliške cerkve v Republiki Sloveniji v lasti in posesti 2.901 cerkva in drugih sakralnih objektov, kar predstavlja 80 % slovenskega kulturnega patrimonija. V letu 2010 je *Ministrstvo za kulturo* od celotnih sredstev, namenjenih za obnovo kulturne dediščine, skupaj z evropskimi sredstvi sofinanciranju sakralne dediščine v lasti Cerkve namenilo 5,9 % sredstev.¹⁶

¹⁵ Podatke za to poglavje je prispeval msgr. mag. Franci Petrič.

¹⁶ V letu 2010 so bili iz proračunskih postavk *Ministrstva za kulturo* in iz strukturnih skladov (so)financirani konservatorski in restavratorski posegi na 103 spomenikih v višini 12.932.244,08 EUR; od tega 23 sakralnih spomenikov v vrednosti

Evidence kažejo, da ima 98 % navedenih cerkva in drugih sakralnih objektov status kulturnega spomenika, nekateri celo državnega pomena. Cerkvopopravne osebe lahko kandidirajo za sofinanciranje vzdrževalnih del in obnove sakralnih spomenikov, ki predstavljajo kulturno dediščino, država pa v skladu z 29. členom ZVS in drugimi zakoni njihovo obnovo lahko gmotno podpira in subvencionira. Pri pridobivanju subvencij s strani države obstajajo ovire, saj je za kandidiranje potreben velik del zagonskih sredstev, pri čemer prostovoljno opravljeno delo in podarjeni material (npr. les) nista ovrednotena. Ker država pri ohranjanju kulturne dediščine in njeni obnovi Cerkvi pomaga na enak način kot drugim lastnikom kulturnih spomenikov, to ne predstavlja specifičnega financiranja Cerkve kot take.¹⁷

Financiranje in obnove sakralne dediščine od leta 1992 iz postavk *Ministrstva za kulturo*:

Leto	(A) Sredstva za obnovo sakralne dediščine v EUR	(B) Vsa sredstva za obnovo kulturne dediščine v EUR	Delež A/B v %
1992	253.605,40	1.207.644,80	21
1993	299.737,10	1.070.489,06	28
1994	475.786,67	1.940.410,61	30
1995	803.146,38	2.447.696,54	33
1996	1.045.005,00	2.785.753,63	38
1997	2.561.133,45 ¹⁸	3.035.519,94	84
1998	1.269.779,68	3.164.041,89	40
1999	1.864.997,49	6.567.108,99	28
2000	2.378.071,27	6.772.003,83	35
2001	1.318.815,72	5.598.501,91	23
2002	849.298,94	4.280.679,35	19
2003	1.397.133,19 ¹⁹	6.225.229,51	22
2004	1.680.057,58 ²⁰	5.596.611,58	30
2005	2.488.362,68 ²¹	6.778.744,53	36

730.988,79 EUR ali 5,9 %. V času Jugoslavije je bil delež financiranja sakralnih spomenikov vedno okoli 25%, po osamosvojitvi leta 1991 se je vrednost gibala med 30 in 40 %, izjemoma tudi več. Pri teh izračunih niso upoštevana sredstva iz popotresne obnove in sklada za elementarne nesreče.

¹⁷ Prim. *Urška Prepeluh*, Nova ureditev svobode religije v Sloveniji, in: *Lovro Šturm, Simona Drenik, Urška Prepeluh, Sveto in svetno, Pravi vidiki verske svobode*, Ljubljana 2004, 199–200.

¹⁸ V letu 1997 so bila za obnovo cerkve sv. Jožefa v Ljubljani odobrena še dodatna – namenska sredstva v višini 1.147.554,66 EUR.

¹⁹ V znesku za leto 2003 je vključenih tudi 41.729,26 EUR za cerkev sv. Josipa v Obrovcu (Hrvaška), kot nadaljevanje konservatorsko-restavratorskih posegov iz obveznosti donacije Vlade RS iz preteklih let.

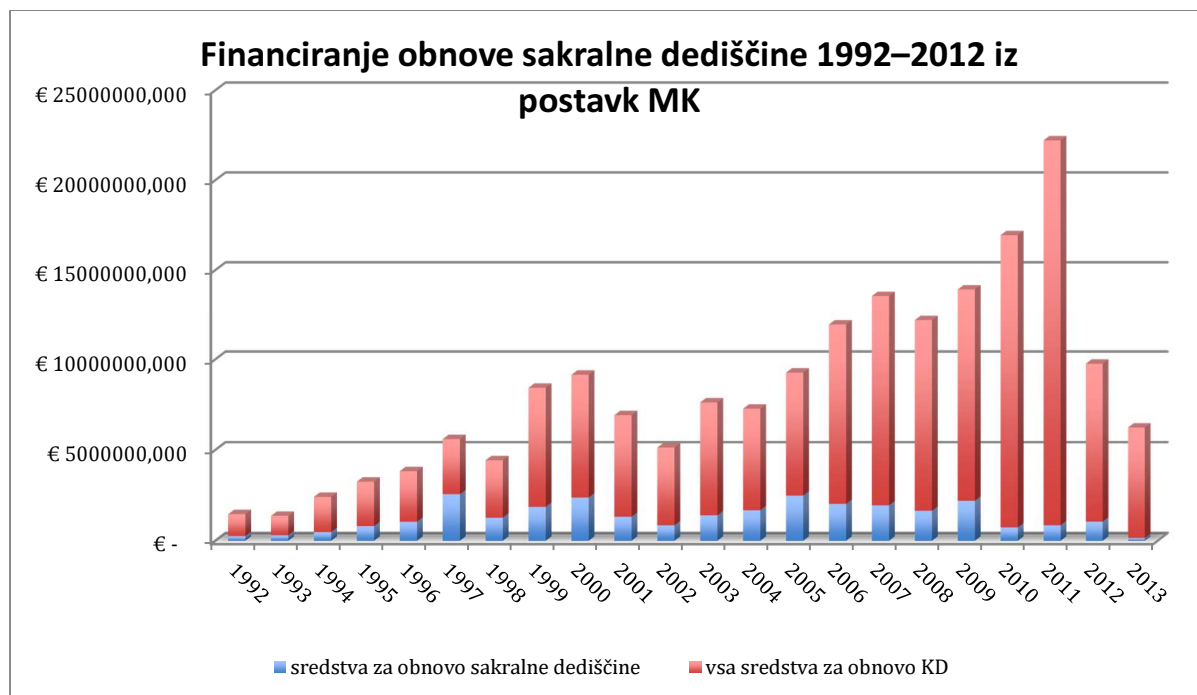
²⁰ V vsoti za leto 2004 je tudi znesek 302.944,15 EUR za obnovo stopnic na Blejskem otoku.

²¹ Za leto 2005 podatki niso povsem objektivni, ker niso upoštevana sredstva evropskega deleža strukturnih skladov.

2006	2.029.821,20 ²²	9.899.127,85	20,5
2007	1.950.915,98 ²³	11.609.418,00	16,8
2008	1.648.372,91 ²⁴	10.519.567,93	15,6
2009	2.204.286,51	11.720.000,00	18,8
2010	730.988,79 ²⁵	12.348.954,05	5,9
2011	852.899,64	17.647.833,86	4,8
2012	1.051.110,00	8.709.606,77	12,07
SKUPAJ	29.153.324,94	139.924.944,15	20,8

MK je iz proračunskih sredstev sofinanciralo tudi sakralne spomenike, ki niso ne v sakralni uporabi ne v cerkveni lasti: samostan dominikank v Radljah, minoritski samostan in cerkev v Mariboru, dominikanski samostan in cerkev na Ptuju, kartuzijo v Žičah, cistercijansko opatijo s cerkvijo v Kostanjevici na Krki, Blejski otok, cerkev sv. Frančiška v Koprju, spominsko cerkev Svetega Duha v Javorci, italijansko vojaško kapelo v Ladrach, madžarsko vojaško kapelo na Mrzlem vrhu ter cerkev sv. Radekunde na Pohorju.

²² Za leto 2006 so obračunana tudi sredstva iz evropskih strukturnih skladov, zato je razlika v deležu za sakralne spomenike toliko manjša. V letu 2006 je bil delež proračunskih sredstev MK za sofinanciranje sakralnih spomenikov razdeljen: 1.875.351,29 EUR za spomenike v lasti Katoliške cerkve, 69.572,01 EUR za spomenike v lasti Evangeličanske cerkve in 84.897,89 EUR za sakralne spomenike, ki niso v liturgični uporabi in so v lasti lokalnih skupnosti.

2.6.3 Sofinanciranje obnove sakralnih spomenikov iz postavk elementarnih nesreč in Zakona o popotresni obnovi Posočja pri Ministrstvu za okolje in prostor

V zgornji tabeli niso upoštevana sredstva za popotresno sanacijo posledic »velikonočnega potresa 1998« v Posočju na sakralnih spomenikih, ki je potekala v letih 1998–2009 in znaša 7.004.335,14 EUR: od tega 6.414.791,76 EUR za statično sanacijo in 589.543,38 EUR za restavratorske posege. V sklopu tega programa je bilo obnovljenih 48 cerkva (6 izmed njih je bilo predhodno že konservatorsko/restavratorsko obnovljenih iz programa »Velikonočni potres 1998« in razpisov ministrstva, vendar so bile spet tako poškodovane, da so bile ponovno vključene v popotresno obnovo.

Za popotresno obnovo »julijskega potresa 2004« v Posočju pa je bilo do decembra leta 2012 za sakralne spomenike namenjenih 5.291.093,53 EUR. V sklop programa »Potres 2004« je vključenih 36 cerkva, od teh je 15 statično že saniranih, 10 pa tudi restavriranih, statična obnova štirih še poteka, za nekaj cerkva pa se še pripravlja dokumentacija.

Iz programa odstranjevanja posledic poplav v Železnikih leta 2007 je bilo za obnovo treh cerkva in šestih kapelic v letih 2010 in 2011 namenjenih 242.094,31 EUR sredstev.

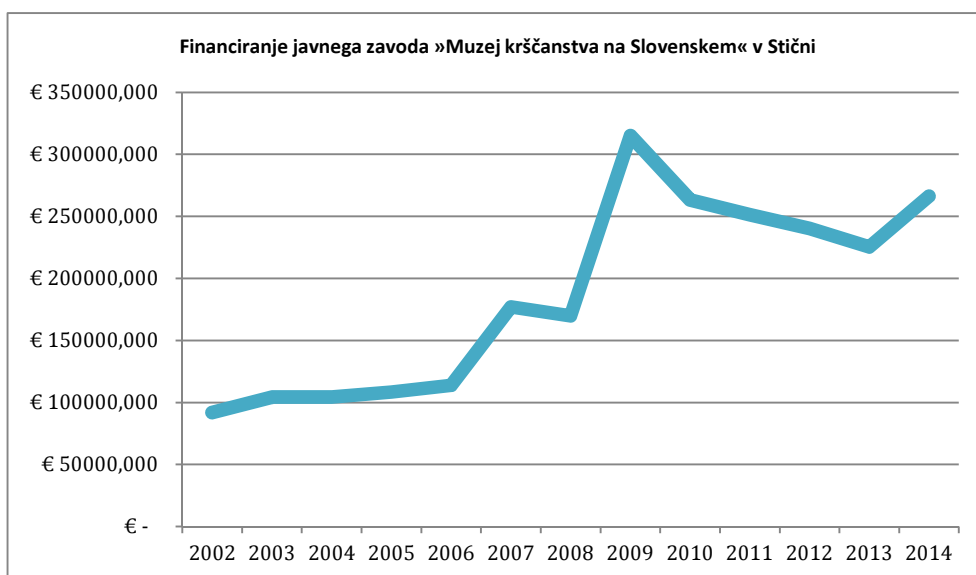
2.6.4 Muzeji in arhivi

V prostorih cistercijanskega samostana v Stični deluje *Muzej krščanstva na Slovenskem* (MKS), ki ima edini status nacionalnega muzeja. Muzej ima zaposleno strokovno osebje, ki gradivo sistematično zbira, restavrira, preučuje, raziskuje in razstavlja. *Ministrstvo za kulturo* MKS sofinancira 100%. Muzej hrani nekatere predmete redovnih skupnosti, samostanov in zasebnikov. Pomemben del slovenske

sakralne kulturne dediščine sestavljajo še nekatere zasebne zbirke, spominske sobe, župnijske razstave ali zbirke (npr. Radmirje, Piran, *Misijonski muzej* na Rakovniku itd.), ki pa jih večinoma financirajo župnije, škofije ali redovne skupnosti.

Državno financiranje javnega zavoda *Muzej krščanstva na Slovenskem* v Stični:

Leto	Sredstva v EUR
2003	104.323,15
2004	104.323,15
2005	108.496,08
2006	113.920,88
2007	176.910,00
2008	169.714,35
2009	314.988,32
2010	263.261,00
2011	251.445,00
2012	240.220,00
2013	225.365,00

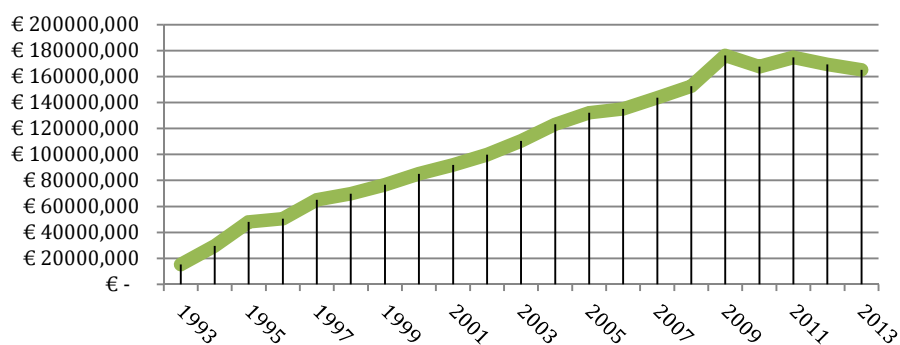
V Cerkvi na Slovenskem delujejo trije (nad)škofijski arhivi (v Kopru, Ljubljani in Mariboru), vsaka župnija in vsak samostan imata svojega, poleg tega pa imajo svoj arhiv še provincialni samostani. Država sofinancira 70 % plače 8 uslužbencem samo v treh škofijskih arhivih (zaposleni: v koprski škofiji

1, v ljubljanski nadškofiji 5, v mariborski 2). Do tega so upravičeni, ker opravljajo javno koristno dejavnost, kar ureja pogodba med *Ministrstvom za kulturo in Slovensko škofovsko konferenco*.

Sofinanciranje arhivske dejavnosti Cerkve na Slovenskem po dogovoru med SŠK in Vlado RS po letih:

Leto	Sredstva v EUR
1993	15.256,60
1994	29.627,77
1995	47.988,64
1996	50.492,40
1997	65.097,64
1998	69.687,86
1999	76.656,65
2000	85.090,13
2001	91.841,92
2002	99.833,08
2003	110.549,15
2004	123.172,25
2005	132.043,89
2006	135.136,03
2007	143.752,00
2008	152.566,00
2009	176.245,00
2010	167.545,00
2011	174.639,00
2012	169.201,00
2013	165.203,00

Sofinanciranje arhivske dejavnosti SŠK po dogovoru med SŠK in Vlado RS

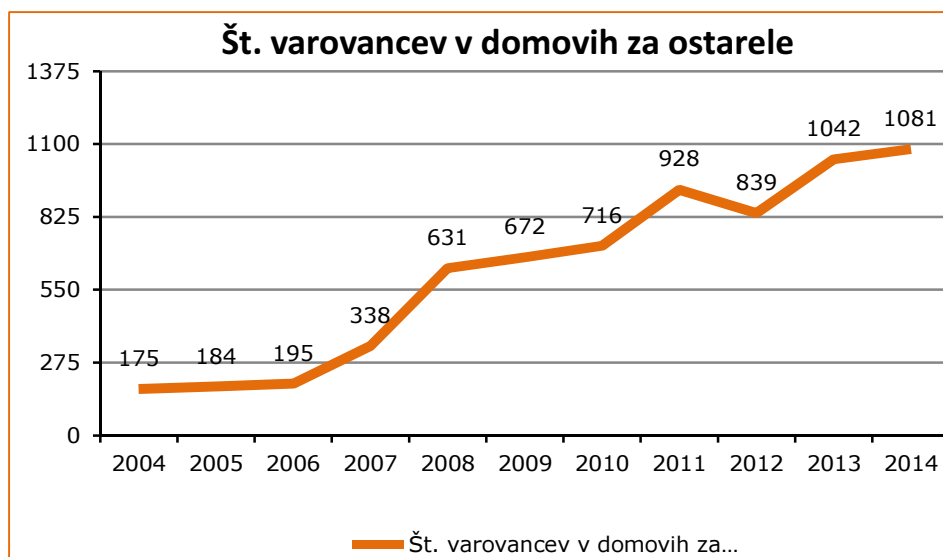

2.7 Domovi za starejše občane

Na področju socialne skrbi za starejše in onemogle je Katoliška cerkev v Sloveniji odprla vrata domov za ostarele. Vpis se je v desetletju 2004–2014 povečal s 175 na 1081 varovancev (+ 617 %).

Domovi za ostarele v škofiji	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
	Celje	0	0	1	1	2	2	2	2	2	2	2	
	Koper	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
	Ljubljana	7	5	4	6	6	7	7	6	6	7	7	
	Maribor	4	4	4	4	6	6	6	6	6	5	6	
	Murska Sobota	0	0	1	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	0
	Novo mesto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Skupaj:		12	10	11	12	15	15	15	14	14	14	15

Št. varovancev v domovih za ostarele	Škofija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
	Celje	0	0	50	120	120	163	164	163	163	166	169	
	Koper	6	6	4	4	4	0	0	0	0	0	0	
	Ljubljana	102	95	96	164	163	290	288	297	333	583	584	
	Maribor	67	83	41	50	344	219	264	468	343	293	328	
	Murska Sobota	0	0	4	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	n. p.	0
	Novo mesto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Skupaj:		175	184	195	338	631	672	716	928	839	1042	1081

2.8 Delo cerkvenih sodišč

Cerkvena sodišča v *Sporočilih slovenskih škofij*²⁶ vsako leto objavijo statistiko o svojem delu, prejetih novih vlogah, rešenih primerih in t. i. sodnih zaostankih oziroma številu nerešenih primerov ob koncu leta. Največ je primerov ugotavljanja ničnosti cerkvenega zakona.

Ugotavljanje ničnosti zakona na 1. stopnji

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nove vloge	71	80	79	120	75	87	61	93	21	22	27	25	33
Rešeni primeri	64	74	61	91	90	69	89	100	48	37	25	23	29
Skupaj nerešeni primeri konec leta	78	85	72	101	77	102	74	67	40	25	27	29	33

Ugotavljanje ničnosti zakona na 2. stopnji

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nove vloge	15	21	18	22	19	15	19	10	18	19	26	15	19
Rešeni primeri	18	22	14	20	32	23	26	42	13	17	26	14	22
Skupaj nerešeni primeri konec leta	7	6	11	13	10	2	8	1	6	8	8	9	6

Ugotavljanje ničnosti zakona na 1. stopnji

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nove vloge	25	37	47	34	28	31	46	37	21	19	18	20	14

²⁶ Prim. *Sporočila slovenskih škofij*.

Rešeni primeri	33	30	31	35	30	28	32	30	26	30	30	21	20
Skupaj nerešeni primeri konec leta	30	37	53	52	50	52	66	73	68	57	47	46	40

Ugotavljanje ničnosti zakona na 2. stopnji

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nove vloge	31	36	34	30	51	19	27	45	19	27	24	18	15
Rešeni primeri	31	33	37	28	48	24	27	45	18	27	20	21	16
Skupaj nerešeni primeri konec leta	0	3	0	2	5	0	0	0	1	1	5	2	1

2.9 Ekspertna skupina za reševanje primerov spolnih zlorab pri SŠK

Slovenski škofje so leta 2009 ustanovili *Ekspertno skupino za reševanje primerov spolnih zlorab* zaradi potrebe po strokovnem pristopu k reševanju problematike. Skupina svetuje tako žrtvam in njihovim svojcem kot tudi škofom ordinarijem, vendar s povsem različnim namenom: prve seznanja s postopki na cerkvenem in civilnem sodišču ter možnostih terapevtske obravnave, slednjim pa svetuje, kako naj učinkovito ravnajo v posameznih primerih. Skupino sestavljajo trije člani: cerkveni pravnik, civilni pravnik in terapevt. Med letoma 2013 in 2015 je skupina obravnavala 3 primere: leta 2013 nobenega, 2014 2 primera in 2015 1 primer.

2.10 Slovenska in škofijske karitas

Karitas je dobrodelna ustanova Katoliške cerkve v Sloveniji, ki uresničuje karitativno in socialno poslanstvo Cerkev. Slovensko karitas je 1. maja 1990 ustanovila tedanja *Slovenska pokrajinska škofovska konferenca*.

Pomembna dejstva o Slovenski in škofijskih karitas:²⁷

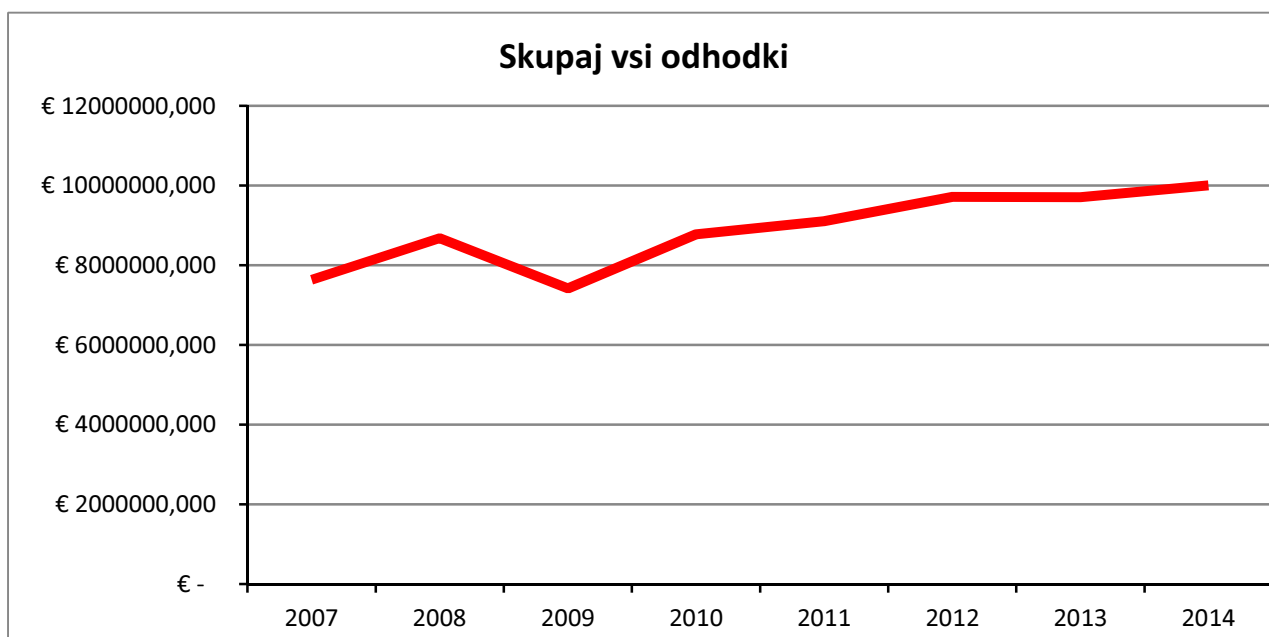
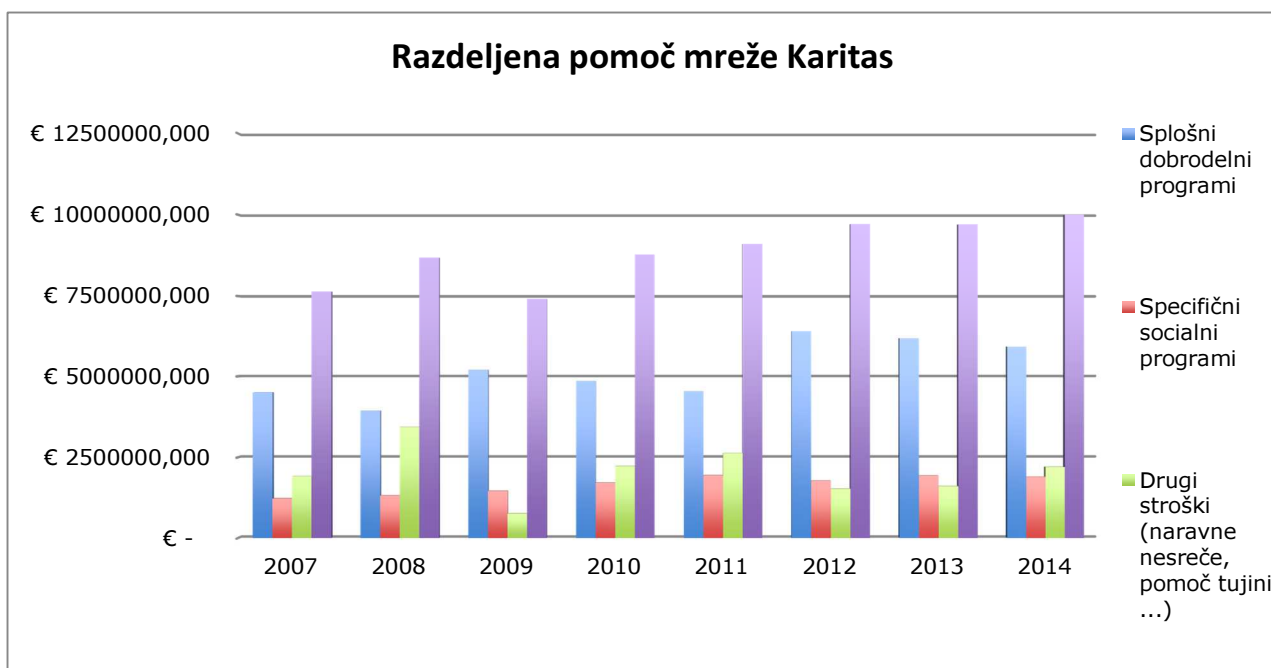
- Karitas je v zadnjih desetih letih razdelila več kot **25 milijonov kg hrane**.
- Skupna vrednost programov pomoči v hrani, higienskih pripomočih, kurjavi, šolskih potrebščinah, plačilu položnic in ob naravnih nesrečah je v zadnjih desetih letih presegla **49.000.000 EUR**.
- Pomoč Karitas v zadnjih letih zajame več kot **20.000 družin** oziroma **vsako leto več kot 100.000 socialno ogroženih oseb**.
- Socialno ogroženi otroci so deležni učne pomoči ter letovanj med poletnimi počitnicami.
- Prostovoljci v župnijskih karitas vsako leto redno razveselijo in obišejo **več kot 45.000 starejših**.
- V letu 2002 je bila soustanoviteljica **prve ambulante za osebe brez zdravstvenega zavarovanja** v Ljubljani.
- Danes v raznih programih, večinoma v sklopu Zavoda Pelikan Karitas in Zavoda Karitas Samarijan, deluje **več kot 40 zaposlenih sodelavcev in strokovnjakov**, predvsem s področja sociale.
- Skupna vrednost **socialno-varstvenih programov** Karitas je v zadnjih desetih letih presegla **11.000.000 EUR**.
- Slovenska karitas sodeluje z misijonarji v Afriki: podprla je gradnjo ali obnovo petih šol in vrtca, treh zdravstvenih centrov in dveh porodnišnic ter treh centrov za podhranjene otroke. Vse to danes dnevno lajša življenje **več kot 250.000 ljudem** v Afriki, med katerimi je več kot polovica otrok.
- Vrednost projektov razvojne in humanitarne pomoči v Afriki, Aziji in na Balkanu je v zadnjih desetih letih presegla **5.000.000 EUR**.
- Na vsakega zaposlenega na Slovenski karitas je na terenu 93,4 prostovoljcev.

2.10.1 Prihodki in odhodki mreže Karitas v letih 2007–2014 (v EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Splošni dobrodelni programi	4.499.080,00	3.932.884,00	5.194.846,71	4.848.066,00	4.533.199,00	6.419.769,14	6.172.997,38	5.910.701,65
Specifični socialni programi	1.226.353,00	1.316.888,00	1.458.719,85	1.706.525,00	1.942.605,00	1.773.411,60	1.930.992,79	1.893.588,07

²⁷ Vir: Letna poročila slovenskih škofij in Slovenska karitas.

Drugi stroški (naravne nesreče, pomoč tujini ...)	1.913.769,00	3.433.448,00	761.741,00	2.223.315,00	2.626.874,00	1.524.873,64	1.604.530,00	2.198.259,71
Skupaj vsi odhodki	7.639.202,00	8.683.220,71	7.415.309,46	8.777.906,00	9.102.678,00	9.718.054,38	9.708.522,43	10.002.549,43

2.10.2 Mreža Karitas v letu 2014

V letu 2014 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih karitas, **459** župnijskih in območnih karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialnovarstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči odvisnikom. V Karitas je v letu 2014 delovalo več kot **10.000 prostovoljcev** (v letu 2013 9.878, +1,22 %), ki so skupaj opravili **556.917 ur prostovoljnega dela** (v letu 2013 514.829 ur). V letu 2014 so z zbranimi sredstvi za materialno pomoč skupaj pomagali **106.294 ljudem** v stiski po vseh slovenskih krajih.

Materialno pomoč je v rednih programih pomoči prejelo:

Prejemniki materialne pomoči v rednih programih (2013 in 2014)	2013	%	2014	%
Družinski člani in posamezniki	107268	85,51	91410	86,00
Starejši	13732	10,95	10819	10,18
Migranti	2944	2,35	2710	2,55
Brezdomci	1508	1,20	1355	1,27
Skupaj:	125452		106294	

Karitas je glavnino materialne pomoči družinam, otrokom in starejšim razdelila v hrani, obleki, higienskih pripomočkih, v obliki plačila najnujnejših položnic in v obliki šolskih potrebščin. V sklopu materialne pomoči je bilo razdeljenih **2.443 ton hrane**, **16.060 oseb** je prejelo pomoč v obliki **plačila položnic**, **12.612 otrok** je prejelo **šolske potrebščine** v obliki paketa ali bonov za delovne zvezke. Otroci pa so bili deležni tudi obdarovanj ob praznikih in učne pomoči. V letovanja družin, otrok in starejših v Portorožu je bilo vključenih **709 oseb**.

Poleg splošnih dobrodelnih programov organizacije Karitas izvajajo tudi socialnovarstvene programe na področju pomoči odvisnikom, materinskih domov, brezdomcev, ambulant za osebe brez zavarovanja in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Tako je v materinskih domovih v lanskem letu bivalo 170 žensk in otrok, v sprejemne in terapevtske centre ter komune je bilo vključenih 238 odvisnikov, v zavetiščih za brezdomce pa je bilo oskrbe deležnih 68 oseb. Prav tako je Karitas pomagala žrtvam trgovine z ljudmi.

2.10.3 Državna sredstva za mrežo Karitas

Kot pravna oseba zasebnega prava se Cerkev lahko poteguje tudi za druga sredstva iz državnega proračuna, denimo za dobrodelnost in izvedbo programov na socialnem področju. Organizirana dobrodelnost se je v Cerkvi na Slovenskem začela z demokratičnimi spremembami leta 1990, ko je bila ustanovljena *Slovenska karitas*. Viri za realizacijo odhodkov v letu 2010: donatorji 45,6 %, *Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji* (FIHO) 14,4 %, hrana iz intervencijskih zalog *Evropske unije* 11,3 %, podjetja s podarjeno hrano 9,9 %, razpisi ministrstev 7,7 % in razpisi lokalnih skupnosti 4,6 %. Preostala sredstva so prispevali drugi manjši financerji.

2.10.4 Zaposleni v Karitas

V škofijskih Karitas, zavodih in na Slovenski karitas je bilo v letu 2014 na področju splošne dobrodelnosti, v programih in splošnem delovanju redno zaposlenih **32 oseb** in 11 oseb prek javnih del. Tovrstne stroške dela večinsko pokrivajo *Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij* in *Zavodi* v sklopu programov aktivnega zaposlovanja.

Na področju socialnovarstvenih programov pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem, osebam brez zdravstvenega zavarovanja in žrtvam trgovine z ljudmi, kjer stroške dela večinsko financira *Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve*, je delovalo **43 redno zaposlenih** in 18 prek javnih del.

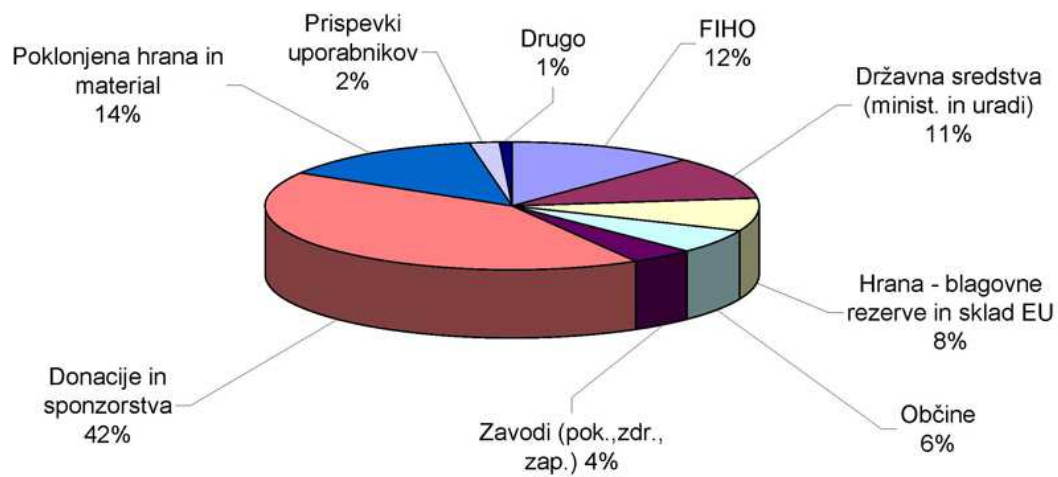
Dva zaposlena sta delovala na področju preventive in izobraževanj ter eden na področju mednarodne humanitarne in razvojne pomoči Slovenske karitas ter v sklopu projektov globalnega učenja.

Razmerje zaposlenih in prostovoljcev v Slovenski karitas je 1 zaposleni na 93,4 prostovoljcev na terenu.

2.10.5 Viri za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2014

Največji vir za realizacijo odhodkov so v letu 2014 predstavljali donatorji s 56 % (42 % donacije in sponzorstva ter 14 % poklonjena hrana in material podjetij ter posameznikov), sledijo *Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij* z 12 %, državna sredstva (razpisi ministrstev, dohodnina ...) z 11 % ter hrana iz blagovnih rezerv in ukrepa EU z 8 %. Preostala sredstva so prispevali drugi manjši financerji.

Viri z realizacijo celotne dejavnosti mreže Karitas v letu 2014

2.11 Financiranje in plačevanje davkov Katoliške cerkve

Glavni vir prihodkov Katoliške cerkve v Sloveniji predstavljajo prostovoljni darovi vernikov, ki so prvenstveno namenjeni financiranju verske dejavnosti (bogoslужje, verouk, vzdrževanje duhovnikov ipd.), pa tudi vzdrževanju stavb, sakralne kulturne dediščine in za druge materialne stroške. Država verske dejavnosti Katoliške cerkve ne financira, ampak sofinancira samo tiste dejavnosti, ki so družbeno in splošnokoristne (npr. vzdrževanje in obnova sakralne kulturne dediščine nacionalnega pomena, karitativna dejavnost in socialna pomoč, arhivi, šolstvo ipd.). Cerkev večino teh sredstev prejme s kandidiranjem na javnih razpisih.

Zakonska podlaga za sofinanciranje splošnokoristnih dejavnosti, ki jih opravljajo verske skupnosti, je predstavljena v naslednjih dokumentih:

- *Zakon o verski svobodi* (27. in 28. člen);
- Odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-92/01 in Rm-1/02;
- Odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-107/96, U-I-121/97, U-I-326/98 in U-I-92/07;
- *Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih* (UL RS št. 13/2004);
- *Zakon o davku na dodano vrednost* (UL RS št. 117/2006).

Za Cerkev so zavezujoče tudi norme o pridobivanju in upravljanju premoženja, kakor jih navaja *Zakonik cerkvenega prava* (kann. 1254–1310).

2.11.1 Namenska finančna državna pomoč za plačilo prispevkov verskim uslužbencem

Ministrstvo za kulturo RS na podlagi 32. člena *Zakona o državni upravi*, 7. točke prvega odstavka 30. člena *Zakona o verski svobodi* (ZVS) in 28. člena ZVS ter vloge, ki jo vloži Katoliška cerkev vsak mesec, izda odločbo z namenitvijo državne finančne pomoči za plačilo prispevkov verskim uslužbencem. Namenska državna pomoč se izplačuje za pokritje prispevkov za socialno varnost od osnove najmanj v višini 48 % povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem se določa zavarovalna osnova, za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in za obvezno zdravstveno zavarovanje.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Št. zavarovancev	n.p.	n.p.	n.p.	1097	1066	1016	971	929	891	840	823
Znesek skupaj na leto	€ 1.350. 004,5 8	€ 1.318. 349,9 8	€ 1.350. 788,2 2	€ 2.148. 215,3 7	€ 2.335. 041,4 8	€ 2.364. 799,1 4	€ 2.324. 219,0 8	€ 2.273. 009,0 6	€ 1.173. 460,1 2	€ 1.781. 071,3 5	€ 1.602. 203,8 2
Povprečni znesek	n.p.	n.p.	n.p.	1958, 26	2190, 47	2327, 56	2393, 63	2446, 73	1317, 01	2120, 32	1946, 78

na zavarovana na leto											
Povprečni znesek na zavarovana na mesec	0,00	0,00	0,00	163,19	182,54	193,96	199,47	203,89	109,75	176,69	162,23

2.11.2 Prihodki verskih skupnosti od donacije 0,5 % dohodnine

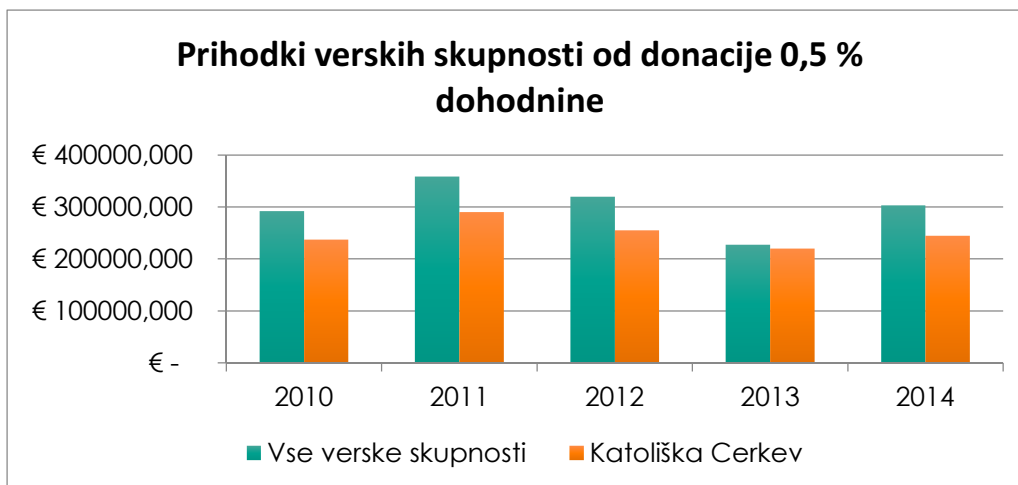
Davčni zavezanci lahko zahtevajo, da se do 0,5 % dohodnine, odmerjene po Zakonu o dohodnini od dohodkov, ki se všteto v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošnokoristnih namenov in za financiranje političnih strank in reprezentativnih sindikatov. V letu 2014 je bilo na seznamu 4.591 prejemnikov donacije 0,5 % dohodnine, 63 od teh je bilo verskih skupnosti oziroma uvrščenih na seznam kot *upravičencev s področja verskih skupnosti*. Od tega je bilo 37 pravnih oseb Katoliške cerkve. Zaradi preglednosti in jasnosti podatkov smo k tem prišteli še nekaj drugih organizacij, ki sicer niso verske skupnosti, vendar so z njimi tesno povezane ali so jih ustanovile (npr. Slovenska karitas, škofijske karitas, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, humanitarna organizacija »Usmiljeni Samaritan«).

Za namenitev dela dohodnine za donacije za leto 2014 se je odločilo 399.970 (41,2 %) zavezancev, za katere je bil pripravljen informativni izračun dohodnine, kar je za 6,7 % več kot leto prej. Zavezanci so del dohodnine za donacije namenili v skupnem znesku 3.839.578,56 € (lansko leto 3.599.945,62 EUR). V letu 2014 so verske skupnosti s tega naslova od 32.769 donatorjev prejele 302.872,27 EUR, pravne osebe Katoliške cerkve skupaj pa 244.596,38 EUR, ki jih je namenilo 24.346 donatorjev. Povprečen znesek donacije za verske skupnosti je znašal 10,51 EUR na donatorja, za Katoliško cerkev pa 11,17 EUR.²⁸

Prihodki verskih skupnosti od donacije 0,5 % dohodnine

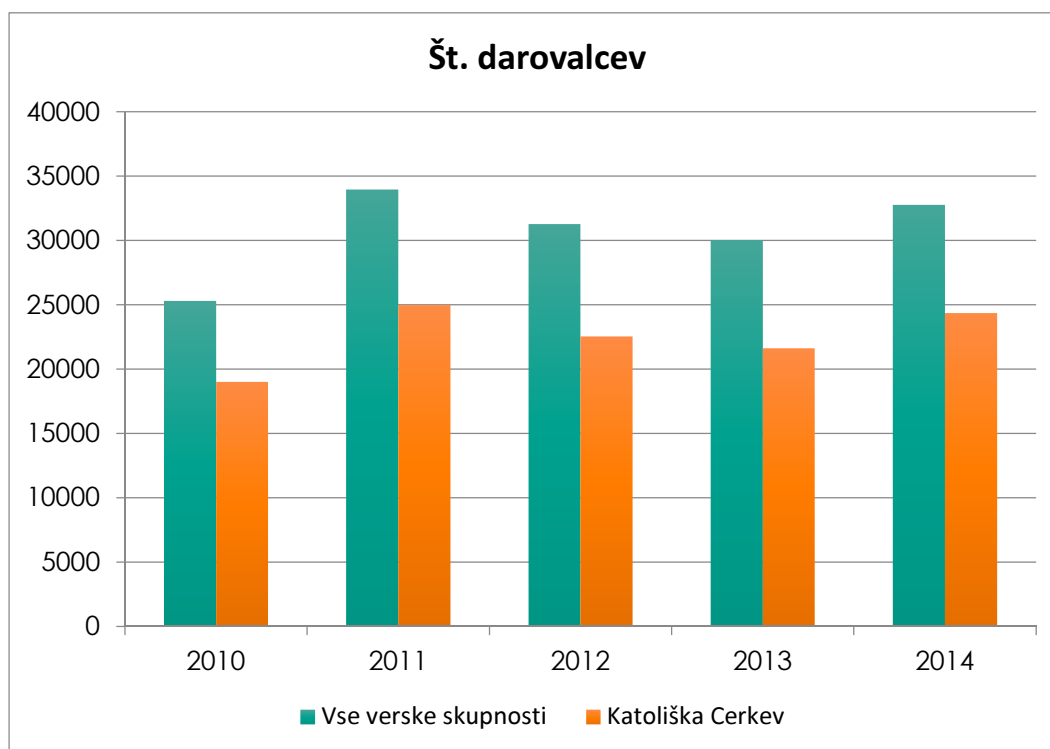
	2010	2011	2012	2013	2014
Vse verske skupnosti	€ 292.106,31	€ 358.411,68	€ 319.791,35	€ 227.426,97	302.872,27 €
Katoliška cerkev	€ 237.260,81	€ 289.885,26	€ 254.769,35	€ 220.026,11	244.596,38 €
%	81,22	80,88	79,67	96,75	80,76

²⁸ Vir: FURS.

Št. darovalcev/zavezanci

	2010	2011	2012	2013	2014
Vse verske skupnosti	25313	33966	31270	30028	32769
Katoliška cerkev	18999	24970	22544	21620	24346
%	75,06	73,51	72,09	72,00	74,30

2.10.3 Obdavčitev cerkvenih ustanov

Cerkvene ustanove kot pravne osebe zasebnega prava plačujejo predvsem naslednje davke in prispevke:

1. davek od vseh stavbnih zemljišč, razen za cerkve;
2. davek od dohodkov pravnih oseb za pridobitne prihodke (prodaje, najemnine, obresti ...); izvzeti so darovi in drugi nepridobitni prihodki;
3. davek ob prodaji nepremičnin;
4. prispevek za vzdrževanje gozdnih cest (lastniki gozdov);
5. obvezno članarino za članstvo v *Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije* (lastniki zemljišč)
6. 22 % DDV pri nakupih opreme, obnovi nepremičnin, tudi cerkva itd.; ker cerkvene ustanove niso zavezanke za DDV, plačani DDV ni povrnjen.

O višini sredstev, ki jih država daje posameznim pravnim osebam zasebnega prava, veliko pove naslednji podatek: cerkvene pravne osebe so lastnice več kot 80 % kulturnih spomenikov v naši državi, država pa jim za njihovo vzdrževanje in obnovo namenja le ok. 20 % denarja od deleža, ki ga sicer daje v te namene. Poleg tega cerkvenopravne osebe plačajo višji DDV ob obnovah kulturnih spomenikov, kot jim država nameni pomoči za njihovo vzdrževanje.

Država ne financira verske dejavnosti Katoliške cerkve. Finančna pomoč države Katoliški cerkvi je v skladu z ustavo, zakoni **ter odločbo Ustavnega sodišča. Katoliška cerkev s plačevanjem različnih vrst davkov plača vsaj desetkrat več, kot država nameni za sofinanciranje socialnih prispevkov verskih uslužbencev.**

Za objektivno sliko obdavčitve dohodkov cerkvenih pravnih oseb je treba prikazati celotno davčno sliko, torej davke, ki jih Cerkev plačuje. Bistveno je, da Cerkev plačuje davke za vse dohodke iz pridobitne dejavnosti. Pri tem je pridobitna dejavnost lahko samo dopolnilna dejavnost neobdavčeni nepridobitni dejavnosti oziroma dejavnosti, ki je dobrodelne oziroma socialne narave.

Dejstva o financiranju Katoliške cerkve v Sloveniji:

- Katoliška cerkev in njene pravne osebe (župnije, škofije, redovne skupnosti, društva, organizacije ...) se večinoma financirajo z **darovi vernikov** in donacijami.
- Državni delež sofinanciranja verskih skupnosti je v Sloveniji **0,8 EUR** na posameznega člana naše verske skupnosti (absolutna vrednost državnega sofinanciranja vseh verskih skupnosti na prebivalca znaša 5,81 EUR). V Nemčiji država z zbranim davkom nameni **200-krat večji delež** sofinanciranja na prebivalca kot v Sloveniji, v Avstriji **85-krat** večji in na Hrvaškem **12-krat** večji delež.
- Za delovanje Karitas, šol, arhivov in obnovo zaščiteneh kulturnih spomenikov s kandidiranjem na javnih razpisih prejme tudi državna sredstva. **Porabo nadzorujejo različne državne službe**, med drugim tudi *Komisija za preprečevanje korupcije* in *Računsko sodišče RS*.

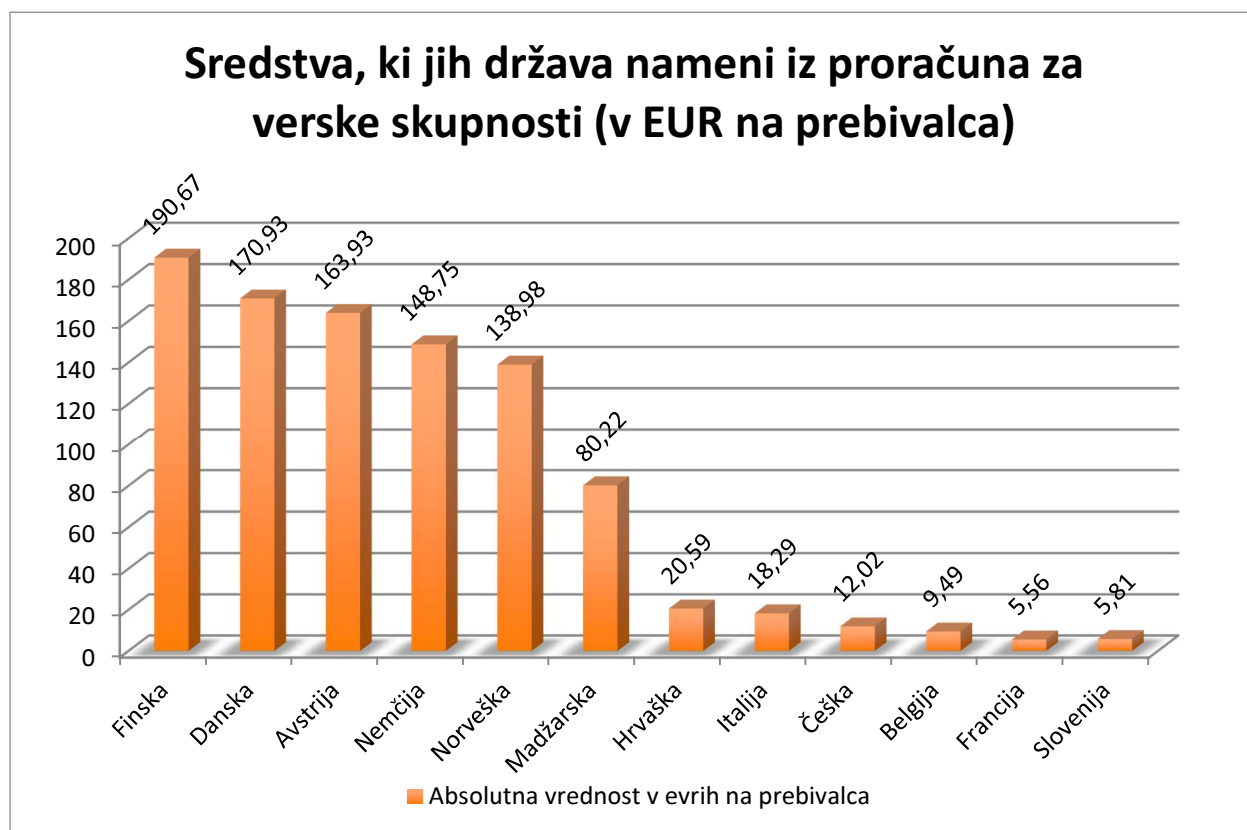
- **Ustavno sodišče RS je ugotovilo, da ustavno načelo ločitve države in verskih skupnosti ne pomeni, da je vsakršna materialna pomoč države Cerkvam in drugim verskim skupnostim izključena** (prim. odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-92/01 in Rm-1/02). Država je zato dolžna s Cerkvami in verskimi skupnostmi vzpostavljati in ohranjati odnos trajnega sodelovanja in dialoga (prim. odločbe Ustavnega sodišča RS št. U-I-107/96, U-I-121/97, U-I-326/98 in U-I-92/07).
- Državno sofinanciranje socialnih prispevkov verskih delavcev ne pomeni financiranja verske dejavnosti. **Namenjajo se izključno za zagotavljanje socialne varnosti verskih delavcev, ki so državljani Republike Slovenije in opravljajo splošnokoristno dejavnost** (glej poglavje 2.9.1 *Namenska finančna državna pomoč za plačilo prispevkov verskim uslužbencem*). Gre torej za zagotavljanje **pravice do socialne varnosti iz 50. člena Ustave RS** v povezavi z uveljavljanjem javnega interesa oziroma načela socialne države (2. člen) ob zagotovitvi enakopravnosti (14. člen) zlasti s kulturnimi delavci. Tudi tem država financira socialne prispevke, podobno kot namenja proračunska sredstva za športno dejavnost. Sicer pa je državno financiranje socialnih prispevkov verskih delavcev običajno v številnih evropskih državah (npr. v Belgiji, na Češkem, v Litvi, Nemčiji, na Madžarskem, Poljskem in Slovaškem).

Nekatere študije so pokazale, da se razne oblike državnega prispevka verskim skupnostim v Evropi razlikujejo od države do države. Če primerjamo količino sredstev in število prebivalcev v posamezni državi ter vsoto javnih sredstev, ki se po razpoložljivih podatkih namenja na posameznega prebivalca, je vrstni red držav, ki namenijo največ sredstev verskim skupnostim sledeč:²⁹

Država	Sredstva na prebivalca v EUR
Finska	190,67
Danska	170,93
Avstrija	163,93
Nemčija	148,75
Norveška	138,98
Madžarska	80,22
Hrvaška	20,59
Italija	18,29
Češka	12,02
Belgija	9,49
Francija	5,56
Slovenija	5,81

²⁹ Absolutna vrednost v EUR na prebivalca. Prim.: Javno financiranje verskih skupnosti. Državni zbor RS. Ljubljana 2014.

Izrazito izstopajo Finska, Danska, Avstrija, Nemčija in Norveška, v katerih država iz lastnega proračuna na prebivalca namenja več kot 100 EUR sredstev. Slovenija je v tej skupni zadnja, saj na prebivalca nameni verskim skupnostim le 5,81 EUR.

2.12 Civilna zakonodaja in verske skupnosti v Sloveniji

V nadaljevanju je predstavljena veljavna zakonodaja med Katoliško cerkvijo v Sloveniji in Republiko Slovenijo ter pravni akti, ki določajo pravni položaj verskih skupnosti v RS.³⁰

- *Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih* (Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih (Ur. l. RS, št. 4/04));
- *Ustava Republike Slovenije* (7., 14., 16., 41., 46., 63., 123. člen);
- *Zakon o verski svobodi (ZVS)*;
- *Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti v Republiki Sloveniji* – 20. člen (Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti v Republiki Sloveniji, ki ga je sprejela skupščina Socialistične Republike Slovenije, je bil objavljen v Uradnem listu SRS, št. 15/76. Z uveljavitvijo Zakona o verski svobodi (Uradni list RS, št. 14/07) so prenehale veljati določbe Zakona o pravnem položaju verskih skupnosti v Republiki Sloveniji, razen določb 20. člena, ki so ostale v veljavi);
- *Zakon o državni upravi* (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 - Odl. US, 126/07 - ZUP-E, 48/09, 8/10 - ZUP-G, 8/12 - ZVRS-F, 21/12 in 47/13; v nadaljnjem besedilu: ZDU-1);
- *Lizbonska pogodba*;
- *Soglasje Komisije Vlade Republike Slovenije za rešitev odprtih vprašanj Rimskokatoliške cerkve in Komisije Slovenske škofovske konference za ureditev odnosov z državo* (1. 2. 1999);
- *Sporazum med Slovensko škofovsko konferenco in Vlado Republike Slovenije o duhovni oskrbi vojaških oseb v Slovenski vojski* (21. 9. 2000);
- *Zakon o denacionalizaciji* (9., 14. in 27. a člen);
- *Zakon o varstvu kulturne dediščine* (1., 10., 49., 106., 107. člen);
- *Kazenski zakonik RS* (členi 141, 153, 183, 286, 300, 314);
- *Zakon o medijih* (2., 8., 47., 74 in 93. člen).

Odločitve Ustavnega sodišča, ki zadevajo področje verske svobode in verskih skupnosti

1. Odločba št. **U-I-92/07** z dne 15. 4. 2010 (Uradni list RS, št. 46/2010).

Akt: Zakon o verski svobodi (Uradni list RS, št. 14/07) (ZVS), 1. odst. 13. čl., 1. in 5. tč. 14. čl., 22. čl., 23. čl., 24. čl., 3. odst. 24. čl., 4. odst. 24. čl., 25. čl., 2. odst. 25. čl., 26. čl., zadnji st. 1. odst. 27. čl., 5. odst. 27. čl., 3. odst. 29. čl., 30. čl. in 32. čl.), Zakon o pravnem položaju verskih skupnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list SRS, št. 15/76 in 42/86, ter Uradni list RS, št. 22/91) (ZPPVS), 20. čl., Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) (ZObr), 3. odst. 52. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/525A00D4A9080D2AC1257736004527C4>.

2. Sklep **Up-2229/08** z dne 28. 5. 2009 (Uradni list RS, št. 43/2009).

Akt: Ustavna pritožba zoper sklep Vrhovnega sodišča št. II Ips 367/2006 z dne 3. 4. 2008 v zvezi s

³⁰ Vir: Ministrstvo za kulturo RS; v:

http://www.mk.gov.si/si/delovna_podrocja/urad_za_verse_skupnosti/zakonodaja_in_drugi_dokumenti/#c17925
(pridobljeno dne 19.10.2015).

sklepom Višjega sodišča v Ljubljani št. I Cp 101/2006 z dne 1. 2. 2006 in s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. P 2474/2005 z dne 8. 12. 2005,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/B226B1429EA6C8B5C12575CF002BB30A><http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/B226B1429EA6C8B5C12575CF002BB30A>

3. Odločba št. **U-I-354/06** z dne 9. 10. 2008 (Uradni list RS, št. 104/08, in OdlUS XVII, 52).

Akt: Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč (Uradni vestnik občine Moravče, št. 1/06), 2. odst. 9. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/D2F33286C55CDB64C12574F2004123E9>.

4. Odločba št. **U-I-111/04** z dne 8. 7. 2004 (Uradni list RS, št. 77/04, in OdlUS XIII, 54).

Akt: Sklep o razpisu naknadnega referenduma o uveljavitvi Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o sprejemu prostorskih ureditvenih pogojev za plansko celoto V2 Trnovo – Tržaška cesta (za območje urejanja VR 2/6 Ob Cesti dveh cesarjev), Sklep o spremembah tega sklepa (Uradni list RS, št. 41/04), Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/2000 in 51/02),

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/71F362EDF7480126C1257172002A2D73>.

5. Mnenje št. **Rm-1/02** z dne 19. 11. 2003 (Uradni list RS, št. 118/03, in OdlUS XII, 89).

Akt: Sporazum med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/DF0893E08CA14C0DC1257172002A2D5E>.

6. Odločba št. **U-I-92/01** z dne 28. 2. 2002 (Uradni list RS, št. 22/02, in OdlUS XI, 25).

Akt: Zakon o popisu prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Republiki Sloveniji leta 2001 (Uradni list RS, št. 66/2000 in 26/01) (ZPPGO), 5., 14. al. 6., 10., 11., 12., 13., 15., 23., 24., 25., 28. in 29. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/5A1563FD339BF970C125717200288B64>.

7. Odločba št. **U-I-68/98** z dne 22. 11. 2001 (Uradni list RS, št. 101/01, in OdlUS X, 192)

Akt: Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/96 in 23/96 - popr.) (ZOFVI), 3. odst. 72. čl., 4. odst. 72. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/F1AF487C56F1CFE0C125717200288B45>.

8. Odločba št. **U-I-107/96** z dne 5.12.1996 (Ur. list RS, št. 1/97 Ur. list RS, št. 41/97 in OdlUS VI, 104).

Akt: Zakon o začasnem, delnem zadržanju vračanja premoženja (Ur. list RS, št. 74/95) (ZZDZP), 1. al. 1. odst. 1. čl., 4. al. 1. odst.1. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/D2072419108E0165C125717200280D59>.

9. Odločba št. **U-I-121/97** z dne 5.12.1996 (Ur. list RS, št. 1/97 Ur. list RS, št. 41/97 in OdlUS VI, 104).

Akt: Zahteva za oceno ustavnosti vsebine zahteve za razpis predhodnega zakonodajnega referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o denacionalizaciji,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/A924D6CE5749E66CC1257172002A284C>.

10. Odločba št. **U-I-25/92** z dne 04.03.1993 (Ur. list RS, št. 13/93).

Akt: Zakon o denacionalizaciji (Ur. list RS, št. 27/91-l), (ZDen), 1. odst. 3 čl., 2. odst. 3. čl., 13. čl. in 14. čl.,

<http://odlocitve.us-rs.si/usrs/us-odl.nsf/o/C177312B25B58DDFC125717200280BDA>.

2.13 Katoliške laiške organizacije

V Cerкви na Slovenskem deluje 27 laiških organizacij, društev in gibanj, ki so povezana v *Svet katoliških laikov Slovenije* (SKLS). SKLS je krovno združenje laiških organizacij v Cerкви na Slovenskem. Svet s svojim delovanjem spodbuja dejavnosti na področju laiškega apostolata, evangelizacije, družbenega in javnega delovanja, formacije in izobraževanja laikov, karitativnega dela in skrbi za mednarodno sodelovanje z mednarodnimi ustanovami.

Svet katoliških laikov Slovenije (SKLS)

Rakovniška 6, 1000 Ljubljana

Odgovorni škof: msgr. dr. Anton Stres

Predsednik: Tilen Mlakar

Tajnik: Leon Jagodic

info@skls.si; <http://www.skls.si>

1. Akademsko katoliško združenje AMOS

Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor

Predsednik: Blaž Kosi

akzamos@gmail.com

2. Center Živi na polno

Kongresni trg 14, 1000 Ljubljana

zivinapolno@gmail.com

3. Društvo Barka

01/361 64 58

Zbilje 66, 1215 Medvode

Direktor: Klemen Kastelic

barka.skup@guest.arnes.si

4. Društvo Salezijanski mladinski center Maribor

Engelsova 66, 2000 Maribor

Predsednica: Sanja Obaha Brodnjak

smc.maribor@salve.si

5. Družinski center Betanija

01/432 31 79

Ciril-Methodov trg 7, 1000 Ljubljana

Voditeljica: Marija Maučec-Suša

betanija@rkc.si; <http://betanija.rkc.si/>

6. Družinska pobuda

Stara Oselica 18, 4225 Sovodenj

Predsednik: Tomaž Merše

tomaz.merse@druzinskapobuda.si; predsednik@druzinskapobuda.si

info@druzinskapobuda.si; <http://www.druzinskapobuda.si>

7. Gibanje za življenje

01/425 87 93
Rimska cesta 13, 1000 Ljubljana
Predsednica: s. mag. Mirjam Cvelbar SL, dr. med.
Podpredsednik: Lojze Čemažar, akad. slikar
gib_zajiv@siol.net; <http://www.gibanjezavljene.si>

8. Društvo katoliških pedagogov Slovenije (DKPS)

01/438 39 83
Ulica Janeza Pavla II. 13, 1000 Ljubljana
Predsednica: Marija Žabjek
dkps@rkc.si; <http://www.dkps.si>

9. Društvo Mladinski ceh

01/427 71 40
Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana
Predsednik: Matjaž Knez
ceh@mladinski-ceh.si; <http://www.mladinski-ceh.si>

10. Društvo slovenski katoliški izobraženci (SKI)

Ulica Janeza Pavla II. 13, 1000 Ljubljana
Predsednik: dr. Jože Balažic
ski@drustvo-ski.si; <http://www.drustvo-ski.si>

11. Frama

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana
info@fo-frama.org; www.fo-frama.org

12. Frančiškanski družinski inštitut

01/200 67 60
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana
<http://franciskanski-druzinski-institut.si/>

13. Izseljensko društvo Slovenija v svetu

01/512 89 20
Štula 23, 1210 Ljubljana Šentvid
drustvo.svs@guest.arnes.si; <http://www.drustvo-svs.si>

14. Mavrični most mladih (MMM)

05/333 31 96
Partizanska ulica 40, 5000 Nova Gorica
info@mladi.net; <http://www.drustvo-mmm.si>

15. Mladinsko-informacijski center (MIC)

01/439 97 90
Ulica Stare pravde 11, 1000 Ljubljana
info@mic.si; <http://www.mic.si>

16. Socialna akademija – zavod za izobraževanje, raziskovanje in kulturo

01/439 97 95
Ulica Janeza Pavla II. 13, 1000 Ljubljana

Direktor: Matej Cepin
info@socialna-akademija.si; <http://www.socialna-akademija.si>

17. Slovensko biblično gibanje (SBG)

01/431 42 78
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
Predsednica: s. dr. Snežna Večko OSU
Podpredsednika: Jana Podjavoršek in msgr. dr. Rudolf Koncilija
<http://www.rkc.si/sbg/>

18. Združenje slovenskih katoliških zdravnikov

Trubarjeva 82, 1000 Ljubljana
Predsednik: Peter Šuštar, dr. med.
<http://www.katoliski-zdravniki.si>

19. Društvo SKAM – Skupnost katoliške mladine

01/426 84 77
Jurčičev trg 2, 1000 Ljubljana
Voditelj: mag. Anton Česen
tone@drustvo-skam.si; info@drustvo-skam.si; <http://www.drustvo-skam.si>

20. Središče Rotunda

0590/471 21
Destradijev trg 11, 6000 Koper
Direktor: mag. Bojan Mevlja
info@sredisce-rotunda.si; <http://www.sredisce-rotunda.si>

21. VIDES Slovenija

Gornji trg 21, 1000 Ljubljana
vides.slovenija@gmail.com; <http://vides.zavod-dominika.si/>

22. Zavod sv. Ignacija

01/232 20 77
Ulica Stare pravde 11, 1000 Ljubljana
zsi@rkc.si; <http://www.ignacijevdom.si>

23. Ignacijev dom duhovnosti

01/232 20 77
Ulica Stare pravde 11, 1000 Ljubljana
Direktor: p. dr. Ivan Platovnjak DJ
ignacijevdom@gmail.com; <http://www.ignacijevdom.si>

24. ZAO – Združenje animatorjev Oratorija

059/339 206
Zavod Salesianum OE Oratorij Slovenija
Rakovniška ulica 6, 1000 Ljubljana
Predsednik: Samo Pučnik
www.oratorij.net/zao; zao@oratorij.net

25. Združenje krščanskih poslovnežev Slovenije

01/256 22 43

Rožna dolina Cesta XVII/22b, 1000 Ljubljana
info@zkps.si; <http://www.zkps.si>

26. Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS)

01/433 21 30

Ulica Janeza Pavla II. 13, 1000 Ljubljana

Tajnik: Milan Kobal

Generalni duhovni asistent: Luka Tul

info@skavti.si; <http://www.skavt.net>

27. Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov (ZBOKSS)

Mekinčeva ulica 1, 1000 Ljubljana

Načelnik: Drago Koren

zbokss@skavt.net; <http://zboksss.skavt.net>

3 Sklep

Onkraj števil, grafov in preglednic so ljudje, ki s svojimi osebnimi zgodbami in vsakdanjim delom omogočajo Cerkvi na Slovenskem nemoteno delovanje in napredek. Letno poročilo s statističnimi podatki na eni strani predstavlja strukturo Cerkve, na drugi pa nas spodbuja k zavesti, da za vsem tem stoji pomembno in predano delo mnogih vernikov. Njihova imena so za širšo javnost skrita za številko, pred Bogom pa so zapisana v knjigi življenja.

Če bi razširili obzorje in podatke primerjali s svetovnimi, bi kmalu videli, da smo del edinstvene strukture, ki v središče postavlja človeka – želi ga peljati po poti evangelija do Kristusa. Uspešen koncept nove evangelizacije potrebuje poleg molitve in pastoralnega načrtovanja tudi jasen pregled nad trenutnim stanjem. Slovenska škofovska konferenca si želi, da bi podatki opogumili še več ljudi za sodelovanje v Cerkvi in tako prispevali k njenemu boljšemu delovanju.

4 Naslovi nekaterih pomembnejših ustanov v Cerkvi na Slovenskem

Konferenca redovnih ustanov Slovenije (KORUS)

Poljanska cesta 6

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. in faks: +386 (0)1 433 53 23

E-pošta: korus@rkc.si

Spletna stran: <http://korus.rkc.si>

Metropolitanski Cerkveni sodišči

Metropolitansko Cerkveno sodišče v Ljubljani

Ciril-Metodov trg 4, p. p. 1990

1001 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 234 26 38

Metropolitansko Cerkveno sodišče v Maribor

Slomškov trg 19,

2000 Maribor, Slovenija

Tel. +386 (0)590 80 115

E-pošta: cerkveno.sodisce@nadskofija-maribor.si

Svet katoliških laikov Slovenije (SKLS)

Ulica Janeza Pavla II. 9

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 430 53 70

E-pošta: skls.slovenia@gmail.com

Spletna stran: <http://www.skls.si>

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci

Krekov trg 1, p. p. 95

1001 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 438 48 00, 420 47 68

Faks: +386 (0)1 231 56 43

E-pošta: kpm@rkc.si

Spletna stran: <http://pravicnost-mir.si>

Papeški slovenski zavod – Slovenik

Pontificio collegio Sloveno

Via Appia Nuova, 884

00178 Roma, Italia

Tel.: +39 06 718 46 11

E-pošta: franc.mihelcic@rkc.si

Spletna stran: <http://sloveno.blogspot.com>

Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani

Poljanska cesta 4

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 434 58 18

Faks: +386 (0)1 434 58 54

E-pošta: referat@teof.uni-lj.si

Spletna stran: <http://www.teof.uni-lj.si>

Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani – Enota v Mariboru

Slovenska ulica 17

2000 Maribor, Slovenija

Tel. +386 (0)590 80 132

Faks: +386 (0)590 80 133

E-pošta: referat-MB@teof.uni-lj.si

Spletna stran: <http://www.teof.uni-lj.si>

Katoliški inštitut, Fakulteta za poslovne vede

Ciril-Metodov trg 9

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)820 52 300

Faks: +386 (0)1 432 10 39

E-pošta: info@kat-inst.si

Spletna stran: <http://www.katoliski-institut.si>

Slovenska Karitas

Kristanova ulica 1

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 300 59 60

Faks: +386 (0)1 232 31 86

E-pošta: info@karitas.si

Spletna stran: <http://www.karitas.si>

Misijonsko središče Slovenije

Kristanova ulica 1

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. +386 (0)1 300 59 50

Faks: +386 (0)1 300 59 55

E-pošta: missio@rkc.si

Spletna stran: <http://www.missio.si>

Vojaški vikariat

Vojkova cesta 55, Ulica Janeza Pavla II. 9

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel: +386 (0)1 471 10 49

Faks: +386 (0)1 471 15 99

E-pošta: glavna.pisarna.gssv@mors.si

Spletna stran: <http://www.slovenskavojska.si/struktura/sile-za-podporo-poveljevanja/organizacijske-enote-pri-gssv/vojaski-vikariat/>

Zaporniški vikariat

Smrekarjeva ulica 7/a

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel. 080/30 05

GSM: +386 (0)41 715 429

E-pošta: robert.friskovec@gov.si; robert.friskovec@guest.arnes.si

Spletna stran: <http://www.center-ecce.si/>

Policijski vikar

Janez Novak

Starovaška cesta 19

1351 Brezovica, Slovenija

GSM: +386 (0)51 690 390

E-pošta: janez.novak@rkc.si

5 Slovenske katoliške misije v tujini

Koordinacija Dušnega pastirstva Slovencev po svetu

msgr. Janez Pucelj

Liebigstr. 10, DE – 80538 München

jpucej@msn.com

0049/089 2193 7900; GSM: 0049/0173 9876 372; faks: 0049/089 2193 79016

Avstralija

Adelaide

51 Young Avenue

AU – West Hindmarsh SA 5007

Poštni naslov:

PO Box 156

AU – WELLAND SA 5007

p. David Šrumpf OFM, voditelj misijona, *p.david.ofm@gmail.com*

Melbourne

19 A'Beckett Street

PO BOX 197

AU – Kew VIC 3101, Avstralija

p. mag. Ciril A. Božič OFM, provincialov delegat

p. David Šrumpf OFM, *ciril.a.bozic@ofm.si*

Sydney

313 Merrylands Road

PO Box 280

AU – Merrylands NSW 2160

p. Darko Žnidaršič OFM, *darko.znidarsic@ofm.si*

Avstrija

Slovenski pastoralni center Dunaj

Einsiedlergasse 9–11, AT – 1050 Wien

info@spc-dunaj.net

Slovenska katoliška misija Gradec

Mariahilferplatz 3, AT – 8020 Graz

žpk p. mag. Jože Lampret OFMConv

Slovenska skupnost na Predarlškem (Vorarlberg)

oskrbuje: mag. David Taljat (Švica)

Slovenska katoliška misija Špital

Drau Marienkapelle, Villacherstraße, Spittal

Št. Primož 65, AT – 9123 St. Primus - Št. Primož

žpk mag. Jože Andolšek

Belgija, Nizozemska in Luksemburg

Slovenski pastoralni center Bruselj

Av. de la Couronne 206, BE – 1050 Bruxelles
žpk dr. Zvone Štrubelj, zvones@gmx.de

Slovenska katoliška misija Eisden

Guill. Lambertlaan 36, BE – 3630 Eisden
kontaktna oseba: Nežka Zalar GSM: 0032/472 2682 00
nezka@scarlet.be

Francija

Slovenska delegatura

tel/faks 0033/03 8701 0701
Moulin de Thicourt, 57380 Thicourt
delegat: Jože Kamin, kaminjoseph@aol.com

Slovenska katoliška misija Pariz

0033/01 4253 6443
3, Impasse Hoche, FR – 92320 Chatillon
diakon Ciril Valant
32, rue de la Guilloire, 78720 La Celles les Bordes
0033/01 34 85 26 66

Slovenska katoliška misija Merlebach

0033/03 8781 4782
14, r. du 5 Decembre, FR – 57800 Merlebach
0033/03 8701 0701
žpk Jože Kamin, kaminjoseph@aol.com

Slovenska katoliška misija Nica

tel/faks 0033/04 9388 5851
6, rue Vernier, FR – 06000 Nice
žpk Štefan Čukman, scukman@club-internet.fr

Hrvaška

Slovenska katoliška skupnost Zagreb (oskrbovana iz Slovenije)
07/338 00 15
msgr. Anton Trpin
Trubarjeva cesta 1
8310 Šentjernej
zupnija.sentjernej@rkc.si

Italija

Slovenska katoliška skupnost Rim

0039/06 718 47 44
Via Appia Nuova 884, IT – 00178 Roma
mag. Franc Mihelčič, franc.mihelcic@rkc.si

Slovenska katoliška skupnost Milan

0039/0481 21849
Cerkev Corpus Domini, Canova 4, IT – 20100 Milano
informacije: Klara Donno; 0039/02 3800 8218

Kanada

Župnija sv. Gregorija Velikega Hamilton

001/905/561 59 71

125 Centennial Parkway, North

Hamilton, Ontario L8E 1H8 Canada

žpk Drago Gačnik SDB, gregory_sdb@stgregoryhamilton.ca

Nemčija

Slovenska katoliška misija Berlin

0049/030 7845 066

Kolonnenstr. 38, DE – 10829 Berlin

žpk Izidor Pečovnik, dori@skmberlin.de; <http://www.skmberlin.de>

Slovenska katoliška misija v Essnu

0049/0201 3641 513

Bausemshorst 2, DE – 45329 Essen

žpk Alojzij Rajk

alozij.rajk@rkc.si; skm.essen@freenet.de; <http://www.slomisija-essen.de>

Duhovna oskrba Slovencev v Nadškofiji Köln

glej Essen

Slovenska katoliška župnija Frankfurt

0049/069 6365 48

Mathildenstr. 30 a, DE – 60599 Frankfurt

žpk Martin Retelj, martin@skg-frankfurt.de; <http://www.skg-frankfurt.de>

Slovenska katoliška misija Mannheim

0049/0621 285 00

Römerstrasse 32, DE – 68259 Mannheim

žpk Janez Modic, janez@skm-mannheim.de; <http://www.skm-mannheim.de>

Slovenska katoliška župnija sv. Cirila in Metoda Stuttgart

0049/0711 2328 91

Stafflenbergstr. 64, DE – 70184 Stuttgart

žpk Aleš Kalamar, ales.kalamar@rkc.si; <http://www.skm-stuttgart.de>

Slovenska katoliška misija Augsburg

tel/faks 0049/0821 979 13

Ottmarsgäßchen 8, DE – 86152 Augsburg

žpk Roman Kutin, roman.kutin@gmx.net

Slovenska katoliška župnija Dominik Savio Ulm

0049/0731 3799 670

Neukirchenweg 63 a, DE – 89077 Ulm

žpk Roman Kutin, roman.kutin@gmx.net

Slovenska katoliška župnija München

0049/089 2219 41

Liebigstr. 10, DE – 80538 München
žpk msgr. Janez Pucelj, jpucej@msn.com
žpk v pok. Marjan Bečan, mbecan@ebmuc.de
pastoralni sodelavec: Slavko Kessler, skessler@ebmuc.de
Slowenische.Kath.Gemeide-Muenchen@eomuc.de

Srbija

Slovenska katoliška skupnost Beograd

Župa sv. Cirila in Metoda

Požeška 35, RS - 11030 Beograd
00381/011 3056 120
Alojz Letonja, lletonja@gmail.com

Švedska

Slovenska katoliška misija Göteborg

tel/faks 0046/031 7115 421
Parkgatan 14, SE – 41138 Göteborg
žpk Zvone Podvinski, zvone@kristuskonungen.se; zvone.podvinski@rkc.si

Švica in Liechtenstein

Slovenska katoliška misija Zürich

0041/(0) 44 3013 132
Slowenen-Mission
Naglerwiesenstrasse 12, CH – 8049 Zürich
žpk mag. David Taljat
slomission.ch@gmail.com; taljat.david@gmail.com; <http://www.slomisija.ch>

Velika Britanija

Slovenska katoliška misija London

tel/faks 0044/020 7735 6655
62, Offley Road, GB – London SW9 OLS
žpk Stanislav Cikanek, cikanek@msn.com; <http://www.skm-london.org.uk>

ZDA

Johnstown

001/814/539 76 33
(podružna hiša Lemontu)
536 Decker Avenue
US – Johnstown PA 15906
p. Bernard Karmanocky, bernard.karmanocky@ofm.si

Lemont

14246 Main Street
POBox 608
US – Lemont IL 60439

Samostan

001/ 630/257/2494
p. Metod Ogorevc, gvardijan, metod.ogorevc@ofm.si

New York

tel/faks **001/212/674 34 42**

(podružna hiša Lemontu)

62 St. Marks Place

US – New York NY 10003

p. Krizolog Cimerman, krizolog.cimerman@ofm.si